

RISE RESEARCH INSTITUTES OF SWEDEN HOLDING AB

årsberättelse 2012

Innehåll

Verksamheten 2012

- VD har ordet 4
- Om RISE Research Institutes of Sweden 8
- Hänt under 2012 10
- RISE i forskningspropositionen 12
- RISE SK-medel 14
- Mäta effekter – vad visar det? 17
- RISE internationalisering 18
- RISE-gruppen 20

Bolagsstyrningsrapport 36

- Ordförande har ordet 38
- Styrelsen 44

Hållbarhetsredovisning 54

- Bidrag till globala utmaningar 61
- Intressentdialog och opinionsbildning 64
- RISE-gruppens hållbarhetsarbete 68
- Hållbar utveckling för RISE Holding 78
- Vårt målarbete 79
- Granskning och bestyrkande 89
- GRI-index 90

Årsredovisning 94

- Förvaltningsberättelse 96
- Finansiell information 107
- Noter 118

RISE allt viktigare resurs för Sverige

Sverige och vår omvärld är nu mitt inne i den andra lågkonjunkturen på kort tid, den senaste var 2008. Trots detta har RISE-gruppens institut ännu en gång klarat av att samlat visa upp både en tillväxt och ett litet överskott – imponerande!

2012 gav en samlad omsättning på 2,63 miljarder kr, med en vinst på 18 miljoner kr. Den positiva, men dock svaga, vinsten förklaras av att även RISE-gruppen drabbats av konjunkturrelaterade problem, vilka till stor del har åtgärdats under året, samt att tillväxten i sig kostar lite resultat. Det betyder att instituten står relativt starka inför 2013, fortfarande i ett besvärligt konjunkturläge, som förväntas bestå under en större del av året. Summerar vi budgetar och tidiga prognoser, pekar omsättningen för 2013 mot ca 2,8 miljarder kr, dvs en fortsatt ökad tillväxt och med en något ökad lönsamhet.

Om vi ser över en lite längre tidscykel, så har RISE-gruppen en stadig positiv utvecklingskurva från 2007 t o m 2012, som tycks kunna fortsätta in genom 2013. En viktig förklaring till detta är att staten har ökat sina insatser betydligt under perioden, vilket fått till följd att näringslivet svarat upp och också ökat sina insatser ännu mer, i rollerna som kunder och strategiska samarbetspartners.

Omvärldsbevakning

RISE-gruppens stora och viktiga kunder agerar på en global marknad. Därför följer RISE-gruppen marknadens och omvärldens signaler aktivt och kontinuerligt, i syfte att tidigt kunna identifiera förändringar i det generella konjunkturläget som kan få påverkan på verksamheterna. Orderingång och beläggning fortsätter att vara relativt goda, men vår beredskap för förändringar i omvärlden har skärpts.

Under 2012 har utvecklingen i omvärldsekonomin varit svag, speciellt i Europa, och effekterna av en annalkande lågkonjunktur blev tydligare under hösten. Vi ser ingen omedelbar förbättring nu i början av 2013, utan konjunkturen bedöms vara fortsatt svag under första halvåret och sannolikt också en bit in i det andra, vilket betyder att vi kan se en återhämtning tidigast mot slutet av 2013. Utanför Europa syns emellertid tecken på att tillväxten är på väg att ta lite fart, speciellt i USA och Kina, även om nivåerna är lägre än innan inbromsningen slog till.

Den ekonomiska basen i RISE-gruppens verksamheter är ett antal stora svenska industriföretag. De har påverkats av den globala konjunkturavmattningen men än så länge har detta inte i någon större utsträckning märkts för instituten, vad avser orderingång och befintliga affärer. Däremot kan företagens långsiktigt strategiska utveckling komma att påverka institutens utveckling och vice versa, dvs instituten kommer också kunna påverka Sveriges attraktionskraft på ett positivt sätt med den inslagna utvecklingen.

Öka attraktionskraft och tillgänglighet

I en rapport från Svenskt Näringsliv, Hur starkt står Sverige (december 2012), konstateras att Sveriges attraktionskraft måste öka. Undersökningen som rapporten bygger på, indikerar att forskningen i de internationella storföretagen totalt sett kommer att öka under de närmaste åren. Men den visar också att Sverige inte utgör mottagare av dessa ökade investeringar. Sverige ses som måttligt attraktivt jämfört med andra länder. Rapporten pekar också på behovet av krafttag för att stärka såväl den svenska forskningens kvalitet som tillgängligheten och öppenheten mot näringslivet. Tydliga drivkrafter krävs för nyttiggörande av forskningsresultat och samarbete med omgivande samhälle.

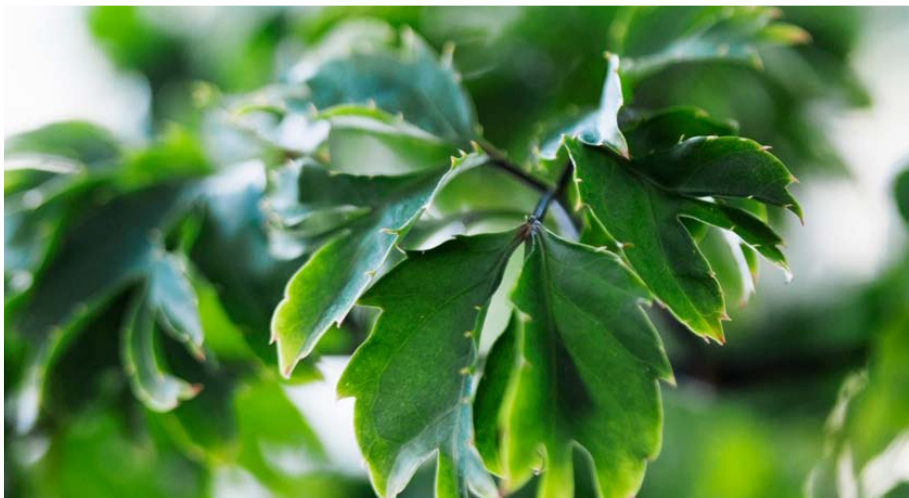
De svenska industriforskningsinstituten inom RISE-gruppen kan spela en avgörande roll för att stärka Sveriges attraktionskraft i syfte att attrahera svenska och internationella företag att öka sina forskningsinvesteringar i Sverige. Uppstarten av en ny verksamhet, SP Process Development, i spåren av AstraZenecas nedläggning av forskningsverksamheten i Södertälje, är ett bra exempel på vad ett institut kan åstadkomma i ett sådant sammanhang.

RISE-gruppen utgör en allt viktigare forsknings- och utvecklingsresurs för näringslivet i Sverige vad avser innovationsnära kompetenser. Företagens behov av att komplettera sina FoU-enheter med industriforskningsinstitutens unika tjänster och innovationskompetens är ökande inom institutens verksamhetsområden. Vi bedömer att näringslivets efterfrågan på institutens kompetenser och tjänster därmed kommer att öka framöver och att RISE-gruppens omsättning som en konsekvens av det också kommer att kunna öka.

Driver hållbar utveckling

Ett viktigt kompetensområde är forskning och utveckling som stödjer omställningen till hållbar utveckling. Jag kan konstatera att institutens väsentligaste bidrag till hållbar utveckling sker i samarbetet med kunderna, dvs när forskning och innovationer leder till förbättrad miljö, lägre energiförbrukning, smartare resursutnyttjande, ändrat konsumentbeteende eller effektivare vård. Institutens och ägarbolagets arbete med hållbarhetsfrågorna under året redovisas närmare i vår hållbarhetsredovisning.

OECD har nyligen publicerat en rapport där svensk innovationspolitik utvärderas. En av OECD:s viktigaste slutsatser är att Sverige måste ”förankra” storföretagens forskning i Sverige genom att säkerställa att förutsättningarna för stora företag att bedriva FoU i Sverige är så pass bra att det inte är motiverat att flytta utomlands. Vidare så konstateras att om Sverige höjer ambitionen skulle vårt land kunna bli så attraktivt att vi även lyckas attrahera helt nya investeringar från företag som idag inte bedriver någon FoU-verksamhet i Sverige. En annan av OECD:s rekommendationer är att fortsätta satsa på RISE-gruppen som en attraktiv resurs till näringslivet och särskilt till små och medelstora företag (SMF).

Forskningspolitik i fokus

Detta var också ämnen som vi diskuterade under årets politikervecka i Almedalen. Som en del av arbetet med våra inspel till forsknings- och innovationspropositionen arrangerade vi en heldag med debatter och nätverkande i Visby. Våra seminarier och kvällsminglet var mycket välbesökta och intresset för våra frågor överträffade alla förväntningar. Jag kan glädjande konstatera att forsknings- och innovationsfrågor stod i fokus även för många medarrangörer i årets politikervecka och samsyn tycks råda kring vikten av en långsiktig forskningspolitik och handlingskraftig strategi för innovationer i Sverige.

Höstens forsknings- och innovationsproposition har gett ett kvitto på att regeringen vill fortsätta stärka RISE-gruppen genom ökade SK-medel, satsningen på test- och demonstrationsanläggningar m.m. för att vi ska kunna bidra till lösningen på de utmaningar som ligger framför oss. Samtidigt presenterade regeringen den nationella innovationsstrategin för perioden 2013–2020. Även den visar att institutets betydelse för Sveriges strategiska konkurrenskraft värderas högt.

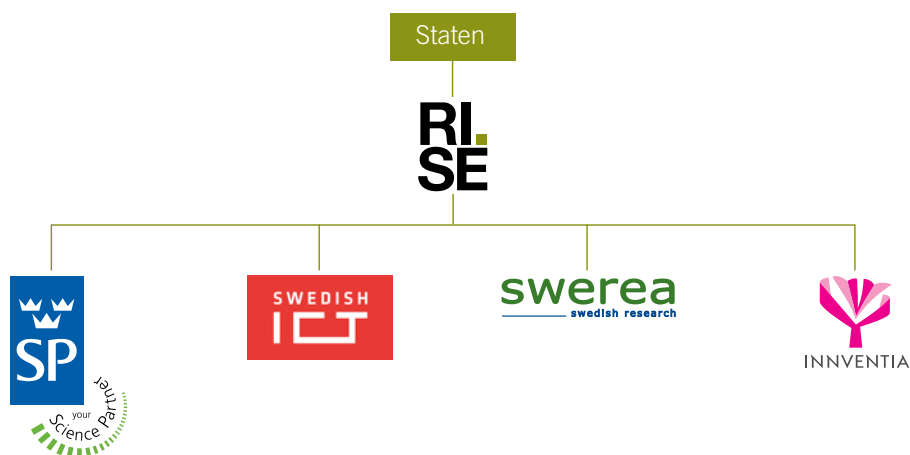
Även EU:s forskningssatsningar och de svenska industriforskningsinstitutens möjligheter att kunna delta i dessa, spelar en stor och avgörande roll för Europas och därmed Sveriges konkurrenskraft visavi andra kontinenter. För perioden 2014–2020 är förslaget i Horizon 2020 att öka forsknings- och innovationsinvesteringarna från 55 till 80 miljarder euro för perioden. Ökningen kan synas stor men utgör endast 8 % av EU:s totala budget. Frågan är om det räcker till för att stärka Europas konkurrenskraft så att vi återtar de positioner som vi för närvarande förlorar till omvärlden.

Peter Holmstedt
Verkställande direktör

Följ RISE på
www.ri.se
@RISEsweden

Om RISE Research Institutes of Sweden

RISE Research Institutes of Sweden är en grupp industriforskningsinstitut som med forskningsexcellens och framsynthet skapar nytta och konkurrenskraft i både små och stora företag. RISE-gruppens innovationer driver tillväxt och stödjer omställning till hållbar utveckling i hela samhället.

I RISE-gruppen ingår SP SVERIGES TEKNISKA FORSKNINGSINSTITUT, SWEDISH ICT, SWEREA och INNVENTIA.

RISE HOLDING är statens ägarbolag för industriforskningsinstitut. Bolagets uppgift är att samla den svenska institutssektorn och stärka dess roll i innovationssystemet genom effektiv ägarstyrning och arbete med struktur-, effekt- och finansieringsfrågor.

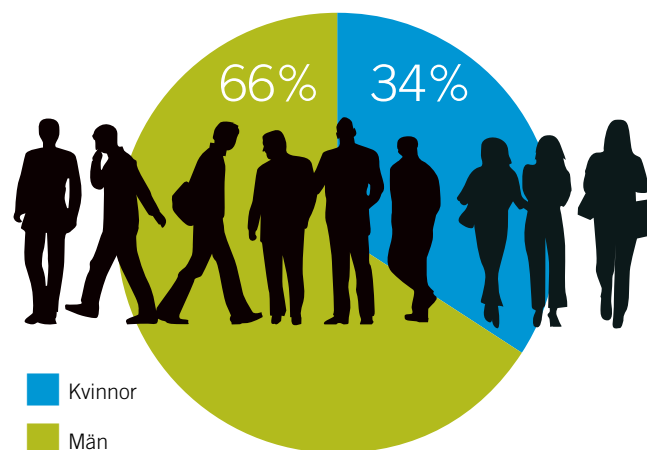
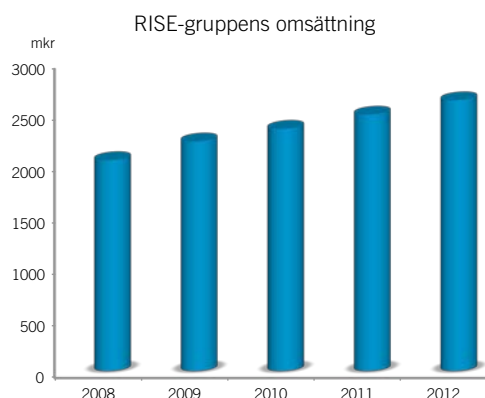
VÅR VISION:

Svenska forskningsinstitut är världsledande i att utveckla och förnya näringslivet i Sverige och bidra till ett hållbart samhälle.

Medlemskap: Vi är medlemmar i organisationerna EARTO European Association of Research and Technology Organisations, Vetenskap & Allmänhet samt Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA.

2012 Belopp i tkr	TOTALT RISE- gruppen	RISE Holding	SP	Swedish ICT	Swerea	Innventia
RISE Holdings ägarandel			100%	60%	43%	29%
Omsättning	2 630 435	16 736	1 230 105	429 495	648 490	305 609
Rörelse- resultat	18 335	-2 376	46 686	-34 323	2 893	5 455
Tilldelade SK-medel	455 740		198 774	80 974	111 600	64 392
Medeltal anställda	2 184	6	1 099	344	516	219

69
PROFESSORER

1. Christina von Dorrien, vd för Interactive Institute Swedish ICT, demonstrerar visualiseringsbordet på RISE Holdings årsstämma 2012.
2. Den 24 maj lanserade vi *Myt och verklighet i forskningspolitiken*, en debattantologi med både skillnader och samstämmighet i åsikterna, men alla medverkande lyfte frågor av vikt för Sverige som innovationsland.
3. En av debattpanelerna som lockade hundratals besökare till Kinbergs plats under Almedalsveckan: fr. v. Anders Flodström, European Institute of Innovation and Technology, EIT; riksdagsledamöterna Tobias Krantz (S) och Betty Malmberg (M), Elisabeth Thand Ringqvist, vd Företagarna; Tobias Krantz, chef för utbildning, forskning och innovation på Svenskt näringsliv och professor Sverker Sörlin, KTH.
4. Koncentrerad debattpublik i RISE trädgård.

Hänt under 2012

- Den 24 april hölls **årsstämma** med seminarier och mingel på Näringslivets Hus i Stockholm. Programmet fokuserade på årsberättelser från instituten och ägarbolaget, exempel på spännande forskning och en förhandstitt på den kommande debattboken genom presentationer med några av skribenterna.
- Den 24 maj lanserade vi **debattantologin Myt och verklighet i forskningspolitiken** där ledande personer från universitetsvärlden, näringslivet, fackförbund, statsförvaltningen och politiken ger sin syn på den svenska forskningspolitiken. Vi ställde bl a frågan hur Sverige ska se till att fortsätta vara i framkant som kunskapsnation? Hur ska vi bäst bidra till att möta de stora globala utmaningarna? Skådespelaren och manusförfattaren Johan Paulsen var uppskattad konferencier och intervjuade flera av författarna på plats.

Bok och intervjufilmer finns på www.ri.se och RISE Youtube-kanal.
- Under rubriken **RISE & Shine!** har vi under året inbjudit till en rad välbesökta frukostseminarier på olika teman, t ex test- och demonstrationsanläggningar, Horizon 2020 och RISE-gruppens internationella satsningar.
- RISE var med och arrangerade flera uppskattade **ministerbesök** under året – näringsministern Annie Lööf besökte Swerea SWECAST i Jönköping och finansmarknadsminister Peter Norman besökte SP och Innventia.
- 2012 års **politikervecka i Almedalen** blev en framgång för RISE för tredje året i rad. Vi hade under vår dag den 3 juli, totalt drygt 400 gäster i trädgården – en ökning med 33 % från året innan!

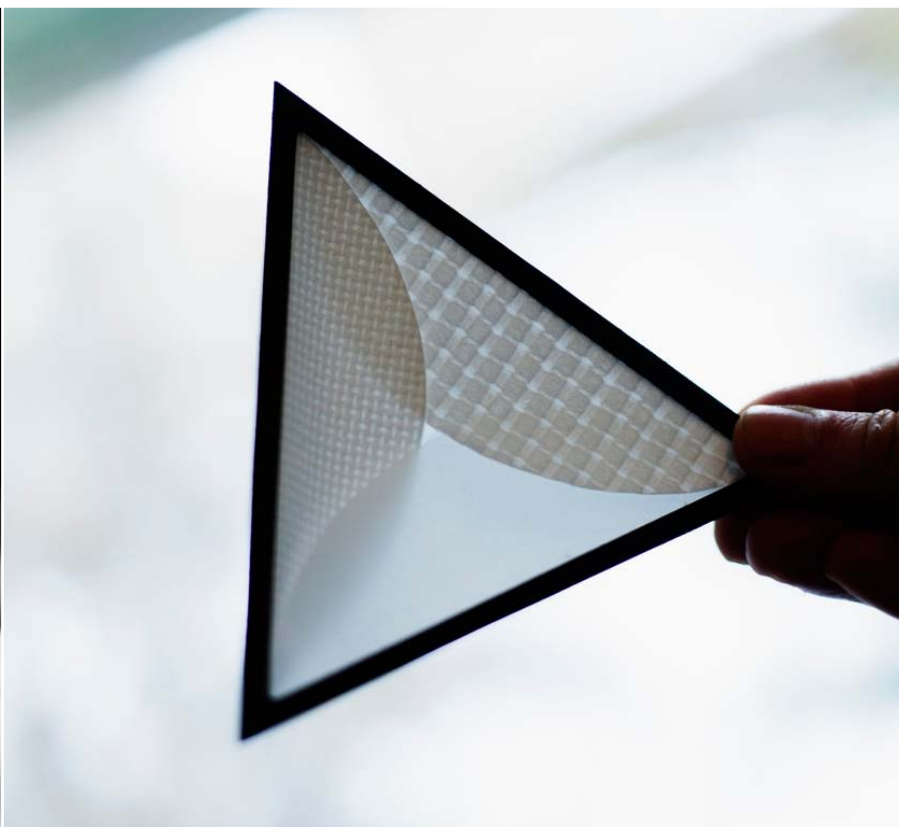
Ett seminarium behandlade frågeställningen *Hur ökar vi innovationstakten i mindre företag?* I panelen ingick

landshövding Kristina Alsér, Kronobergs län; Charlotte Brogren, generaldirektör Vinnova; Maria Khorsand, koncernchef SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut; Martin Linder, vice förbundsordförande Unionen; Karin Röding, rektor Mälardalens högskola och Åke Svensson, vd Teknikföretagen. De diskuterade bland annat hur Sverige och särskilt svenska små och medelstora företag ska kunna öka innovationstakten när konkurrensen i det globala kunskapssamhället blir allt hårdare. Moderator var vetenskapskommunikatören Eva Krutmeijer.

Dagens andra seminarium hade rubriken *Myt och verklighet i forskningspolitiken* och tog sin utgångspunkt i antologin med samma namn som gavs ut av RISE Holding i maj. (Se bild 3)

Konkurrensen om publiken är ständigt hårdnande i Visby, där 2012 års politikervecka slog nytt rekord med drygt 1800 evenemang i kalendariet. Det är glädjande att konstatera att RISE som en av 986 arrangörer lyckades attrahera en stor och synnerligen sakkunnig publik med våra prominenta deltagare och relevanta frågeställningar.

- RISE Holding har varit aktiva i de lobbyingaktiviteter som Industrirådet genomfört för att diskutera innehållet i Forsknings- och innovationspropositionen, bl a som deltagare i de riksdagsluncher som Industrirådet anordnade med riksdagsmän från olika partier. Propositionen beskrivs närmare på nästa uppslag.
- Under året har RISE deltagit i flera studieresor och möten med internationella industri- och innovationsaktörer i Europa, Kina och USA. Vi deltog i EARTOS årsmöte i Genève. Vi har också medverkat som seminarievärdar vid olika event, t ex tillsammans med SISP på SNITTS Innovation by Collaboration och Småföretagsdagarna i Örebro.

RISE i forskningspropositionen

Den 11 oktober presenterade regeringen propositionen Forskning och innovation [2012/13:30] för perioden 2013–2016. Redan ett knappt år tidigare hade RISE Holding, liksom andra aktörer i forsknings- och innovationssystemet, spelat in sina viktigaste frågor till regeringen.

Livsvetenskaperna kan ses som den stora vinnaren i denna proposition. Detta kunde RISE-institutet SP Statens Tekniska Forskningsinstitut dra nytta av genom totalt 150 miljoner kronor, varav 100 miljoner 2013, som satsas på ett institut för hållbar processutveckling och katalys, SP Process Development. Institutet har invigts i februari 2013 i Södertälje i Astra Zenecas lokaler. Etableringen av SP Process Development utgör nära 25 % av satsningen på livsvetenskaper under 2013.

Regeringen fortsätter också satsningen på RISE-gruppen. Investeringen i strategiska kompetensmedel som utgör institutens basfinansiering ökar under den kommande perioden med drygt 26 %.

Regeringen valde också att satsa på två områden som RISE Holding lyft fram i sitt inspel till propositionen. Dels gäller det stöd för tillgängliggörande av test- och demonstrationsanläggningar hos RISE-instituten, särskilt vad gäller möjligheten för mindre företag och för lärosäten att utnyttja dessa, dels strategiska innovationsområden, där Vinnova redan under våren 2012 drog igång en process för att identifiera sådana. Båda dessa satsningar bedömer vi som gynnsamma för RISE-instituten. I de förprojekt för strategiska innovationsområden som valdes ut av Vinnova deltar instituten i hälften och är processledare i vartannat av dem. Även satsningar på näringsliv och samhälle inom områdena, gruv-, mineral och stål, skogsråvara och biomassa liksom hållbart samhällsbyggande ligger väl till för forskningsinstitutens kompetenser och verksamhet.

Två andra frågor av betydelse för RISE Holding lyfts fram i propositionen: regeringen konstaterar att investeringen i strategiska kompetensmedel (SK-medlen) har resulterat i en mer sammanhållen och stadigt växande institutssektor, men ser möjligheter för ett ännu större fokus på en ökad samverkan och konsolidering av forskningsinstituten. Regeringen vill också fortsätta arbetet med att mäta effekter av SK-medlen. Därför ges myndigheten Tillväxtanalys i uppdrag att i samverkan med Vinnova stödja RISE Holding i detta arbete.

Innovationsstrategin

Samtidigt som regeringen presenterade sin forsknings- och innovationsproposition presenterades Den nationella innovationsstrategin som tar sikte på 2020. Innovationsstrategin har ett brett angreppssätt på innovationer och spänner över behovet av innovativa människor, utbildning och forskning till innovativa företag, regioner och myndigheter. Arbetet med innovationsstrategin omgärdades av olika aktiviteter för att mobilisera innovationsarbetet på såväl nationell som regional nivå. RISE Holding och instituten deltog aktivt i regeringens dialog- och förankringsarbete genom deltagande i olika arrangemang.

För att skapa en referenspunkt för genomförandet av den nationella innovationsstrategin genomförde OECD en utvärdering av det svenska innovationssystemet. RISE Holding, såsom representant för institutssektorn, deltog i utvärderingen och fick möjlighet att beskriva sin verksamhet. I sin analys tar OECD bl.a. upp institutssektorn och dess betydelse för innovationssystemet.

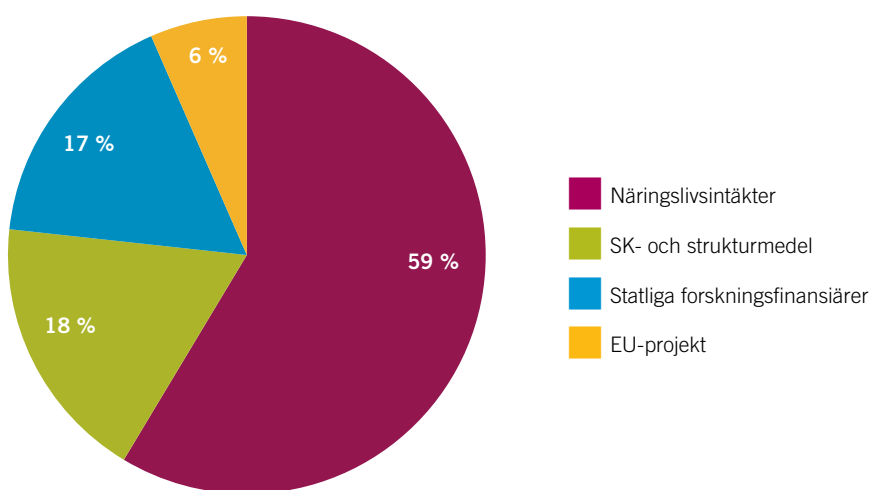
I innovationsstrategin pekas forskningsinstituten ut som en viktig aktör för genomförandet av Innovationsstrategin. Under rubriken Forskning och högre utbildning för innovation betonas institutens viktiga roll för samverkan med lärosäten och näringsliv, för att tillgängliggöra test- och demonstrationsanläggningar och som stöd till de små och medelstora företagens innovationsarbete.

Investering i kompetens- och strukturutveckling

RISE Holding erhåller årligen strategiska kompetensmedel (SK-medel) från staten för att finansiera strategisk kompetensutveckling vid institut under RISE Holding. Syftet med SK-medlen är att institutsgruppen ska bygga upp strategisk kompetens och vara en attraktiv samarbetspartner till näringslivet i forsknings- och innovationsverksamhet. För att bättre kunna möta näringslivets nuvarande och framtida behov och utmaningar måste instituten samlat kunna erbjuda ett bredare utbud av kompetenser och fokusera inom styrkeområden som kan bidra till att stärka det svenska näringslivets internationella konkurrenskraft och arbeta för en hållbar utveckling i näringsliv och samhälle. En del medel kan också användas till strukturutveckling och stimulera till fortsatt strukturering i institutssektorn såväl organisatoriskt som i verksamheten och därigenom uppnå ökad effektivitet.

För att stärka sektorn i sin helhet omfattar medel för strategisk kompetensutveckling samtliga bolag i RISE-gruppen och utgår ifrån samma fördelningsvillkor oavsett ägarandel. Fördelningen görs med definierade kriterier utgående från institutens operativa omsättning för att premiera den näringslivsrelaterade verksamheten i enlighet med RISE uppdrag i forskningspropositionen. Av medlen ska en viss del användas för samverkan med lärosäte, med små och medelstora företag samt mellan instituten. Medel används också för medfinansiering vid deltagande i EU:s forskningsprogram, FP 7. Det är respektive instituts styrelse som ansvarar för prioritering och användning av kompetensmedel på basis av institutens strategier. Stöd till struktursatsningar beslutas för varje enskilt projekt av RISE Holdings styrelse.

Under 2012 omsatte RISE-gruppen 2 630 miljoner kronor i verksamhet. Av denna omsättning utgjorde huvuddelen näringslivsintäkter, ca 59 % (1 540 mkr). Anslag från nationella forskningsfinansiärer utgjorde 17 % (440 mkr) och från EU 6 % (173 mkr).

De medel som RISE Holding erhållit för helåret 2012 är 473 (468) mkr. Styrelsen i RISE Holding har beslutat fördela 434 (430) mkr för strategisk kompetensutveckling (SK-medel), 22 (22) mkr för strukturutveckling (strukturmedel) och 17 (16) mkr som driftmedel till moderbolaget RISE Holding.

Omsättningen i RISE-gruppen har fortsatt att öka, med 5,6 % mellan 2011 och 2012. Såväl intäkterna från näringslivet som offentliga finansiärer, har ökat, EU-intäkterna har minskat något under 2012. Ett ökat fokus för Vinnova på innovationer har gynnat instituten. Såväl programmet utmaningsdriven innovation som strategiska innovationsagendor har gynnat instituten, i det senare deltar forskningsinstituten i hälften av beviljade projekt. Näringslivsintäkterna fortsätter att öka och är ett tecken på att RISE-institutens användning av de strategiska kompetensmedlen sker på ett sätt som är av värde för företagen. Intäkterna från såväl stora som små och medelstora företag växer. Andelen SK-medel har för 2012 legat på en i stort sett oförändrad nivå i förhållande till 2011.

Principerna för fördelning av strukturmedel har även för 2012 inneburit stöd till fyra områden; samarbetsprojekt mellan institutsgrupperna, internationalisering, strukturutveckling och demonstratorer. Under 2012 har ett gemensamt system för informationssökning upphandlats och inneburit ett nytt strategiskt grepp för RISE-institutens tillgång till information. RISE-gruppens närvaro har stärkts såväl i Lund och Linköping som vid KTH:s campus i Kista samt en ny etablering av institutsverksamhet i Västerås (Swedish ICT) i samverkan med Mälardalens högskola, näringsliv och region. Målsättningen med att stärka den regionala närvaron är att utveckla kontakterna med lärosätena och näringslivet. För att påbörja en mer strategisk och långsiktig samverkan mellan institutsgrupperna har projekt initierats inom automation, transport liksom trä och skogsråvara. Ett viktigt fokus för strukturprojekten har varit bygga nya värdekedjor och bredda institutens erbjudande till näringslivet.

**RI
SE**

Research
Creative

**RI
SE**

Forkaftsstrategi
Industriforskning
skala
utvikling
ingsinnsikt

Mäta effekter – vad visar det?

En av RISE Holdings huvuduppgifter är att ta fram ett effektmätningssystem för att se om de satsningar som görs på instituten verkligen leder till de resultat som man förväntat av den förstärkta finansieringen. Ett sådant arbete inleddes redan 2009 och bygger på 10 uppföljningsparametrar som bestäms av återrapporteringskravet från Näringsdepartementet. Med detta som grund arbetar RISE Holding med att utveckla ett effektmätningssystem.

Under 2011 inleddes, som en del i effektrevisningen, en redovisning av instituten för hur stor andel av de strategiska kompetensmedlen, SK-medlen, som läggs på olika typer av uppgifter som instituten har. De aktiviteter vi mätt är samverkan med lärosäten, samverkan med andra forskningsinstitut, samverkan med små- och medelstora företag, samt medfinansiering nationellt och i EU-samarbetet. Med detta som grund kan man se var instituten satsar SK-medel och också bättre mäta resultatet av satsningarna.

En viktig indikator på om de strategiska kompetensmedlen satsats på rätt typ av insats är näringslivets intresse för att utnyttja instituten. Man kan konstatera att intäkterna från näringslivet har fortsatt att öka med 73 mkr eller 5 % för 2012. Detta är mycket glädjande mot bakgrund av den ekonomiska utvecklingen och kan ses som ett kvitto på institutens relevans för företagens behov.

Vinnova har också det senaste året ökat sina satsningar på innovationsrelaterade insatser, bl.a. programmen Utmaningsdriven innovation och Strategiska innovationsagendor (SIA). Detta har varit mycket gynnsamt för forskningsinstituten, med ett deltagande i SIA-initiativen på ca 50 % varav hälften i en ledande position. Sammantaget har intäkterna från offentliga finansörer ökat med 53 mkr eller 14 %. Även detta är ett kvitto på att forskningsinstituten har inriktat sina insatser där deras roll i innovationssystemet är betydelsefull.

Hittills har vi dock i huvudsak mest kunna stödja resultatet av forskningsinstitutens användning av SK-medel på indikatorer. Under 2012 har ett arbete inletts för att också kunna identifiera mer samhällsekonomiska effekter av användningen av SK-medel. Särskilt fokus är på lite större satsningar. Preliminära resultat pekar på effekter såsom nya forskningsområden, nya produkter och stärkt kompetens. Under 2013 kommer detta arbete att fortsätta med stöd i det uppdrag som regeringen givit till Tillväxtanalys.

RISE internationalisering

Att skapa internationellt konkurrenskraftiga institut är ett av RISE Holdings övergripande mål. Redan har RISE-instituten betydande internationella intäkter. År 2012 var de internationella intäkterna totalt 538 miljoner kronor eller 20 % av omsättningen.

2012 har delvis präglats av förberedelserna inför EUs nästa forskningsprogram, Horizon 2020. Bl.a. har ansträngningar gjorts för att stärka den svenska positionen inom de public private partnerships, PPP, som kommer att ha betydelse i nästa forskningsprogram. RISE-gruppen har varit en aktiv deltagare i den PPP, Spire, som samlar Europas processindustri. Råvaruområdet är ett annat område som väntas få ökat utrymme i EUs forskningsprogram och då inom ramen för European Institute of Innovation and Technology, EIT. Även här har RISE-gruppen varit aktiva för att understödja den svenska gruvindustrins inflytande på innehållet i den föreslagna satsningen.

Av de internationella intäkterna svarade finansiering från EU för deltagande i EU-projekt för 173 miljoner kronor. Detta täcker inte institutens kostnader fullt ut utan kräver att instituten kan medfinansiera sitt deltagande med ca 25 %. För detta använder instituten del av de SK-medel men i en del fall också finansiering från näringslivet. I det kommande forskningsprogrammet Horizon 2020 blir finansieringen för såväl forskningsinstitut som lärosäten lägre. RISE Holding har på olika sätt uppmärksammat regeringen och andra aktörer på detta förhållande. En viktig uppgift för instituten är kunna ta på sig rollen som koordinator.

Även under 2012 har RISE Holding tillsammans med RISE-instituten vidareutvecklat ett stödkontor för småföretagens deltagande i EUs ramprogram. Projektet stöds av Vinnova.

SP SVERIGES TEKNISKA
FORSKNINGSINSTITUT AB

VD: Maria Khorsand (bilden)

Styrelseordförande: Jan-Eric Sundgren

Omsättning: 1 230 mkr

Antal anställda: 1 099

Affärsområden: Energi, ICT,
Life Science, Risk och säkerhet,
Samhällsbyggnad, Transport

Fordonskonvojer öppnar många möjligheter

Sartre-projektet (Safe Road Trains for the Environment) som omfattade sju europeiska partners slutfördes under 2012. Detta unika projekt visar möjligheterna med fordonskonvojer på normala motorvägar där konvojerna kan samverka med andra trafikanter i en blandad trafikmiljö. Volvo Personvagnar är den enda biltillverkaren som deltagit i Sartre. Projektets fordonskonvoj omfattade en manuell körd ledlastbil, följd av en annan lastbil och tre av Volvos bilar (S60, V60 och XC60). Tack vare en kombination av befintlig och ny teknik kördes samtliga följebilar automatiskt i hastigheter på upp till 90 km/t, i vissa fall med bara fyra meters lucka mellan fordonen.

Grundprincipen är att fordonen i konvojen upprepar ledfordonets rörelser. För att uppnå detta har Volvo Personvagnar utökat den kamera-, radar- och laser-teknik som används i de nuvarande säkerhets- och stödsystemen, såsom adaptiv farthållare, City Safety, Lane Keeping Aid, Blind Spot Information System och Park Assist Pilot.

Elektronikforskare på SP har utvecklat det system som används för att kommunicera trådlöst mellan fordonen. Forskarna beskriver SARTRE som ett roligt och utmanande projekt där man tillsammans med övriga deltagare visat att den teknik som finns i moderna fordon kan användas för att automatiskt styra och hålla avståndet till övriga fordon i en fordonskonvoj.

Ny metod ger noggrannare positionering

Europa håller på att bygga ett nytt satellitsystem, Galileo, som alternativ till GPS, Global Positioning System. Tillgången till detta satellitsystem ger nya möjligheter för noggrann positionsbestämning. Frågan är hur den nya informationen som signalerna från Galileo innebär ska kunna användas på bästa sätt. SP-forskare har utvecklat en metodik för hur man optimalt kombinerar mätningar från Galileo och GPS.

Metodiken bygger på avancerad modellering av signalutbredning i atmosfären och multipla signalreflektioner. Användningen av den nya metodiken kommer att resultera i bättre mätningar vid noggrann positionsbestämning. Det kommer att vara till nytta vid anläggningsarbeten som väg- och husbyggen, men även vid forskning om jorden och dess inre.

Projektet har varit ett samarbete mellan SP, Chalmers och Statens Kartverk i Norge. ESA, European Space Agency, har finansierat utvecklingsarbetet.

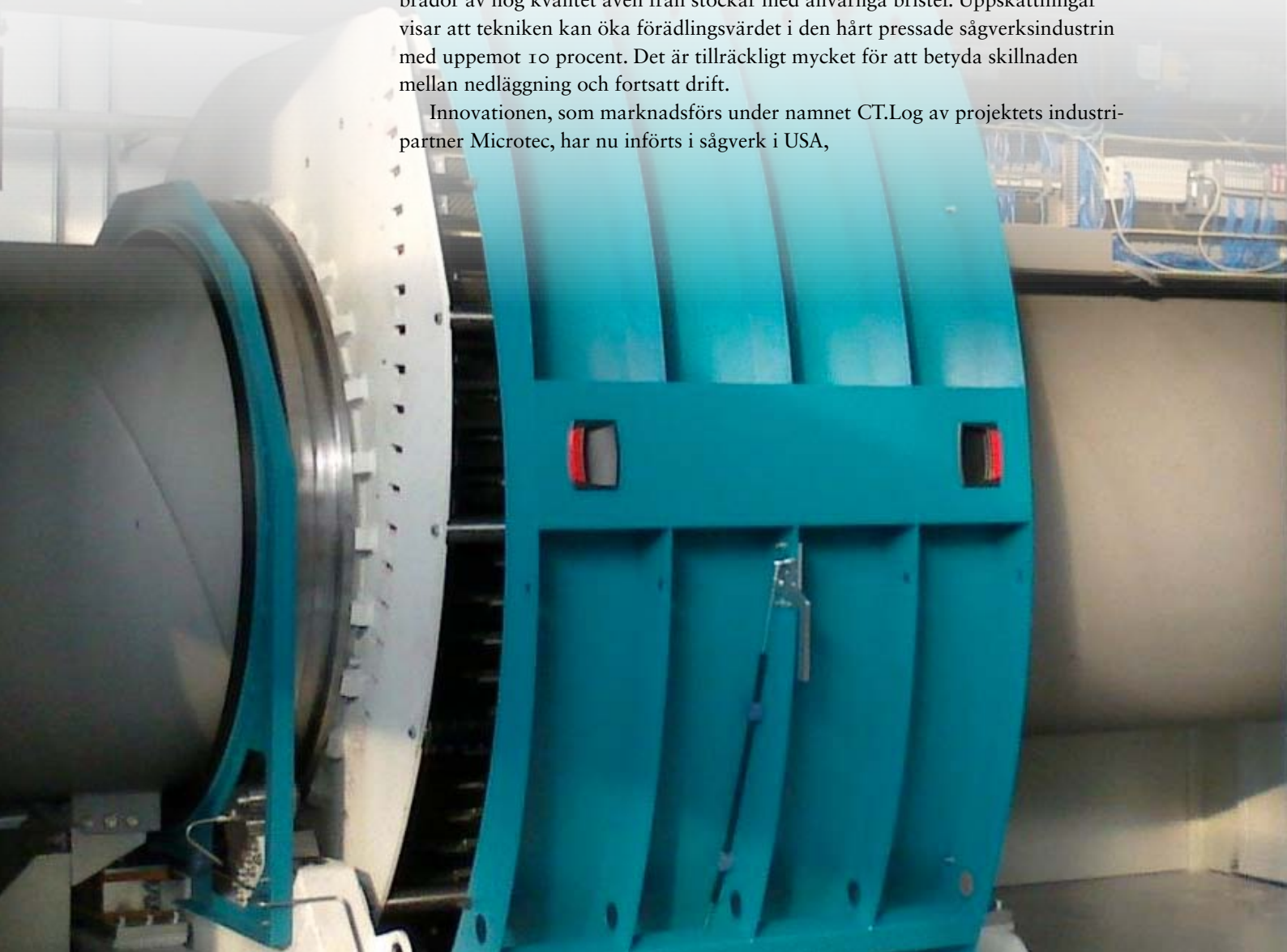

CT-skanner ger lönsammare sågverk

Inom ett projekt, koordinerat av SP, har det utvecklats en snabb datortomograf (CT-skanner) för sågverksmiljö, som med hjälp av röntgenteknik ger en tredimensionell bild av stockars inre egenskaper. Skannern simulerar olika tänkbara sågningsalternativ och visar vilka storlekar och priser som de färdigsågade plankorna betingar. Fördelen är att man på så vis kan styra de slutliga produkterna så att de får maximalt marknadsvärde.

Utvecklingen av den nya skannern bottnar i behoven hos träindustrin som möter ökad konkurrens och större krav från kunderna på produktionsanpassning. Eftersom 70 procent av produktionskostnaderna är relaterade till sågning av timmer fanns där den största potentialen till ökad lönsamhet. De hittillsvarande röntgen-skannrarna är visserligen snabba, men de producerar bara enkla bilder som visar de basala egenskaperna hos stockarna, som kvistar och kärnved, men inte deras exakta storlek och position. Den nya skannern gör det möjligt att utvinna brädor av hög kvalitet även från stockar med allvarliga brister. Uppskattningar visar att tekniken kan öka förädlingsvärdet i den hårt pressade sågverksindustrin med uppemot 10 procent. Det är tillräckligt mycket för att betyda skillnaden mellan nedläggning och fortsatt drift.

Innovationen, som marknadsförs under namnet CT.Log av projektets industripartner Microtec, har nu införts i sågverk i USA,

Odling året runt ger större skörd

JTI testar under tre år ett tvågröde-system som innebär odling året runt. I försöksodlingarna i Kristianstad varvas odling av två biogasgrödor med odling av en livsmedelsgröda. Fem års forskningsförsök i Tyskland av biogasgrödor med tvågröde-systemet har visat sig ge högre skördar och bättre odlingsekonomi än konventionell odling. JTIs forskare vill med tvågröde-försöket hitta ett uthålligt odlingssystem för ettåriga energigrödor som kan kombineras med ettåriga livsmedelsgrödor, för att hitta ett lönsamt totalt koncept för lantbrukaren.

Om tvågröde-systemet ger goda skörderesultat och god ekonomi, innebär det en ny affärsmöjlighet för lantbrukarna. Ett annat argument för att testa tvågröde-systemet i Sverige, är att klimatexperternas scenarier visar att vi kan förvänta oss osäkrare väderförhållanden i framtiden. Då kan ökad biologisk mångfald och odling av två grödor per år minska riskerna för misslyckanden i odlingen. Det gäller att hitta den optimala kombinationen av grödor. I Tyskland har man sett att olika kombinationer kan ge stor skillnad i skörderesultat, även om det också förekommer variationer mellan olika år. Kombinationen råg-majs och raps-majs har givit det bästa skörderesultatet i Tyskland.

Tvågrödeförsöket pågår 2011–2014. Det utförs av JTI i samarbete med Hushållningssällskapet i Kristianstad.

SWEDISH ICT RESEARCH AB

VD: Hans Hentzell (bilden)

Styrelseordförande: Ulf Wahlberg

Omsättning: 429 mkr

Antal anställda: 344

Affärsområden: ICT tjänster, teknik och metoder, E-hälsa, Hållbar mobilitet, Smart energi, SME Utveckling, Internet och telekom, Användarupplevelser och livskvalitet, Automation och industriella processer, Säkerhet

Fiberoptik och laser utvecklar stålindustrin

Acreeo Swedish ICT har i flera projekt skapat mervärden för den svenska stålindustrin genom lösningar som bygger på fiberoptik och gör det möjligt att mäta temperatur och atomkomposition kontinuerligt i realtid i olika skeden av tillverknings- och återvinningsprocesser. Minskad energiförbrukning, förbättrad produktkvalitet, ökad proaktivitet i arbetet och ökade möjligheter att återvinna är några av effekterna.

Att använda rätt temperatur i olika processer har stor betydelse inom stålindustrin. Trots det används förhållandevis få mätpunkter. Det är de extrema förhållandena som råder som gjort det svårt att mäta. I en serie projekt har Acreeo de senaste åren lyckats installera fiberoptiklösningar för kontinuerlig temperaturmätning på flera stora svenska stålverk. Vid SSAB Luleå Tunnpålt har mätningar genomförts under pågående produktion både i konverterprocesser och i gjutlådor. Vid Sandviks tillverkning av rostfritt stål har temperaturmätningar utförts i konvertrar. Temperaturmätning har även genomförts i LKABs experimentmasugn.

Lasermätning effektiviserar återvinningsprocesser

Med dagens traditionella metoder för att sortera metallskrot går det inte att fastställa metallsammansättningen förrän efter det att restprodukterna smälts ned. Med LIBS-teknik (Laser Induced Breakdown Spectroscopy) är det möjligt att göra analysen i realtid när restprodukterna ligger "på bandet". Den kunskapen kan effektivisera stålindustrins återvinningsprocesser och ge stora besparingar i tid och energiförbrukning.

I lasersorteringsprojektet LIBS samarbetar Acreeo Swedish ICT med RISE-institutet Swerea KIMAB.

Den första prototypen har testats på Stena Recyclings skrotgård. Att koppla på en utsorteringsmekanism kopplad till 10-12 containrar är nästa naturliga steg. LIBS-systemet har även testats vid Outokumpus stålverk.

– Vissa restprodukter vill Outokumpu återanvända. Vi har lyckats detektera omkring tio olika sorters stål utan fel, berättar Bertrand Noharet vid Acreeo Swedish ICT.

Den hållbara stadsdelen behöver samordning

Norra Djurgårdsstaden ska bli ett föredöme när det gäller hållbarhet. Markus Bylund projektleder Smart IKT för att bo och arbeta i Norra Djurgårdsstaden. Där är målet att utveckla en informations- och kommunikationsinfrastruktur som stöder en hållbar utveckling i Norra Djurgårdsstaden, och i förlängningen även i andra bostadsområden i Sverige och utomlands. För att lyckas krävs en stor del öppenhet från alla inblandade. I dag är nämligen de olika IT-lösningarna för våra hem branschspecifika och består av slutna system. Varje leverantör äger och installerar sin egen lösning. Inom projektet Smart IKT vill man hitta möjligheterna till ett öppet delat system där nya lösningar kan läggas till efterhand. Tanken är att så vitt skilda områden som energiförbrukning, vård i hemmet och transporter ska kunna kommunicera genom och använda samma system. En sådan lösning innebär dessutom minskade investeringskostnader och mindre resursslöseri.

– Informations- och kommunikationsteknologi rymmer en stor potential för hållbar stadsutveckling, för rationalisering, orkestrering och för att skapa entusiasm och engagemang kring hållbarhetsfrågor. Den stora utmaningen i detta är inte teknisk, utan affärsmässig; att få alla att kunna utnyttja fördelarna med öppna och delade system, säger Markus Bylund, projektledare och forskare på SICS Swedish ICT.

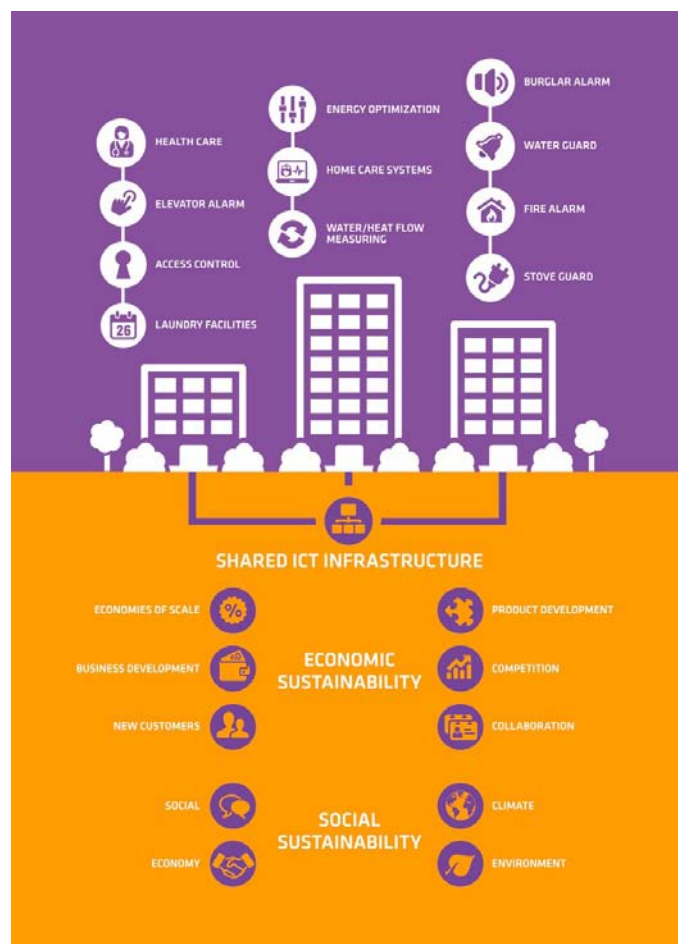
Projektet Aktiva huset i den hållbara staden handlar om smarta elnät. Dessa elnät ska integreras inom flera delar i stadsmiljön, från aktiva flerfamiljshus och olika kommunikationssystem, till övergripande elsystem och infrastruktur i stadsmiljö.

En av lägenheterna i Norra Djurgårdsstaden blir testlägenhet, ett så kallat *living lab*. I väggarna har det dragits många extra ledningar, så att elanvändningen ska kunna anpassas efter vilka tider på dygnet elen är billigare eller mer miljövänlig.

Ett möjligt scenario är att man laddar sin tvättmaskin på morgonen och sedan startar den automatiskt när priset är förmånligt.

– Vi ska bygga ett system som kan kommunicera med användarna och den kommunikationen måste fungera så bra att användaren inte ger upp. Det gäller att motivera människorna som vistas i husen att engagera sig. Och det måste hållas på en rimlig nivå, säger Carin Torstensson, projektledare från Interactive Institute Swedish ICT.

Källartikel: Hannah Häggström

Nytt sätt att ladda elfordon

Laddningskonceptet ELVIIS – Electric Vehicle Intelligent Infrastructure – låter föraren ha kontroll över laddningen av sin elbil oavsett vilket eluttag man använder och ser till att kostnaden sätts på ägarens räkning. Viktoria Swedish ICT, Ericsson, Volvo Personvagnar och Göteborg Energi har utvecklat innovationen.

Föraren anger önskad tid och elmängd på en terminal i bilen eller via en smartmobil eller surfplatta. Över mobilnätet kommunicerar bilen med elnätet så att laddningen schemaläggs utifrån energipriset för att få ner kostnaden. För elbolagen är det både effektivare och mer hållbart att koordinera elbils-laddningen på elnätet. Konceptet och det branschöverskridande samarbetet har fått stor uppmärksamhet även i utländsk press.

– Det här är exempel på hur vår bransch tillsammans med leverantörer, operatörer och andra branscher kan skapa effektivitet, sa Ericssons vd Hans Vestberg i sitt öppningstal på Mobile World Congress i Barcelona i februari 2012.

– Vårt uppdrag är att omvandla kunskap till innovationer för marknaden. Vi tror att det här projektet kommer att underlätta ett globalt genomslag för elfordon och på så sätt hjälpa samhället fram till hållbara transporter, säger Viktoria Swedish ICTs vd Per-Åke Olsson.

SWEREA AB

VD: Tomas Thorvaldsson (bilden)

Styrelseordförande: Martin Ivert

Omsättning: 648 mkr

Antal anställda: 527

Affärsområden: Materialvetenskap,
Processteknik, Produktteknik,
Produktionsteknik

swerea
swedish research

Textiltrycket i Borås garanti för kvalitet och miljö

Som första företag i Sverige har Textiltrycket i Borås AB certifierats av Swerea IVF enligt standarden Oeko-Tex® Standard 1000. Det betyder att företaget kan säkerställa både kvalitet och miljö i hela produktionsprocessen.

Miljövänliga produkter efterfrågas ofta. Nu ökar även kraven på miljövänlig produktion. Oeko-Tex® standard 1000 är en ledande märkning för textilier vad gäller miljö och kvalitet i produktionen. Textiltrycket i Borås är först i Sverige att bli certifierad och därmed kunna ge garanti, bland annat om att minimera hälsofarliga ämnen i produktionen.

– En av de viktigaste faktorerna i utvecklingen av vårt företag är miljöhänsyn. Detta stärker vårt varumärke enormt, säger Textiltryckets vd Patrik Larsson.

Det finns inga formella eller lagstadgade krav att ha en certifiering enligt Oeko-Tex®, satsningen är frivillig för företag. Men det är ändå betydelsefullt med en certifiering.

– Som ett miljötänkande företag är certifieringen helt rätt eftersom den omfattar stora delar av ISO 9000, 14001, CSR och arbetsmiljö. Förädlingen är en av de viktigaste ingredienserna i textil företagsprofilering och för oss är det självklart att investera i kvalitetssäkring, säger Patrik Larsson.

Swerea IVF har certifierat Textiltrycket i Borås och är också det enda institut i Sverige som har rätt att certifiera enligt denna standard. Personal som utför certifieringen har specialutbildats vid Oeko-Tex® huvudkontor i Österrike.

Bra miljöprestanda hos Hultafors

Produkter med bra miljöprestanda, ökad kompetens inom miljöområdet och tydligare rutiner för att garantera god miljöprestanda även i framtiden. Det är några av resultaten från ett samarbete mellan Swerea IVF och Hultafors group.

Hultafors group, som innefattar varumärkena Hultafors, WIBE och Snickers Workwear har under flera år arbetat med att miljöanpassa sina produkter, och med att införa ekodesign i tillverkningsprocessen. Swerea IVF har hjälpt till med arbetet, bland annat genom att göra en livscykelanalys samt en analys av kemin.

Hultafors produkter, som sedan tidigare brukar kännetecknas av god kvalitet och lång livslängd, visade sig ha bra miljöprestanda enligt livscykelanalysen. Analysen inkluderade sju av företagets nyckelprodukter; en stege, några arbetsplagg och några verktyg.

En annan viktig del i samarbetet var att ordna en utbildning i ekodesign för produktchefer, produktutvecklare och inköpare. Utbildningen ledde till ökad kompetens inom området miljö och produkter, vilket är av yttersta vikt för att kunna fatta kloka beslut.

Många förbättringsmöjligheter har identifierats under arbetets gång, vilka Hultafors nu arbetar vidare med. Ett antal checklistor för miljöanpassning av produkterna har utvecklats. Checklistorna har införts i de övriga rutinerna för produktframtagning.

Det goda samarbetet mellan Hultafors group och Swerea IVF har visat hur ett företags miljöprestanda kan förbättras och hur nya rutiner kan skapas för att säkerställa fortsatt god miljöprestanda.

Ökad kunskap om höghållfasta stål i fordon

Behovet av lättviktskonstruktioner i fordonsindustrin har ökat kravet på utveckling av höghållfasta stål. I projektet MICRODAMAGE skapas förståelse som kan leda till bättre stålsorter och mer höghållfasta stål.

Biltillverkning kräver produkter med bra materialegenskaper. Nya stålsorter, såväl som ökad förståelse, är viktigt för utvecklingen av kvalitativa höghållfasta stål. Materialens egenskaper är kopplade till mikrostrukturen, som i sin tur påverkas olika beroende av vilken formningsprocess som används.

I projektet MICRODAMAGE har målet varit att karaktärisera de skador som uppkommer i mikrostrukturen när ett material utsätts för deformation under formningen av till exempel en ram eller kofångare. På mikrostrukturell nivå kan en sådan skada ske genom kärnbildning av mikroskopiska kaviteter följt av tillväxt och koalescens med andra kaviteter. Förloppet leder slutligen till materialbrott. I projektet har skador fastställts samt kvantifierats.

Tillväxt och utseende på kaviteter varierade anmärkningsvärt mellan olika mikrostrukturer. En del mikrostrukturer korrelerade bra med formningsegenskaperna. Resultatet, som har bekräftats och bearbetats med FE-modellering, kommer att ha stor betydelse vid förbättring av befintliga stålsorter och för design av nya formningsoperationer. De studerade materialen i studien var enfas- (martensit), tvåfas- samt komplexfasstål med brottgräns 600-1400 MPa.

Projektet är ett samarbete mellan två ståltillverkare och tre forskningsinstitut med Swerea KIMAB som koordinator.

Ny sensor skyddar vårt kulturarv

En ny sensor för mätning av korrosiva miljöer har utvecklats. Sensorn är tänkt att användas i museimiljöer men andra tillämpningar är också planerade.

Sensorn, utvecklad av Swerea KIMAB:s dotterbolag Institut de la Corrosion, känner av omgivningens korrosivitet i realtid. Detta är viktigt i exempelvis museimiljöer där kulturella föremål kan påverkas. Den nya sensorn, AirCorr, varnar direkt och personalen kan vidta åtgärder.

– Den första större kommersiella tillämpningen kommer att inriktas mot vårt kulturarv men vi ser flera framtida tillämpningar, exempelvis korrosion i vägmiljöer. Renault har utrustat bilar med flera sensorer för att mäta hur korrosiviteten varierar i olika delar av bilens inre och yttre miljö, berättar Dominique Thierry, vd för Institut de la Corrosion.

Principen för sensorn är att en korrosionskänslig metall deponeras på ett tunt skikt elektriskt isolerande material. Metallen korroderar vilket leder till ökad resistans som snabbt kan avläsas. Institut de la Corrosion har varit projektets koordinator och ansvarar för kommersialisering av tekniken.

– Utvecklingen har skett inom det EU finansierade projektet MUSECORR. Det var mycket intressant att arbeta tillsammans med olika museer i Frankrike, Schweiz och Danmark. Teknikutvecklingen skedde i samarbete med ett Fraunhoferinstitut i Dresden och Institutet för Kemisk Teknologi i Prag, berättar projektledaren Tomas Prosek, Institute de la Corrosion.

Projektet är ett exempel på den satsning på analytisk processövervakning som för närvarande sker inom Swerea KIMAB.

INNVENTIA AB

VD: Birgitta Sundblad (bilden)

Styrelseordförande: Magnus Hall

Omsättning: 306 mkr

Antal anställda: 219

Affärsområden: Papper- och massa-teknik och processer, Förpackningslösningar, Bioraffinaderi/Bioenergi, Nya biomaterial

Svensk miljöteknik exporteras till Indien

Massa- och pappersproduktion i Indien växer snabbt med en förväntad fördubbling inom fem år. Samtidigt ställs allt högre krav på minskad miljöbelastning. Modernare och effektivare tillverkningsprocesser kommer att vara viktiga nyckelkomponenter för Indisk massa- och pappersindustri inom de kommande åren för att möta den förväntade tillväxten. Svenska miljöteknikföretag och leverantörer till massa- och pappersindustrin har en hög miljöprofil och ligger ofta i framkant vad gäller leverans av hållbara clean-techlösningar. Innventia har tillsammans med IVL, Confederation of Indian Industry (CII), Indian Pulp and Paper Manufacturing Association (IPMA) och SIDA bildat ett svenskt-indiskt konsortium som kommer att stimulera och främja teknikutbyte mellan länderna.

Bland annat arrangerades en workshop där svenska företag fick presentera sina tekniska lösningar och samtala med representanter från indiska massa- och pappersbruk. Det skapar en möjlighet till erfarenhetsutbyte och leder till mer ingående samtal. Inför denna workshop reste Mattias Drotz och Richard Holm från Innventia till Indien som "miljöambassadörer" för att kartlägga det indiska behovet i syfte att matcha mot vad de svenska företagen kan erbjuda. Besöken mynnade ut i ett antal affärsmöjligheter som nu följs upp.

– De övergripande målen är förbättrad energieffektivitet, vattenvård och miljöledning. Det är spännande att se hur våra teknologier kan tjäna en växande marknad som Indien. Även om råvaror och andra faktorer kan skilja sig är slutprodukterna fortfarande desamma. En stor utmaning är dock tidsramen. Vi har uppnått något liknande under en period av 10-15 år i de nordiska länderna, men i Indien måste vi göra det inom kanske två eller tre år för att möta kraven från en snabbt växande marknad, säger Richard Holm.

Nytt insprutningssystem revolutionerar förbränning av biobränsle

Den avgörande faktorn för effektivare förbränning i industriella ugnar och pannor är hur insprutningen av bränslet sker. Effektivare förbränning innebär inte bara lägre belastning på miljön utan också stora ekonomiska fördelar för den som äger förbränningsanläggningen såsom mindre bränsleförbrukning, utrustning som både håller längre och kräver mindre underhåll.

Företaget Clean Combustion utvecklar nu tillsammans med Innventia en ny typ av bränsleinsprutningssystem designat för biooljor och bioslurrybränslen i industriella oljepannor och ugnar. Det tänkta systemet skiljer sig markant från nuvarande system då det avser att klara av en stor variation i bränsletyper samt stora variationer i bränslemängd, med bibehållen effektivitet.

– Det pågår inte så mycket forskning inom detta område, den utveckling som sker handlar mest om små variationer. Clean Combustion har ett insprutningssystem som kan bli revolutionerande och ett lyckat utvecklingsprojekt kommer att underlätta kommersialisering. Det är inte otroligt att vi redan en månad efter att projektet avslutats i mars 2014 kan få se de första produkterna på marknaden, säger Rufus Ziesig, projektledare på Innventia.

Projektet genomförs inom ramen för VINNOVAs Forska & Vax-program, vilket riktar sig till små och medelstora företag (SMF) som har ambitioner att växa genom att utveckla innovationer. Förutom vetenskaplig kompetens svarar Innventia för resurser att praktiskt omsätta forskningsresultat till faktiska processer. I denna uppskalning är demonstrationsanläggningen i Bäckhammar är en viktig hörnsten.

Förnybara material i nya skepnader

Forskningsresultat handlar för det mesta om siffror. Kan man översätta siffror i något som går att ta på är det lättare att se möjligheterna och få ett grepp om vad forskningen handlar om. Att arbeta med demonstratorer är därför ett bra sätt att visualisera resultatet av forskning. Inför förpackningsmässan Scanpack 2012 i Göteborg genomfördes ett RISE-finansierat projekt vid Innventia för att ta fram demonstratorer i form av förpackningar för att visa upp olika skepnader av nya material baserade på skogsråvara. Tillsammans med designern Anna Glansén skapades fem förpackningar med ett gemensamt tema: ett materials olika ansikten. Temat kom sig av de skilda egenskaper som kan uppträda hos ett material beroende på hur det är framställt eller bearbetat. För Innventia var också själva processen runt framtagningen av demonstratorerna viktig då den kopplade ihop specialister från vitt skilda områden.

– Att arbeta med demonstratorer är därför också ett bra sätt att visa olika kompetenser vi förfogar över när det gäller materialforskning och förpackningsutveckling, säger Marie-Claude Béland som lett demonstratorprojektet.

En av demonstratorerna visar ett nytt kompositmaterial som utvecklats i ett doktorsarbete av Helena Halonen. I kompositmaterial är det av största vikt att den förstärkande komponenten och det material som omger denna kan häfta vid varandra. Minsta defekt kan reducera styrkeegenskaperna. Genom att använda komponenter från samma råvara, som i detta fall vedcellulosa, förbättras vidhäftningsförmågan. Även ur återvinningsaspekten skulle det vara en fördel att enbart använda en materialtyp. Helena Halonen presenterar nu i sin doktorsavhandling en tillverkningsmetod som visar på ytterligare fördelar i form av låga investerings- och produktionskostnader och enkelhet. Metoden utgår från en kommersiellt tillgänglig produkt, pappers- eller dissolvingmassa från svenska massabruk, som varmpressas under tryck med vatten som den enda processkemikalien.

– Vi använder oss av den massa som redan finns i bruket idag och själva processen med varmpressning baseras på teknik och utrustning som är vanligt förekommande inom många industriella sektorer. Detta sammantaget gör metoden enkel att implementeras industriellt, berättar Helena Halonen som idag är chef för gruppen Nya material på Innventia.

Hållbara plastmaterial i bussar och musikinstrument

I augusti 2012 avslutades det europeiska forskningsprojektet SustainComp efter fyra framgångsrika år. Projektet som koordinerats av Mikael Ankerfors på Innventia har resulterat i nya kompositmaterial baserade på förnybara resurser, material som på allvar kan erbjuda hållbara alternativ till dagens oljebaserade plaster. I samband med slutkonferensen i juni visades ett flertal demonstratorer av materialkoncept. För två av dessa pågår redan vidareutveckling mot verkliga produkter genom industripartnern Elastopoli Oy som skalar upp sin process för säten till citybussar och material till musikinstrument av en ny biokomposit. Resultaten har varit så lovande att EU listar SustainComp som en ”success story” inom sjunde ramprogrammet.

– Vi talar här om några mycket intressanta fall där nanocellulosa*, tillsammans med träfibrer, används för att förstärka bioplast. Intressant är även att materialet kan framställas på en pappersmaskin och därefter formas med vanlig processteknik för plaster. Det nya materialet kan sedan användas i bussäten där det uppvisar samma mekaniska egenskaper som befintliga oljebaserade material, men är 30% lättare. Detta är av stor betydelse för fordonstillämpningar, där vikten är en avgörande faktor för bränsleförbrukning, säger Mikael Ankerfors.

Biokompositen kan även användas till musikinstrument t.ex. till halsen hos fioler och då ersätta sällsynta träslag såsom ebenholts. Det nya materialet har fördelar som att vara miljömässigt bra, är billigt att tillverka och kan tillverkas lokalt. Samtidigt har materialet samma akustiska och taktila egenskaper som träslagen som det ersätter.

För samhället har SustainComp spelat en viktig roll när det gäller att främja gränsöverskridande samarbeten, såväl i fråga om sektorer som samverkan mellan stora och små företag.

– De flesta tillverkare av plastkomponenter är små och medelstora företag (SMF). Genom att inkludera dem i kedjan hjälper man företagen att växa samtidigt som den europeiska skogsindustrin, som idag pressas hårt, får tillgång till nya marknader, poängterar Mikael Ankerfors.

*) Nanocellulosa (även kallad mikrofibrillerad cellulosa, MFC eller nanofibrillerad cellulosa, NFC) är träfiber som finfördelats och omvandlats till fibriller i nanostorlek (cirka 5-20 nm breda och 1000-2000 nm långa) och ter sig som transparent gel. Innventia har forskat på nanocellulosa sedan 1980-talet och skalade under 2010 upp sina processer genom att bygga en pilotfabrik.

Bolagsstyrning 2012

RISE RESEARCH INSTITUTES OF SWEDEN HOLDING AB

KONTAKT Cecilia Driving, CFO | Tel 08-56 64 82 51 | cecilia.driving@ri.se

Peter Holmstedt, VD | Tel 08-56 64 82 52 | vd@ri.se

RISE Research Institutes of Sweden Holding AB

Box 3072, 103 61 Stockholm | Tel 08-56 64 82 50 | info@ri.se | www.ri.se

Innehåll

Ordförande har ordet 38

Bolagsstyrningsrapport 40

Styrelsen 44

Yngve Ståde, styrelsens ordförande

Ordförande har ordet

RISE Research Institutes of Sweden Holding AB är statens ägarbolag för forskningsinstitut. Institutet möter näringslivets behov av forskning, utveckling och innovation. Med kunskapsutveckling och kompetensöverföring skapar de mervärde genom att finna lösningar på både nuvarande och framtida utmaningar i näringsliv och samhälle.

Tillsammans med ägare och huvudintressenter i näringslivet är en av de viktigare uppgifterna för ägarbolaget att fortsätta stärka, utveckla och förnya RISE-gruppen. Målsättningen är att nå branschöverskridande samarbeten i en effektiv, flexibel och väl sammanhållen sektor med internationell konkurrenssstyrka.

I förra årets årsredovisning antydde jag att år 2012 kunde komma att bli avgörande och viktigt för RISE-gruppen. Regeringens forsknings- och innovationsproposition förväntades återspegla statens intresse och syn på industriforskningsinstitutens roll och potential.

Jag kan konstatera att ett kraftfullt svar ges i den nya forsknings- och innovationspropositionen som nu antagits av riksdagen. RISE-gruppen får ett utmanande, förnyat och stärkt förtroende – en viktig roll i fortsatt utveckling av institutssektorn till gagn för svensk industris konkurrenskraft.

Den närings- och samhällsnytta RISE-gruppen medverkar till att generera, står som alltid i fokus för ägarbolagets arbete och det är i nära dialog med näringslivet, ägare och huvudintressenter, stora och små företag, som effekter kan mätas och utvärderas. De stora utmaningarna ligger i att maximera och tillgängliggöra nyttan av de ökade satsningarna som ges till industriforskningsinstitutet i och med RISE Holdings stärkta mandat och resurser.

Ett framgångsrikt innovationsarbete utgår från ett helhetsperspektiv på värdekedjan inom forskning och utveckling för att nå reella och meningsfulla innovationer. Längs värdekedjan verkar olika aktörer i kunskapstriangeln mellan akademi – forskningsinstitut – näringsliv och om deras samverkan får utvecklas i balans, med ökade resurser till institutssektorn, kan verklig nytta och mervärde skapas i näringslivet, vilket innebär en reell avkastning på statens investerade medel i innovation.

Med särskilt intresse i den nya forsknings- och innovationspropositionen noterar jag den ökande satsningen på test- och demonstrationsanläggningar vid RISE-instituten som görs genom att särskilda medel allokeras för ökat tillgängliggörande för industrin. Industriforskningsinstituten har stor potential att bidra ytterligare genom sin närhet till industrin, förståelsen för dess förutsättningar och genom effektiv samverkan med akademien.

En stor utmaning framöver för ägarbolaget ligger i att än mer öka samverkan inom RISE-gruppen och därigenom ytterligare förstärka institutens samlade kund-erbjudande, liksom att säkerställa näringslivets engagemang i fortsatt utveckling av RISE-gruppen.

Jag ser med tillförsikt på kommande år. Vi kan bygga vidare på det förtroende som kommer till uttryck i forskningspropositionen i vår strävan att fortsätta utveckla RISE-gruppen så att den i en ändamålsenlig struktur möter och medverkar i att lösa näringslivets och samhällets framtida utmaningar. Det är enbart i verksamhet som verkar under affärsmässiga förhållanden och i tät dialog med intressenter i näringsliv och samhälle som hållbara värden kan genereras och nyttiggöras.

Yngve Stade

Ordförande i RISE Research Institutes of Sweden Holding AB

Avsteg från koden

REGEL 2 OM TILLSÄTTNING AV STYRELSE OCH REVISORER

Kodens bestämmelser är främst avsedda för publika företag med spritt ägande. RISE Holding gör avsteg eftersom nomineringsprocessen följer statens ägarpolicy. Se avsnitt *Styrelsenomineringsprocessen*.

REGEL 4 OM STYRELSE- LEDAMÖTERS OBEROENDE

Enligt regel 4.5 ska majoriteten av ledamöterna vara oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. I bolag som är helägda av staten saknas skäl att redovisa oberoende. Se avsnitt *Styrelsenomineringsprocessen*.

Bolagsstyrningsrapport 2012

RISE Research Institutes of Sweden Holding AB

Bolagsstyrning för RISE Research Institutes of Sweden Holding AB, RISE Holding, utgår från statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande, svenska aktiebolagslagen och Svensk kod för bolagsstyrning (Koden). Riktlinjerna bygger på principen ”följa eller förklara”, vilket innebär att i de fall RISE Holding inte följer riktlinjerna kommer detta att förklaras. Styrelsen ansvarar enligt den svenska aktiebolagslagen för bolagets organisation och förvaltning av bolagets angelägenheter. Bolagsstyrning omfattar en god öppenhet gentemot ägaren så att denne kan följa bolagets utveckling. Detta gäller RISE Holdings egen organisation men också de bolag som staten via RISE Holding äger eller har inflytande i.

Statens bolagsstyrning syftar till att de statligt ägda bolagen ska vara föredömen inom området Hållbart företagande. Hållbart företagande innefattar områdena miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, antikorruption och affärsetik, samt jämställdhet och mångfald.

Denna bolagsstyrningsrapport redogör för hur bolagsstyrning har bedrivits inom RISE Holding under verksamhetsåret 2012.

Ägaren

RISE Holding är helägt av svenska staten och har uppdraget att samordna och utveckla statens direkta och indirekta ägarintresse i industriforskningsinstitut och att skapa förutsättningar för att utveckla industriforskningsinstituten. Någon vinstutdelning från bolaget till aktieägaren ska inte ske.

RISE Holding tillhör den grupp av statliga företag som har ett av riksdagen särskilt beslutat samhällsuppdrag.

I oktober 2012 lade regeringen fram propositionen Forskning och Innovation (prop. 2012/13:30) för perioden 2013-2016, i vilken anges att RISE Holding bör fortsatt verka för en sammanhållen svensk institutssektor och ett ökat branschövergripande samarbete mellan RISE-instituten. RISE Holding bör också verka för att effektivisera institutens legala och organisatoriska struktur samt stärka RISE som varumärke. Propositionen antogs av riksdagen den 20 februari 2013.

Liksom i förra forsknings- och innovationspropositionen från 2008 anges som det övergripande målet för RISE-instituten att de ska vara internationellt konkurrenskraftiga och verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse. RISE Holdings uppdrag är att företräda staten som ägare i RISE-instituten och skapa förutsättningar för att utveckla dessa i linje med det övergripande målet.

I regeringens riktlinjer till RISE Holding enligt beslutsbrev 2011-12-22 anges de återrapporteringskrav som ställs på RISE Holding gällande verksamhet som finansieras med strategiska kompetensmedel under 2012. En återrapportering ska göras till Regeringskansliet den 31 mars 2013.

Årsstämman

Årsstämman 2012 inklusive ett öppet stämmoseminarium hölls den 24 april 2012 på Näringslivets Hus i Stockholm.

I enlighet med statens ägarpolicy ska öppen årsstämma hållas senast fyra månader efter bokslutsdag. Enligt bolagsordningen sker kallelse per brev till aktieägaren och genom annonsering i Post- och Inrikes Tidningar samt på bolagets webbplats www.ri.se. Information om att kallelse skett ska annonseras i Dagens Industri.

Riksdagsledamot har rätt att närvara vid bolagsstämma och i anslutning till denna ställa frågor. Underrättelse om tid och plats för bolagsstämma ska sändas med brev till riksdagens centralkansli i anslutning till utfärdandet av kallelsen till stämman. Även allmänheten bjuds in att närvara vid såväl bolagsstämma som vid seminarium som anordnas i anslutning till årsstämman.

Årsstämman 2013 inklusive öppet stämmoseminarium äger rum den 23 april 2013 på Hotel Birger Jarl i Stockholm.

STYRELSENOMINERINGSPROCESSEN

Enligt statens ägarpolicy koordineras styrelsenomineringsprocessen av enheten för bolagsanalys och ägarstyrning inom Finansdepartementet. Nomineringsprocessen i sin helhet beskrivs i statens ägarpolicy. Även val av revisorer följer principerna i ägarpolicyn.

Regeringens mål är att styrelserna ska ha hög kompetens som är väl anpassad till respektive bolags verksamhet, situation och framtida utmaningar. Urvalet av ledamöter görs utifrån en bred rekryteringsbas i syfte att ta till vara kompetensen hos såväl kvinnor och män, som hos personer med olika bakgrund och erfarenheter. Ledamöterna förväntas ha hög integritet, förmåga att se till bolagets bästa och motsvara de krav på gott omdöme som förväntas av företrädare för staten. Sammansättningen av styrelsen ska vara sådan att balans uppnås avseende bakgrund, kompetensområde, erfarenhet och kön.

Enligt bolagsordningen är det bolagsstämman som utser styrelse och styrelseordförande. Styrelsen i RISE Holding ska ha lägst fem och högst nio ledamöter utan suppleanter. Inga övriga regler finns om tillsättande eller entledigande av styrelseledamöter.

Beslut om ändring av bolagsordningen fattas av bolagsstämman i enlighet med gällande lagstiftning. Inga övriga regler finns rörande bolagsordningen.

Samtliga ledamöter i styrelsen är oberoende i förhållande till bolaget. Styrelseledamöters oberoende i förhållande till staten som större ägare redovisas inte, vilket utgör avvikelse i förhållande till Koden.

Styrelsen

STYRELSENS LEDAMÖTER

Styrelsen utses av stämman för en mandatperiod av ett år. Styrelsen består av sex ledamöter, fyra kvinnor och två män (fr o m december 2012). VD ingår inte i styrelsen. Inga arbetstagarrepresentanter ingår. Ordförande utses av årsstämman.

Vid årsstämman 2012 omvaldes alla ledamöter:

STYRELSENS ARBETSORDNING

Styrelsen ska förvalta bolagets angelägenheter i bolagets och aktieägares intresse. Styrelsens arbete styrs, utöver av lagar och rekommendationer, av styrelsens arbetsordning. En översyn av arbetsordningen görs årligen och fastställs genom styrelsebeslut.

Arbetsordningen reglerar ansvarsfördelningen mellan dels ägare och styrelse, dels styrelse och verkställande direktören, men också formerna för styrelsearbetet, antal möten, firmateckning, attestordning samt revisionsutskottets uppgifter.

Styrelsemöte ska hållas minst fyra gånger per kalenderår i enlighet med den plan som anges i arbetsordningen. Där framgår under vilken period möte ska hållas samt vilka frågor som ska behandlas vid respektive möte, exempelvis årsbokslut, delårsrapporter, strategifrågor, principer för allokering av strategiska kompetensmedel, verksamhetsplan, budget samt mål- och effektuppföljning.

VID ÅRSSTÄMMAN 2012 OMVALDES ALLA LEDAMÖTER:

Yngve Stade, (född 1947), styrelsens ordförande sedan 2006 och ordförande i styrelsens revisionsutskott. Tidigare Sverige-chef Stora Enso. Civilingenjör, Teknologie doktor, h.c., Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm. Styrelseledamot i RenFuel AB, Mantex AB och IVA, avd. VIII.

Lars Erik Fredriksson, (född 1964), ledamot i styrelsen och revisionsutskottet sedan 2010 och fram till 2012-12-20. Bolagsförvaltare, Finansdepartementet. Tidigare bolagsförvaltare Näringsdepartementet. Fil kand i företagsekonomi och matematik. Styrelseordförande i Sundsvalls Mätcenter AB, styrelseledamot i Fouriertransform AB, Green Cargo AB, SOS Alarm Sverige AB och Apoteksgruppen i Sverige Holding AB.

Anna Hultin Stigenberg (född 1963), ledamot sedan 2007. Principal Project Manager, R&D Material & Processes, Sandvik Machining Solutions. Civilingenjör i metallurgi och materialvetenskap, teknologie doktor i materialvetenskap. Styrelseledamot i Arcam AB, styrelseordförande i VINN Excellence Centre HERO-M och ordförande i Programkommittén för materialforskning inom Stiftelsen Strategisk Forskning.

Thomas Johannesson, (född 1943), ledamot sedan 2007 och ledamot i revisionsutskottet. Innehar flera uppdrag i organisationer med teknisk FoU anknytning, tidigare VD för forskningsinstitutet Innventia AB, f.d. rektor för LTH, Lunds Tekniska Högskola. Civilingenjör (Teknisk Fysik, Chalmers), Teknologie doktor, professor i konstruktionsmaterial, Lunds universitet. Styrelseordförande i Lunds Nation Arkivet AB.

Pia Sandvik, (född 1964), ledamot sedan 2009. Vd, Länsförsäkringar Jämtland. Tidigare rektor vid Luleå tekniska universitet. Civilingenjör (maskinteknik, Linköpings universitet), teknologie doktor och docent i kvalitetsteknik. Styrelseordförande i Norrbottens forskningsråd, styrelseledamot i Stiftelsen för Strategisk Forskning, Humlegården Fastigheter och Akademiska Hus samt ledamot i IVA:s näringslivsråd.

Marie Westrin (född 1958), ledamot sedan 2011. VP, Ericsson AB. Civilingenjör i teknisk fysik och elektroteknik, inriktning datateknik (Linköpings universitet). Teknologie doktor Linköpings tekniska högskola. Suppleant i styrelsen för Linköpings tekniska högskola.

Vid en extra bolagsstämma i december 2012 nyvaldes Jenny Lahrin som ledamot anställd i Regeringskansliet. Lars Erik Fredriksson avgick vid samma datum.

Jenny Lahrin, (född 1971), ledamot sedan 20 december 2012 och ledamot i revisionsutskottet. Bolagsförvaltare, Finansdepartementet. Tidigare affärsjurist för de statligt ägda bolagen på Finansdepartementet och Näringsdepartementet, chefsjurist på Veolia Transport Northern Europe AB och advokat. Jur kand, Uppsala universitet. Master of Laws in European Business Law, Amsterdam School of International Relations. Executive MBA, IFL, Handelshögskolan Stockholm. Styrelseledamot i Swedavia AB (publ).

Från vänster: Pia Sandvik, Yngve Stade, Anna Hultin Stigenberg, Jenny Lahrin, Marie Westrin och Peter Holmstedt (VD). Thomas Johannesson frånvarande vid fotograferingen.

Inför varje kalenderår ska styrelsen fastställa ett preliminärt program med sammanträdesdagar och mötesorter. Ett konstituerande möte hålls efter årsstämman där beslut fattas om firmateckning, styrelsens arbetsordning, instruktion för verkställande direktören, attestinstruktion och plan för ordinarie styrelsemöten under året. Varje år bör minst ett strategimöte hållas.

Styrelsen ska föreslå årsstämman riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för VD och ledande befattningshavare. Frågan bereds dessförinnan av revisionsutskottet.

Styrelsen ska godkänna väsentliga uppdrag som verkställande direktören har utanför bolaget. Det är VDs ansvar att hålla styrelsen underrättad härom.

STYRELSENS ARBETE

De frågor som stått i fokus under året som gått är

- Utveckling av strukturen
- Bolagsstyrningsfrågor
- Kompetensbehov i RISE-gruppens styrelser
- Nya och uppdaterade policies, bl.a. policy för bolagsstyrning, upphandlingspolicy, miljö- och mötespolicy, finans- och placeringspolicy, samt momspolicy
- Implementering och uppföljning av ekonomiska mål
- Internationaliseringsfrågor
- Effekter
- Styrelsens arbete med CSR-frågor
- Forsknings- och innovationspropositionen hösten 2012
- Den nationella innovationsstrategin

I RISE Holdings bolagsstyrningsmodell (se nedan) är ett av de strategiska elementen att aktivt verka genom valberedningar och styrelsearbete. Genom tillsättningen av kompetenta ledamöter till dotter- och intressebolagens styrelser säkerställs att resurserna som investeras från statens sida genom strategiska kompetensmedel och medel för strukturutveckling ger avsedd avkastning och nytta.

Dialog förs kontinuerligt med övriga ägare i koncernen i gemensamma frågor, men även med institutens ordförande, övriga styrelseledamöter samt företrädare för enskilda företag. Syftet är att gemensamt verka för en sammanhållen svensk institutssektor, ett ökat branschövergripande samarbete mellan RISE-instituten, en effektivisering av institutens legala och organisatoriska struktur med RISE som ett starkt varumärke. Det övergripande målet för RISE-instituten är att de ska vara internationellt konkurrenskraftiga och verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse.

Genom sitt engagemang i dessa frågor har styrelsen under året bistått VD i arbetet med att aktivt påverka och bidra till innehållet i såväl forsknings- och innovationspropositionen som regeringens innovationsstrategi, vilka bägge presenterades i oktober 2012.

Styrelsen har även fokuserat på frågor gällande återrapportering till ägaren gällande verksamhet som finansieras med strategiska kompetensmedel, verksam-

hetsuppföljning, hållbart företagande/CSR, tvärfunktionella strukturprojekt som syftar till att öka samverkan inom gruppen samt andra för RISE Holding väsentliga frågor. Som ett led i arbetet med att fastställa långsiktiga övergripande hållbarhetsmål för RISE-gruppen har styrelsen bland annat genomfört en CSR-workshop.

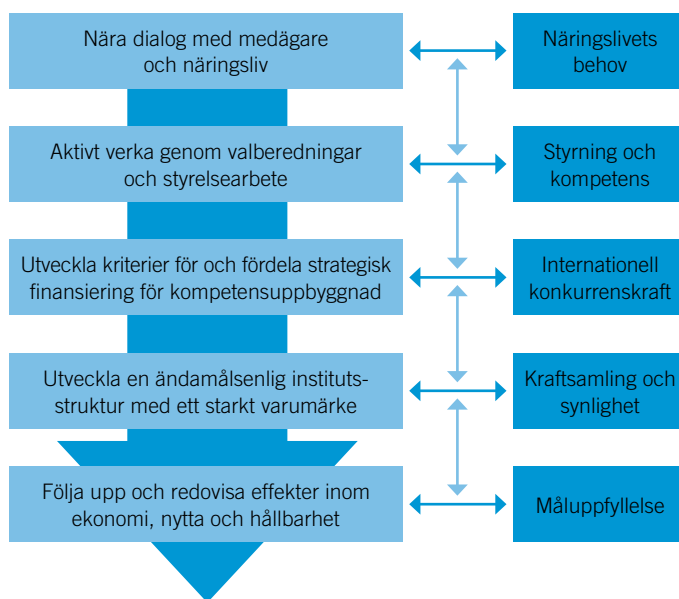
Styrelsen har haft tio möten under året. I enlighet med styrelsens arbetsordning får ledamöterna inför varje styrelsemöte ett skriftligt material rörande de ärenden som ska behandlas. I materialet ingår verkställande direktörens skriftliga rapport från verksamheten. Befattningshavare inom RISE Holding har deltagit i styrelsemötena som föredragande för särskilda punkter och som sekreterare.

RISE HOLDINGS BOLAGSSTYRNINGSMODELL

En uppdaterad bolagsstyrningspolicy fastställdes av styrelsen i mars 2012. Syftet med policyn är att ge en bas och ett ramverk för RISE Holdings arbete med bolagsstyrning i till exempel valberedningar, styrelser, i dialogen med övriga ägare samt i frågor rörande statens investering i institutens strategiska kompetensmedel och medel för strukturutveckling. En översyn av policyn görs av styrelsen under första kvartalet varje år.

Utgångspunkten för bolagsstyrningsarbetet är RISE Holdings strategidokument och bolagsstyrningsmodell. RISE Holding arbetar även med att utveckla ägarstrategier för ett utökat ägaransvar tillsammans med sina medägare.

Bolagsstyrningsmodellen består av i huvudsak följande strategiska grundelement:

De fyra första bolagsstyrningselementen är i huvudsak genomförda och tillämpas fullt ut. Inom det femte området finns ett system för att redovisa effekter inom ekonomi och hållbarhet genomfört. Ett utvecklingsarbete genomförs under 2013 med målet att ett system som även redovisar effekter avseende nytta ska finnas på plats till 2014.

NÄRVARO OCH ERSÄTTNING TILL STYRELSE

Ersättning till styrelsen som fastställts av 2012 års årsstämma är 95 000 kr per år till ordföranden och 50 000 kr per år till ledamot. Till ordförande i revisionsutskottet utgår ett arvode om 30 000 kr per år och till ledamot 20 000 kr per år. Arvode utgår inte till anställd i Regeringskansliet. De totala ersättningarna till styrelsen framgår av bolagets årsredovisning. Styrelsen har varit fulltalig vid alla möten.

Revisionsutskottet har varit fulltaligt vid alla möten. Yngve Stade, ordförande, Lars Erik Fredriksson och Thomas Johannesson har ingått i revisionsutskottet. Från och med 20 december 2012 har Jenny Lahrin ersatt Lars Erik Fredriksson.

Styrelsens arvoden och mötesnärvaro 2012

Namn	Funktion styrelsen	Närvaro	Arvode	Funktion rev. utskottet	Närvaro	Arvode
Yngve Stade	Ordförande	10/10	95 000	Ordförande	5/5	30 000
Lars Erik Fredriksson ^{1,2)}	Ledamot	9/9	–	Ledamot	5/5	–
Thomas Johannesson	Ledamot	10/10	50 000	Ledamot	5/5	20 000
Marie Westrin	Ledamot	10/10	50 000			
Anna Hultin Stigenberg	Ledamot	10/10	50 000			
Pia Sandvik	Ledamot	10/10	50 000			
Jenny Lahrin ^{1,3)}	Ledamot	1/1	–	Ledamot	0/0	–
Summa			295 000			50 000

1) Arvode utgår inte till anställd i Regeringskansliet

2) Avgående ledamot 2012-12-20

3) Ny ledamot fr.o.m. 2012-12-20

Utöver styrelse- och utskottsarvode har Yngve Stade erhållit arvode för särskilt uppdrag som ordförande i valberedningen för SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB med 25 200 kr. Del av ersättningen avser 2011 men har utbetalats 2012.

UTVÄRDERING AV STYRELSENS OCH VD:S ARBETE

En regelbunden och systematisk utvärdering utgör grunden för bedömning av styrelsens och verkställande direktörens prestationer och en fortlöpande utveckling av deras arbete.

Utvärdering av styrelsearbetet i RISE Holding sker en gång per år under ledning av ordföranden. Under 2012 har utvärderingen skett genom att ledamöterna besvarat en enkät och ordföranden fört en dialog med ledamöterna individuellt och därefter

sammanställt resultatet. Ordföranden ansvarar för återkoppling och diskussion i hela styrelsen. Utvärderingen fokuserar bland annat på om styrelsen arbetar med rätt frågor, arbetsformer, relationer och kompetens. Utvärderingen syftar till att utveckla styrelsens arbetsformer och effektivitet. Det sammantagna resultatet redovisas till Regeringskansliet, vilket under 2012 gjordes dels genom en skriftlig återrapportering, dels genom en genomgång av styrelsens ordförande med ledningen för Finansdepartementets enhet för bolagsanalys och ägarstyrning.

Utvärdering av verkställande direktörens arbete görs på liknande sätt, med motsvarande enkät för VD-utvärdering. Resultatet redovisas för styrelsen, och styrelseordföranden ger återkoppling till VD.

Av utvärderingen för 2012 framgår att styrelsearbetet, liksom styrelsens dialog med VD, fungerar väl och att ledamöterna är tillfredsställda med hur arbetet i styrelsen fungerar och med information och beslutsunderlag inför styrelsemöten. Styrelsens ledamöter är genuint intresserade av verksamheten och engagerade i sitt uppdrag och styrelsearbetet är välorganiserat och stabilt. Utvärderingen har legat till grund för vilka områden som styrelsen ska fokusera på under kommande år:

- Fortsatt utveckling av RISE-gruppens struktur. Analys av framtida governance-modell och verksamhetsstruktur med utgångspunkt i att se förutsättningar för en samlad RISE-grupp.
- Anpassning av verksamheten utifrån kundernas behov och intresse.
- Effekttvärdering av investeringarna i medel för strategisk kompetensutveckling.
- Internationalisering av verksamheten är viktig såväl ur kundsynpunkt som ”hemtagning” av relevant kunskap som stöd i innovationsarbetet.
- Årlig risköversyn.

REVISIONSUTSKOTT

För att fördjupa och effektivisera arbetet gällande riskbedömningar, intern kontroll, extern redovisning och revision har styrelsen inrättat ett revisionsutskott. Utskottet bistår styrelsen i att säkerställa kvaliteten i den finansiella rapporteringen. Revisionsutskottet är ett beredande organ, vars förslag överlämnas till styrelsen. Revisionsutskottets uppgifter finns beskrivna i Arbetsordning för styrelsen.

Revisionsutskottet har sammanträtt fem gånger under året. Utskottsledamöter har varit Yngve Stade, ordförande, Lars Erik Fredriksson och Thomas Johannesson. Från och med 20 december 2012 har Jenny Lahrin ersatt Lars Erik Fredriksson i revisionsutskottet. Bolagets CFO är sekreterare i utskottet.

Under året har en fortsatt vidareutveckling skett av RISE Holdings bokslutskommuniké och delårsrapporter i syfte att ge en utförligare information om utvecklingen i hela RISE-gruppen. Bakgrunden är RISE Holdings uppdrag att tillsammans med forskningsinstitutens övriga ägare stärka, utveckla och förnya den svenska institutssektorn. Detta sker bland annat med hjälp av medel för strategisk kompetensutveckling som fördelas till bolagen i RISE-gruppen oavsett ägarandel, i enlighet med av styrelsen beslutade riktlinjer.

Information från revisionsutskottets möten lämnas till styrelsen vid efterföljande styrelsesammanträde och protokoll från utskottsmötena delges samtliga styrelseledamöter.

ERSÄTTNINGsutskott

Frågor om ersättning och andra anställningsvillkor avseende verkställande direktören bereds av styrelsens ordförande tillsammans med revisionsutskottet, som fungerar som ersättningsutskott. Beslut i dessa frågor fattas av styrelsen.

RISE Holding följer regeringens riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande.

Styrelsen har prövat frågan om inrättande av ett särskilt ersättningsutskott men ansett att den beredning och kompetensfördelning som tillämpas avseende ersättningar är ändamålsenlig och bra.

LEDNING

Peter Holmstedt, (född 1957), är verkställande direktör sedan 1 september 2007. Technologie doktor, Kungliga Tekniska Högskolan, Flexibel Industriell Produktion, adjungerad professor vid KTH, Skolan för Industriell teknik och management (ITM). Innehar styrelseuppdrag i dotter- och intressebolagen SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB, Swedish ICT Research AB, Swerea AB och Innventia AB samt i Amfa Finans AB. Ledamot i IVA, avd. I (vice ordförande).

Verkställande direktören ingår inte i styrelsen men deltar vid styrelsens sammanträden som föredragande.

EXTERNA REVISORER

Revisorerna har till uppgift att på aktieägarens vägnar granska RISE Holdings bokföring, bokslut och koncernredovisning samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Huvudansvarig revisor lämnar också en revisionsberättelse till årsstämman. RISE Holding ska enligt bolagsordningen ha en eller två auktoriserade revisorer med eller utan revisorssuppleanter eller ett registrerat revisionsbolag som revisor.

Vid årsstämman 2009 valdes till bolagets revisorer PwC för en period av fyra år intill utgången av årsstämman 2013, med Olof Enerbäck som huvudansvarig revisor. Olof Enerbäck är civilekonom, auktoriserad revisor och partner i PwC.

RISE Holding tillhör den grupp av statliga företag som har ett av riksdagen särskilt beslutat samhällsuppdrag. Den granskning som ska göras av rapporteringen utifrån om bolagen uppfyller sitt uppdrag i detta avseende fullgörs i RISE Holdings fall av bolagets ordinarie revisorer.

Intern kontroll och riskhantering avseende finansiell rapportering för räkenskapsåret 2012

Styrelsens ansvar för intern kontroll och styrning regleras i Aktiebolagslagen, Årsredovisningslagen och i Koden.

STYRELSENS RAPPORT OM INTERN KONTROLL

Styrelsens rapport om intern kontroll för 2012 begränsas till att i bolagsstyrningsrapporten beskriva hur den interna kontrollen är organiserad på moderbolagsnivå och, till mindre del, behandla intern kontroll i koncernen. Dotterbolagen har egna kontrollsystem för internkontroll.

Rutinerna för styrelsens interna kontroll utgörs av ledningssystemet med organisationen, beslutsvägar, befogenheter och ansvar, vilket redovisas i styrande dokument för bolaget. Att aktivt arbeta med bolagsstyrning är en del av styrelsens kontrollfunktion.

De viktigaste delarna av kontrollmiljön när det gäller den finansiella rapporteringen behandlas i styrande dokument och processer som rör redovisning och finansiell rapportering. Dessa styrdokument uppdateras regelbundet för att innefatta bland annat: ändringar i lagstiftning och aktuella versioner av redovisningsstandarder, till exempel IFRS.

RISKBEDÖMNING

RISE-koncernen utsätts för en rad olika risker från externt och internt håll. En förutsättning för att kunna bedöma dessa risker är att det finns uppsatta mål. Grunden för riskhanteringen är att identifiera och analysera risken för att de uppsatta målen inte uppnås. Riskhanteringen ingår som en integrerad del i planeringsprocessen. Övergripande riskbedömningar görs kontinuerligt för att, när så behövs, leda till åtgärder som ska hantera uppkomna risker.

KONTROLLAKTIVITETER

Kontrollaktiviteter utgörs av rutiner och procedurer som säkerställer att direktiv genomförs och uppsatta kontrollmål uppnås för att hantera väsentliga risker i moderbolaget. Kontrollaktiviteter i dotterbolagen sker främst genom ett aktivt deltagande i koncernbolagens styrelser. Moderbolagets verkställande direktör ingår i samtliga dotter- och intressebolags styrelser.

Moderbolagets styrelse behandlar kontinuerligt bolagets ekonomiska situation och de finansiella rapporterna för bolaget och samråder med revisorerna i svårbedömda redovisningsfrågor.

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

För att uppnå en effektiv och korrekt informationsspridning både internt och externt krävs att alla delar inom organisationen kommunicerar och utbyter relevant information. Ändamålsenlig information och kommunikation är nödvändig för att de interna kontrollsystemen ska kunna fungera och medarbetarna ska kunna utföra sina arbetsuppgifter väl. RISE Holding har enkla informella kommunikationsvägar med en liten personalstab. Styrelsen genom VD ansvarar för att den externa finansiella informationen är ändamålsenlig och korrekt återgiven.

RISEs webbplats www.ri.se utgör en del av koncernens informationskälla där aktuell information redovisas. Mer information om RISE Holdings bolagsstyrning finns att hämta på webbplatsen.

UPPFÖLJNING

Efterlevnad och effektivitet i de interna kontrollerna följs upp löpande av både styrelse och ledning. Uppföljning är en integrerad del av den löpande verksamheten och ingår i ledningens ordinarie aktiviteter. Brister i den interna kontrollen ska rapporteras till närmast överordnad och allvarliga brister till styrelsen. Företagets ekonomiska situation och strategi avseende den finansiella ställningen behandlas vid varje styrelsemöte. Revisionsutskottet fyller en viktig funktion i att säkerställa kontrollaktiviteter för väsentliga riskområden.

INTERNREVISION

Bolaget har utarbetade styr- och internkontrollsystem utan att ha någon särskild internrevisionsfunktion. Med hjälp av revisionsutskottet följer styrelsen upp bolagets bedömning av den interna kontrollen bland annat genom kontakter med bolagets revisorer. Styrelsen har bedömt att den uppföljning som redovisas ovan är tillräcklig för att säkerställa att den interna kontrollen är effektiv. Behovet av en internrevisionsfunktion prövas årligen av styrelsen.

Stockholm den 19 mars 2013

Yngve Stade, ordförande *Anna Hultin Stigenberg*

Thomas Johannesson *Jenny Labrin*

Pia Sandvik *Marie Westrin*

Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Till årsstämman i RISE Research Institutes of Sweden AB, org.nr 556179-8520

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för år 2012 på sidorna 40-53 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vi har läst bolagsstyrningsrapporten och baserat på denna läsning på vår kunskap om bolaget och koncernen anser vi att vi har tillräcklig grund för våra uttalanden. Detta innebär att vår lagstadgade genomgång av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standardas on Auditing och god revisionssed i Sverige har.

Vi anser att en bolagsstyrningsrapport har upprättats, och att dess information är förenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen.

Stockholm den 19 mars 2013

PricewaterhouseCoopers AB

Olof Enerbäck

Auktoriserad revisor

Huvudansvarig revisor

Hållbarhetsredovisning 2012

RISE RESEARCH INSTITUTES OF SWEDEN HOLDING AB

KONTAKT Mai Terras, Kommunikationsansvarig | Tel 08-56 64 82 53 | mai.terras@ri.se

Peter Holmstedt, VD | Tel 08-56 64 82 52 | vd@ri.se

RISE Research Institutes of Sweden Holding AB

Box 3072, 103 61 Stockholm | Tel 08-56 64 82 50 | info@ri.se | www.ri.se

Innehåll

Om vår hållbarhetsredovisning 2012	56
Vilka är RISE Research Institutes of Sweden?	58
Kraftfull innovationsaktör	60
Så styrs RISE	62
Fokus på dialog och opinionsbildning	64
RISE-gruppens hållbarhetsarbete 2012	66
Hållbar utveckling för RISE Holding – två perspektiv på vår påverkan	78
RISE Holdings målarbete med risker och möjligheter	79
Vår miljöpåverkan – en utmaning	82
Jämställdhet i fokus	84
Transparent fördelningssystem	86
Styrelsens försäkrar	87
Granskning och bestyrkande	89
Kontaktinformation	54
GRI-index	90

Vår hållbarhetsredovisning 2012

RISE Research Institutes of Sweden Holding ABs (RISE Holding) arbete som ägarbolag ska främja att forskningsinstituten kan bidra till en långsiktig, konkurrenskraftig och hållbar utveckling av näringsliv och samhälle. Som statligt ägt bolag vill vi möta vår ägares önskan om ett strukturerat hållbarhetsarbete som kan rapporteras och utvärderas.

Som ett led i den löpande diskussionen utifrån principerna om intressentnytta, väsentlighet och fullständighet, samt för att kunna prioritera, tog RISE Holding under hösten 2010 fram sina prioriterade hållbarhetsfrågor och påbörjade ett målarbete som bedrivits sedan dess. Fokus ligger på holdingbolagets påverkan på hållbar utveckling och våra specifika hållbarhetsaspekter inom området tjänsteresor, vår roll som finansiär och arbetet med styrelsenomineringar, se avsnittet Hållbar utveckling för RISE Holding – två perspektiv.

RISE Holding har tidigare identifierat behovet av ett samordnat hållbarhetsarbete i RISE-gruppen, dock med reservationen att strukturen inte medger att ägarbolaget styr på exempelvis gemensamma hållbarhetsmål för alla bolag. Under året har regeringen med finansmarknadsminister Peter Norman i spetsen fördjupat kravet på statliga bolags hållbarhetsarbete och uppmanar styrelserna att formulera övergripande strategiska CSR-mål. Ägarbolagets styrelse har under året påbörjat processen med dessa målformuleringar utifrån våra förutsättningar och resultatet kommer att redovisas i kommande rapporter.

RISE Holding har ett antal bolagsstyrningsverktyg att arbeta med och under 2012 har vi i styrelser, arbetsgrupper och i extern kommunikation och aktiviteter fortsatt att lyfta fram att hållbarhetsperspektivet finns med i allt vi gör. Bidraget till hållbar utveckling är en central drivkraft i RISE-gruppens verksamhet.

CSR-uppgifter från dotter- och intressebolagen inkluderas i rapporten i ett särskilt avsnitt – RISE-gruppens hållbarhetsarbete 2012. Bolagen definierar och driver sina CSR-frågor på olika sätt och har kommit olika långt i rapporteringsrutinerna. Vi har därför valt att arbeta vidare med ett enkelt frågebatteri som syftar till att kortfattat summera hållbarhetsarbetet med mål och aktiviteter. Svaren på frågebatteriet utgör ett gott underlag för vidare diskussion i bolagsstyrelserna och i ägarbolagets CSR-diskussioner. Institutet ingår, förutom här, även i den finansiella redovisningen samt med ett urval av exempel på deras forskning, utveckling och innovationer i årsberättelsen. För fullständig redovisning hänvisar vi till dotter- och intressebolagens egna årsrapporter – se GRI-index för webblänkar, sid 90.

Rapporten (C+) omfattar perioden 1 januari–31 december 2012. Räkenskapsåret är lika med kalenderår och rapporteringscykeln är helår. Hållbarhetsredovisningen har varit föremål för extern granskning och revisors rapport återfinns på sid 89. Rapporten kan läsas/laddas ner fr o m 27 mars 2013 på www.ri.se/ publikationer där också tidigare rapporter finns utlagda.

För att kunna utvärdera verksamheterna, uppnå transparens och internationell jämförbarhet har vår ägare, staten, beslutat att alla statligt ägda bolag ska rapportera sitt CSR-arbete enligt GRI, Global Reporting Initiatives riktlinjer. Detta är RISE Holdings femte hållbarhetsredovisning. Vi rapporterar på av ägaren föreskriven C+-nivå (Self Declared) vilket intygas av PwC (Third Party Checked) på sid 89. Rapporten publiceras som en del i den externa redovisningen och fokuserar på holdingbolagets verksamhet som delägare i industriforskningsinstitut, samt redovisar översiktligt dotter- och intressebolagen CSR-arbete. Viss information som är väsentlig även ur ett hållbarhetsredovisningsperspektiv återfinns i andra delar av samma trycksak eller som separata pdf-filer för nedladdning från www.ri.se/publikationer. Se fullständigt GRI-index på sid 90 för rapportdetaljer.

Report Application Level		C	C+	B	B+	A	A+
Standard Disclosures	G3 Profile Disclosures output	Report on: 1.1 2.1-2.10 3.1-3.8, 3.10-3.12 4.1-4.4, 4.14-4.15	Report Externally Assured	Report on all criteria listed for Level C plus: 1.2 3.9, 3.13 4.5-4.13, 4.16-4.17	Report Externally Assured	Same as requirement for Level B	Report Externally Assured
	G3 Management Approach Disclosures output	Not Required		Management Approach Disclosures for each Indicator Category		Management Approach Disclosures for each Indicator Category	
	G3 Performance Indicators & Sector Supplement Performance Indicators output	Report on a minimum of 10 Performance Indicators, including at least one from each of: Economic, Social and Environmental.		Report on a minimum of 20 Performance Indicators, at least one from each of Economic, Environmental, Human rights, Labor, Society, Product Responsibility.		Report on each core G3 and sector Supplement* Indicator with due regard to the Materiality Principle by either: a) reporting on the indicator or b) explaining the reason for its omission.	

*Sector supplement in final version

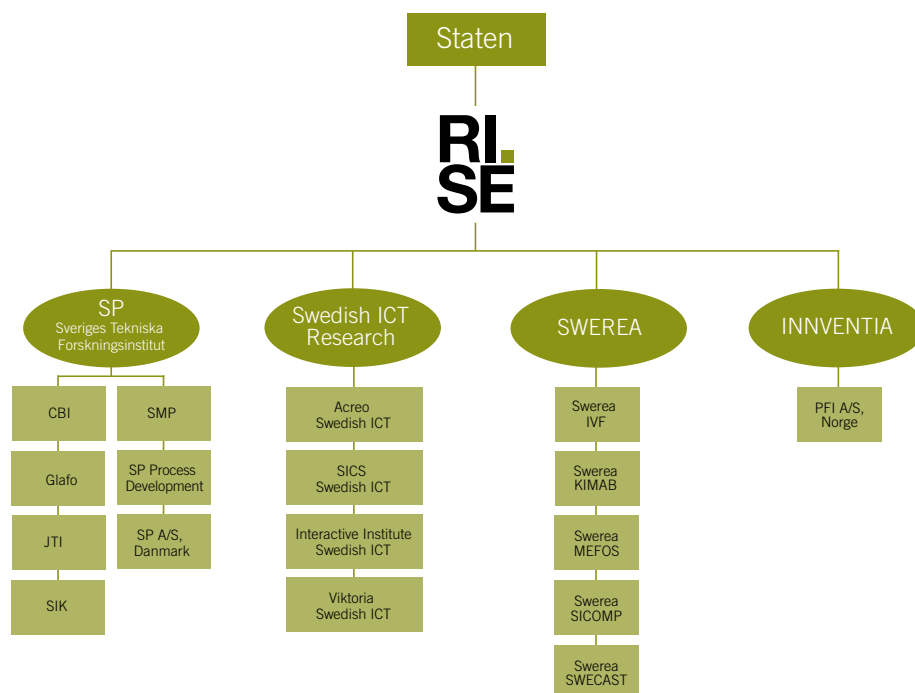
Vilka är RISE Research Institutes of Sweden?

RISE Research Institutes of Sweden Holding AB, i dagligt tal kallat RISE Holding, är statens bolag för ägande i industriforskningsinstitut. RISE Holdings uppdrag är att samordna och utveckla statens direkta och indirekta ägarintresse i industriforskningsinstitut och skapa förutsättningar för att utveckla forskningsinstituten till en effektiv svensk institutssektor i världsklass. Bolagets styrelsesäte är Stockholm.

RISE Research Institutes of Sweden är paraplyvarumärket för SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut, Swedish ICT, Swerea och Innventia med underliggande verksamheter. Se bild.

Staten investerar genom RISE Holding i strategisk kompetensutveckling vid instituten, samt utvärderar resultat och effekter av satsningarna. Investeringen uppgick 2012 till 456 mkr (2011: 452 mkr). RISE Holding erhöll 2012 totalt 473 mkr (2011: 468) varav 17 mkr (16) utgör driftmedel till moderbolaget.

Industriforskningsinstituten är verksamma som leverantörer av behovsdriven forskning, utveckling och innovationer till näringsliv och samhälle. De samverkar med universitet och högskolor genom kunskapsutbyte och kompetensuppbyggnad och förser näringslivet med den kunskap, de produkter och tjänster som efterfrågas. De bidrar därmed till att stärka Sveriges industris konkurrenskraft på en global kunskapsmarknad och driva omställningen till hållbar utveckling. Se exempel på institutens forskning och utveckling (FoU) och innovationer på den gemensamma webbplatsen www.ri.se

Holdingbolaget var vid utgången av 2012 ägare (ägarandel inom parentes) till fyra självstyrande bolag som alla samlar fler institut under sig.

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut är ett helägt (100 %) dotterbolag och den största institutskoncernen i RISE-gruppen. SP är ett tvärtekniskt institut med stor bredd i verksamheten, vilken även omfattar provning och certifiering. Energi, transport, life science och samhällsbyggnad är viktiga forskningsområden för SP. Under 2012 etablerades verksamhet i Danmark.

Swedish ICT Research är bolagets andra majoritetsägda (60 %) dotterbolag och forskningsinriktningen för de ingående fyra instituten är huvudsakligen tjänster, teknik och metoder inom informations- och kommunikationsteknologi (ICT), internet och telekom, e-hälsa och smart energi.

I Swerea ingår fem forskningsinstitut, varav ett med dotterbolag i Frankrike, som verkar inom materialvetenskap, process-, produkt- och produktionsteknik. Swerea är det största intressebolaget (42,8 %).

Innventia (29 %) bildar en koncern med dotterbolag i Norge och forsknings- och utvecklingsverksamheten sträcker sig från papper- och massateknik, över förpackningslösningar och bioraffinaderi/bioenergi till nya biomaterial.

Mätetal 2012	RISE-gruppen totalt	RISE Holding	SP	Swedish ICT	Swerea	Innventia
Nettoomsättning, mkr	2 630	17	1 230	429	648	306
Resultat efter skatt, mkr	24,8	0,1	37,9	-29,1	9,3	6,6
Totala skulder, mkr	1 045	7	424	194	291	128
Totala tillgångar, mkr	2 585	468	1 007	251	616	242
Antal anställda inkl VD	2 384	6	1 229	409	527	213

Denna tabell omfattar samtliga bolag i koncernen oberoende av RISE Holdings ägande. Den ska inte jämföras med den årsredovisning som RISE Holding avger för verksamhetsåret 2012. Som intressebolag till RISE Holding ingår inte Swerea och Innventia i koncernredovisning och jämförbara mätetal.

SP utgör knappt hälften av RISE-gruppens massa och bedriver större delen av sin verksamhet i Borås-Göteborg, övriga bolag är i huvudsak lokaliserade i och kring Stockholm. RISE-gruppen har kunder över hela landet från Lund till Luleå. RISE Holding bedriver sin verksamhet från kontoret i Stockholm, varför redovisningen inte bryts ned på regioner.

Kraftfull innovationsaktör

Marknaden för forskning, utveckling och innovation är global och snabbväxande. Företag och offentliga aktörer köper sina FoU-tjänster där de får mest nytta för satsade pengar. Köpare av institutens forskning, utveckling och innovationer är näringslivet (både stora, medelstora och små företag) inom ett brett spektrum av teknikintensiva branscher och teknologier, t ex energi, ICT (informations- och kommunikationsteknologi), fordon/transport, verkstad, gruvdrift, material (t ex fiber, textilier, kompositer, keramer, glas), metallurgi, skog, papper och förpackningar, biobränslen, bygg, kemi och bioteknik, livsmedel, life science och samhällsbyggnad. Forskningen utförs som delade projekt med universitet och näringsliv och ibland som konsultuppdrag.

RISE Holdings verksamhet bedrivs i Sverige med syftet att verka för en nationellt samlad, svensk institutsgruppering som arbetar strategiskt utifrån vår industris nuvarande och framtida behov. Syftet med att samla instituten i en enad struktur är också att öka deras möjlighet att delta i sammanhang där andra, större länder har starka fästen, t ex inom EU:s ramprogram för forskning och utveckling.

Vi ser med tillfredsställelse att RISE-gruppen har tillerkänts en betydelsefull roll som pådrivare av hållbar utveckling i Sveriges näringsliv i höstens forsknings- och innovationsproposition för perioden 2013-2016:

”Det övergripande målet för RISE-instituten är att de ska vara internationellt konkurrenskraftiga och verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse. Uppgiften för RISE Holding är att företräda staten som ägare i RISE-instituten och skapa förutsättningar för att utveckla dessa i linje med det övergripande målet” [Ur forskningspropositionen 2012/13:30]

Hösten 2012 lade regeringen också fram Den nationella innovationsstrategin för Sverige (2013-2020). Där anges som ett av flera delmål, att forskningsinstituten behövs som en viktig del av infrastrukturen för kunskapsutveckling i Sverige, för att möta behoven i företag och samhälle.

Sveriges regering utgår i strategin från globala samhällsutmaningar, som även ligger till grund för EU:s kommande ramprogram för forskning och innovation, Horizon 2020, och slår fast att den vill arbeta för ett Europa i en föränderlig värld genom att skapa ett inkluderande, innovativt och reflekterande Sverige. De gemensamma, globala utmaningar som nämns är:

- Hälsa, demografiska förändringar och välbefinnande.
- Utmaningar för europeisk bioekonomi – livsmedelstrygghet, hållbart jord- och skogsbruk, vattenforskning m m.
- Säker, ren och effektiv energiförsörjning.
- Smarta, gröna och integrerade transporter.
- Klimatåtgärder, resurseffektivitet och råvaror.
- Säkra samhällen - att skydda Europas frihet, säkerhet och medborgare.

Tillsammans med andra aktörer i innovationssystemet uppmanas RISE-gruppen att inkludera perspektivet med de globala utmaningarna och i sin forsknings- och utvecklingsverksamhet sträva efter att bidra med innovativa lösningsförslag på problemställningarna.

RISE Holding bedömer att RISE-gruppen har mycket nytt och nyttigt att bidra med i flera av dessa komplexa processer – på kort och lång sikt, enskilt och i samverkan med andra aktörer – och att det är en värdeskapande framgångsfaktor för vår verksamhet. Vi har som strävan att löpande kommunicera effekterna som åstadkoms i näringsliv och samhälle som ett resultat av den statliga investeringen i RISE-gruppen. Den årliga hållbarhetsrapporteringen ser vi som en väsentlig del av den kommunikationen.

Så styrs RISE

RISE Holding hade 2012 sex anställda som tillsammans och utifrån sina yrkeskompetenser utför det dagliga arbetet på holdingbolagets kansli: VD, en ansvarig för strategi och finansiering, en CFO, en kommunikationsansvarig, en redaktör och en assistent. VD rapporterar till styrelsen som består av sex ledamöter, varav en är anställd hos ägaren, staten. Inga personalrepresentanter är invalda i styrelsen.

Styrelsen tillsätts av ägaren, staten, med professionella ledamöter och en ordförande utses. VD ingår inte i styrelsen. Två styrelseledamöter tillsammans med ordförande utgör revisionsutskott som bereder särskilda frågor, samt bildar ersättningsutskott. Styrelseledamöterna och ordförande erhåller ett fast årligt arvode för sitt styrelsearbete samt ersättning för utskottsarbete. Styrelseledamoten som är anställd i Regeringskansliet erhåller ingen ersättning. VD erhåller fast månadslön. Bonusavtal förekommer inte.

Hållbarhetsfrågorna har fått ökat utrymme på styrelseagendan i takt med att CSR fått ökad betydelse i statens ägarstyrning av RISE Holding. Under 2012 har RISE Holdings styrelse som ett svar på ägarens önskan att inkludera hållbar utveckling som en del av RISE bolagsstyrning, påbörjat arbetet med att analysera förutsättningar och formulera den övergripande strategiska inriktningen för hållbarhetsarbetet och uppföljningen 2013–2020. Detta arbete förväntas vara klart senast i och med inledningen av 2014. Frågan om institutens forskning och innovation som pådrivare för industrins omställning till hållbar utveckling diskuteras löpande i styrelse och bolag.

VD i RISE Holding är invald i dotter- och intressebolagens styrelser. Styrelserna i dotter- och intressebolagen utses och utvärderas årligen enligt Svensk kod för bolagsstyrning, Koden, genom valberedningar/nomineringskommittéer med industrirepresentanter från branscher och intressentföreningar som berörs av respektive instituts verksamhet. Hållbarhetsaspekter och synen på CSR ingår som en del i den processen. En oberoende ordförande utses. VD i bolagen ingår inte i styrelsen. Arbetstagarrepresentanter är invalda i styrelserna för dotter- och intressebolagen.

Öppet samtalsklimat

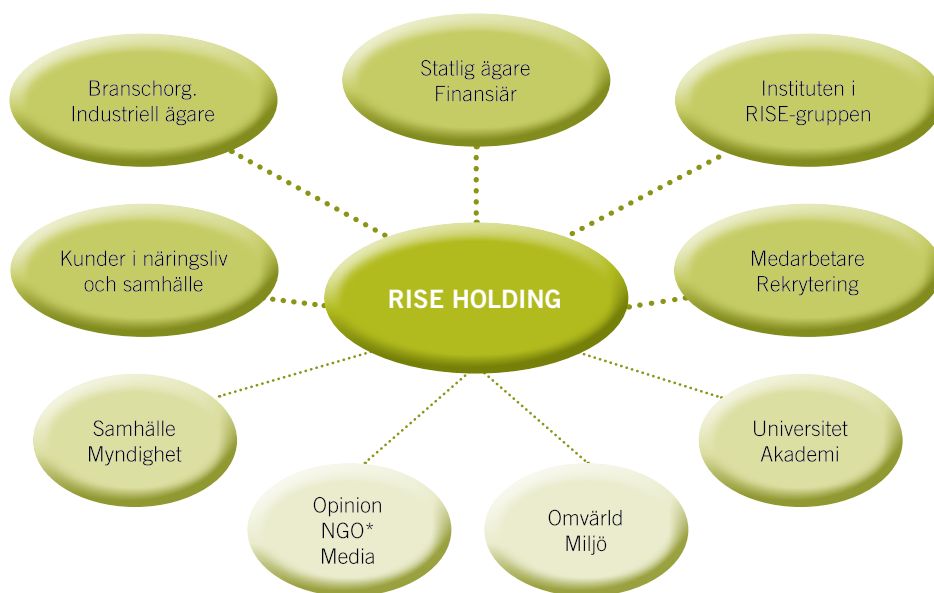
RISE Holdings arbete bedrivs i en anda av öppenhet och flexibilitet med regelbundna möten för avstämning. De fyra dotter- och intressebolagens verkställande direktörer träffar regelbundet RISE Holdings ledning, enskilt och tillsammans, för informellt erfarenhetsutbyte och ömsesidig information.

Samtliga ägare, majoritets- eller minoritetsägare, ges möjlighet att framföra åsikter i olika forum, bl a på årsstämman och ägarmöten.

RISE Holdings personal har en löpande dialog med VD kring arbetet och arbetsförhållanden, inklusive årliga utvecklings- och lönesamtal. Inga formella representativa organ är bildade för de anställda.

Fokus på dialog och opinionsbildning

RISE HOLDINGS INTRESSENTKARTA

Intressentkartläggningen för holdingbolaget har ursprungligen gjorts med bolagets ledning och även förankrats i den för RISE gemensamma CSR-arbetsgruppen. Kartan är uppdaterad av RISE Holdings styrelse i samband med CSR-workshop kring styrelsens strategiska målarbete hösten 2012.

Staten är RISE Holdings ägare, finansiär och uppdragsgivare och därmed vår viktigaste intressent som vi återrapporterar vårt arbete till. Andra primära intressenter är institutens övriga delägare, dvs industrin genom intressentföreningar och näringslivsrepresentanter, liksom instituten själva med befintliga och framtida medarbetare och kunder i näringsliv och samhälle.

Sekundära, men viktiga intressenter är övriga aktörer i innovationssystemet som medfinansierar institutens verksamheter eller samverkar med dem, dvs myndigheter, forskningsstiftelser, samt universitet och högskolor som är institutens kunskapsleverantörer. Vidare en krets opinionsbildare och beslutsfattare i näringsliv, samhälle och frivilligsektorn (*Non-Governmental Organization) som vi för en aktiv dialog med.

Kännedomen om varumärket RISE och kunskapsuppbyggnaden kring tillämpad forskning hos media och berörd allmänhet utgör ett strategiskt mål för vår externa kommunikation t ex på www.ri.se. Miljöaspekten finns med i intressentkartan då många av kunderna verkar i branscher med miljömässiga utmaningar.

RISE-gruppens verksamhet syftar till att bidra till hållbar utveckling genom att hjälpa kunderna att hitta goda lösningar på dessa utmaningar.

Ägarbolagets uppdrag är att bygga en nationellt enad och stark svensk forskningsinstitutssektor med syfte att stärka dess roll både i och utanför Sverige. I intressentdialogen ingår därför också ett internationellt sammanhang, där vi upprätthåller många kontaktkanaler till intressenter och konkurrenser, finansiärer och politiskt sakkunniga genom t ex medlemskap i EARTO – European Association of Research and Technology Organisations, studieresor, besök och samtal.

FLER KÄNNER TILL RISE

Under 2012 har vi kunnat konstatera att kännedomen om vår verksamhet ökar i och utanför Sverige. Vid årsskiftet 2011/2012 genomförde ägarbolaget sin tredje omvärldsundersökning bland sina primära intressenter och bland företrädare för ägaren för att undersöka attityder och förväntningar på bolaget, specifikt också inför forskningspropositionen för de kommande fyra åren, vilken lades fram hösten 2012. Undersökningen genomfördes i form av djupintervjuer med ett 30-tal personer. Resultatet har redovisats för styrelse, ledning och medarbetare i ägarbolaget.

Sammanfattningsvis konstaterar undersökningen att RISE är ett varumärke med stadigt ökande igenkänningsgrad, att institutssektorn enligt en majoritet av de tillfrågade fyller en viktig funktion som brygga mellan akademien och näringslivet och att rollen som innovationsaktör bör få förstärkta resurser och fortsatt mandat av den statliga ägaren.

Undersökningen pekar ut behovet av att fortsätta motverka den syn på den svenska institutssektorn som fragmenterad och underkritisk, som fortfarande är relativt utbredd bland personer som själva kan påverka det politiska systemet och därmed våra villkor.

Bristande internationell räckvidd och bristen på RISE-institut inom life science-området nämndes som andra utmaningar att arbeta vidare med. När näringsminister Annie Lööf invigde SP Process Development i Astra Zenecas tidigare forskningslokaler i Södertälje i februari 2013, lanserades en kraftfull komplettering av RISE-gruppens erbjudande inom såväl livsvetenskaperna som hållbara kemiska processer. SP Process Development har rekryterat ett betydande antal experter från Astra Zenecas tidigare FoU-miljö i Södertälje och bidrar därmed till att behålla värdefull kompetens i branschen. Vi ser fram emot att kunna rapportera mer om den verksamheten i framtiden.

FORSKNINGSFRÅGOR I FOKUS 2012

Vårt uppdrag från ägaren är att stärka och förnya den svenska institutssektorn och göra den känd och internationellt konkurrenskraftig med effektivitet och hållbarhet som ledord. Vi ser det som en självklar del av uppdraget att bevaka att institutsfrågorna finns med på den forskningspolitiska agendan och behåller sin plats där med god prioritering. Syftet är att säkra en fortsatt gynnsam och långsiktigt finansiering av vår verksamhet och visa på goda effekter av en satsning på RISE-gruppen.

Ägarbolaget utnyttjar alla tillfällen till information och dialog som ges i arbetet gentemot departementens företrädare, sakkunniga och enskilda riksdagspolitiker, samt våra många medaktörer i innovationssystemet.

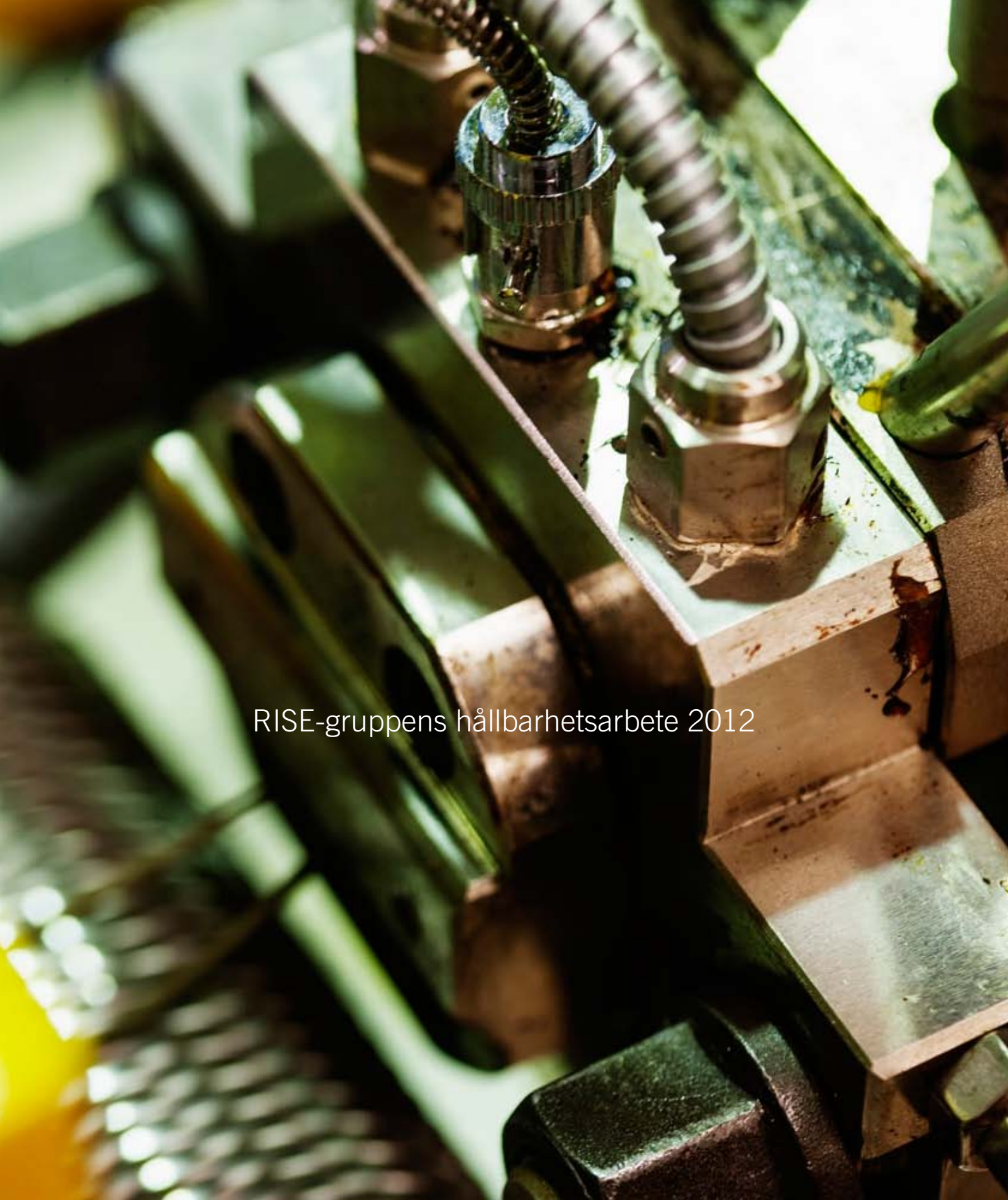
Vi deltar med egna arrangemang under politikerveckan i Almedalen sedan fyra år, där fokus ligger på politisk debatt och möten. Läs mer om RISE roll i forsknings- och innovationspropositionen och den Nationella innovationsstrategin för Sverige, samt se bilder från vår synnerligen välbesökta dag under politikerveckan i Almedalen 2012 i årsberättelsen, sid 10.

HUR JOBBAR RISE MED HÅLLBARHET?

Holdingbolaget har upprättat egna policyer för CSR-området, se GRI-index 4.8 för en lista. Möjligheten att ta fram styrdokument som kan ligga till grund för bolagsstyrningen av hela koncernen i CSR-frågor har diskuterats även under 2012, men konklusionen av styrelsens målarbete kring ägarbolagets strategiska syn på CSR-frågor, är att en koncernövergripande policy inte är genomförbar med dagens organisationsstruktur. Hållbarhetsarbetet bör bedrivas och målstyras av de operativa dotter- och intressebolagen på det sätt som passar respektive bolag bäst, givet de hållbarhetsutmaningar man identifierar för respektive verksamhet. Holdingbolaget ska fortsatt verka för policyfrågorna i dotter- och intressebolagsstyrelserna och bolagsstyrningen ska omfatta incitament för ökad aktivitet, återrapportering och uppföljning i arbetsgrupper och inom ramen för denna rapport.

Med den organisationsstruktur som RISE-gruppen har, med självstyrande dotter- och intressebolag, kan vi inte enkelt ordna gemensamma breda intressentdialoger eller beordra arbete med dessa frågor i intresse- och dotterbolagen, men vi kan genom ägarstyrning och dialog i de gemensamma nätverken främja att externa och interna intressentdialoger hålls i varje bolag, se de följande sidorna om RISE-gruppens hållbarhetsarbete för vad som gjorts inom ramen för intressentdialoger under 2012.

A close-up photograph of industrial machinery. A hexagonal nut is visible, secured with a lock washer and a threaded rod. The machinery is made of metal and shows signs of wear and oil. The background is blurred, showing more mechanical components.

RISE-gruppens hållbarhetsarbete 2012

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut

VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR

Generellt är hållbarhetsfrågor mycket viktiga för hela SP-koncernen. Det absolut viktigaste är naturligtvis alla projekt och uppdrag som bolagen inom koncernen utför och som hjälper kunder att förbättra miljön genom att exempelvis spara energi, sortera avfall och producera alternativa bränslen.

Förutom de projekt och uppdrag som bedrivs för kunder finns det ett stort antal hållbarhetsfrågor där SP bedriver olika aktiviteter. För ett hållbart företag är en god ekonomi av stor betydelse, så också för SP. En annan mycket viktig fråga för långsiktigt hållbar verksamhet är koncernens storlek. För långsiktig överlevnad i den internationella konkurrens som industriforskningsinstitutet befinner sig är det viktigt att vara "tillräckligt" stor vid en internationell jämförelse. Därför har SP-koncernen nyligen antagit en tillväxtstrategi.

Mycket av SP-koncernens verksamhet har anknytning till miljö och energi och därför är miljöfrågor mycket viktiga hållbarhetsaspekter för SP. Vid en tidigare genomförd miljöutredning visade sig resor, energiförbrukning, skapande av avfall och farligt avfall, vara de områden där SP hade störst negativ inverkan på miljön. Därför har dessa områden också prioriterats i hållbarhetsarbetet och flera av de GRI-indikatorer som SP rapporterar är knutna till dessa områden.

Eftersom SP är aktivt inom en kunskapsintensiv bransch är hållbarhetsfrågor som rör personal, kompetens, utbildning och arbetsmiljö betydelsefulla för koncernen. Därför har ett antal aktiviteter inom dessa områden genomförts under 2011, t.ex. införande av ett nytt verktyg för att genomföra personalutvecklingssamtal.

SP:s kunders syn på verksamheten är naturligtvis av vital betydelse och därför genomförs ett antal olika typer av undersökningar för att få en uppfattning om vad koncernens kunder anser om SP, de tjänster som SP levererar samt vilka förbättringsmöjligheter som kunderna ser att SP kan genomföra. Under året har t.ex. en stor undersökning avseende hantering av telefoner inom koncernen genomförts.

INTRESSENTER

SP har genom olika enkäter undersökt hur olika intressenter ser på SP:s hållbarhetsarbete samt vilka hållbarhetsfrågor som intressenterna anser vara viktigast för SP att arbeta med. De olika intressentgrupper som har tillfrågats är: anställda, kunder och leverantörer. Förutom i de olika enkäterna som har genomförts har intressenter även haft möjlighet att ha synpunkter på SP:s hållbarhetsarbete i de olika råd och intresseföreningar som de olika bolagen i SP-koncernen driver. Det finns även möjlighet att göra sin röst hörd på årsmöten, SP-dagar samt olika branschdagar som arrangeras av bolagen i koncernen.

STRATEGI OCH POLICY

SP har ett stort antal policyer som ligger till grund för hållbarhetsarbetet. Det gäller t.ex. miljöpolicy, mångfalds- och jämställdhetspolicy, arbetsmiljöpolicy, etikpolicy, resepolicy, drog- alkoholpolicy, lönepolicy, friskvårdspolicy, oberoende-

"Eftersom SP är aktivt inom en kunskapsintensiv bransch är hållbarhetsfrågor som rör personal, kompetens, utbildning och arbetsmiljö betydelsefulla för koncernen."

policy, rehabiliteringspolicy och kommunikationspolicy. Under 2012 har en översyn av alla policyer inom SP-koncernen delvis genomförts. Översynen kommer att fortsätta under 2013.

I det årliga planeringsarbetet skall de olika bolagen och enheterna presentera de olika aktiviteter inom hållbarhetsarbetet som de planerar att genomföra under året. Detta görs bland annat i kvalitets- och miljöplan, utbildningsplan och personalplan. Dessutom antas även koncerngemensamma planer av denna typ.

En stor del av koncernens hållbarhetsarbete utförs i den dagliga verksamheten, då ofta av speciella funktioner. Det gäller exempelvis fastighetssektionen som i samband med alla renoveringar och nybyggnader tar hänsyn till möjliga sätt att spara energi eller att de som ansvarar för avfallshantering alltid försöker att sortera och minimera avfallet i möjligaste mån.

HÅLLBARHETSMÅL

SP-koncern har satt upp ett femtontal hållbarhetsmål. Dessa är i de allra flesta fall kopplade till olika GRI-indikatorer som SP rapporterar. Målen omfattar områden som avfall, resor, utbildning och arbetsskador.

Målen har olika tidsperspektiv. Det finns mål på kort sikt 1-2 år, medellång sikt 3-5 år samt mål lång sikt 6-10 år. Målen följs årligen upp i samband med ledningens genomgång.

AKTIVITETER

SP bedriver sitt hållbarhetsarbete antingen i den vanliga verksamheten eller i form av olika projekt. I den vanliga verksamheten har det under 2011 genomförts ett stort antal åtgärder inom hållbarhetsarbetet. Exempel på sådana åtgärder är:

- Byte av belysning i samband med renovering
- Byte av fönster i samband med renovering
- Tilläggisolerings i samband med renovering
- Förbättrad avfallsortering
- Användning av videokonferens
- Ny avfallssorteringsplats
- Personalutvecklingssamtal med nytt verktyg

I andra fall genomförs åtgärder inom hållbarhetsarbetet i projektform. Exempel på sådana projekt är

- Ny befattningsstruktur för hela koncernen
- Framtagning av krishanteringsplan för SP-koncernen och ingående bolag
- Upphandling av kemikaliehanteringsystem
- Ledarutveckling
- Ny arbetsmiljöutbildning
- Upphandling av nya skrivare/kopieringsapparater för hela koncernen
- Bygge av Högspänningslaboratoriet som kommer att värmas med bergvärmepump och energistyras med sk "smarta" styrsystem
- Utveckling av nytt ledningssystem

Swedish ICT

VÄSTENLIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR

Genom att vara ett forskningsinstitut påverkar Swedish ICT samhälle och miljö främst genom de forskningsresultat man levererar inom Informations- och kommunikationsteknologi (IKT) snarare än genom den egna verksamheten. IKT är väsentligen en möjliggörande teknologi som kan tillhandahålla lösningar för att möta de stora utmaningarna och hållbarhetsaspekten är därför en naturlig del i våra forskningsprojekt.

Swedish ICT består av fyra dotterbolag och hållbarhetsarbetet sker väsentligen på lokal nivå. Frågor som man sett som viktiga för den egna verksamheten är t.ex. hur man fortsatt skall framstå som en attraktiv arbetsgivare, resor, avfallshantering och elkonsument.

”IKT är väsentligen en möjliggörande teknologi som kan tillhandahålla lösningar för att möta de stora utmaningarna och hållbarhetsaspekten är därför en naturlig del i våra forskningsprojekt.”

INTRESSETER

Ägarna har under 2012 definierat Swedish ICTs uppdrag och roll som följer:

Swedish ICTs roll är att verka för hållbar tillväxt i Sverige – forskningsresultat skall omvandlas till innovationer som bidrar till ökad konkurrenskraft och förnyelse i näringsliv och samhälle samt förbättrad livskvalitet.

Detta innebär ett tydligt fokus på hållbarhetsfrågor. I övrigt har ingen systematisk och planlagd dialog skett med intressenterna inom koncernen, men på grund av verksamhetens innehåll förs en kontinuerlig dialog med kunder och samhällsrepresentanter där hållbarhetsfrågor är en naturlig del.

HÅLLBARHETSMÅL OCH STRATEGIER

Swedish ICT startade 2011 ett varumärkesprojekt som resulterade i en lansering i slutet av 2012. Det nya varumärket syftar till att skapa en stark forskningskoncern och kapitalisera på synergieffekterna i att vara en stor grupp med ett brett erbjudande. Syftet med det nya varumärket uttrycks även med den nya visionen – Med ICT för ett hållbart och bättre liv för alla. Under 2013 följer en implementeringsfas för varumärkesarbetet och hållbarhetsaspekter kommer naturligt att beaktas i detta arbete.

Övergripande hållbarhetsmål för koncernen formulerades 2010 och dotterbolagen har formulerat egna lokala mål utifrån egna strategier och policyer. Lite beroende på den specifika inriktningen hos olika verksamhetsgrenar och enskilda projekt lägger dessa tonvikten på olika frågor, men ambitionen är att alltid lyfta fram hållbarhetsaspekterna i projektresultaten.

AKTIVITETER

- En koncerngemensam policy för resa och miljö har skapats för Swedish ICT.
- Varumärkeslanseringen – kick off för alla medarbetare i koncernen. Ett event med syfte att förankra Swedish ICTs roll och vision.

”Att vara en stark forskningspartner och bidra aktivt med lösningar för de kunder som i sin tur arbetar eller vill arbeta aktivt med sitt hållbarhetsarbete.”

swerea
swedish research

Swerea

VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR

Swereas viktigaste arbete inom hållbarhetsfrågor sker via forskningen. Övervägande del av den forskning som genomförs i såväl direkta kunduppdrag som offentligt finansierad, är projekt som syftar till miljö- och/eller samhällsnytta. Att proaktivt utveckla kunskande genom egensatsningar inom hållbarhetsområdet för att sedan omsätta det är ett viktigt verktyg för att påverka utvecklingen. Viktiga stora egensatsningar har under senare år gjorts inom t.ex. Ekodesign, på lättviktsområdet och inom industriell återvinning.

Förtroende för Swerea, från samtliga intressenter, bygger på att en god forskar- och affärsetik upprätthålls. Dessa får aldrig ifrågasättas. Genom växelverkan med kunder och intressenter är Swerea trygga i att uppfylla detta. En uthållig ekonomi borgar för en stabil och långsiktig verksamhet, också mycket viktig för förtroendekapitalet.

Att bedriva en effektiv verksamhet som samtidigt ger förutsättningar för en god fysisk och psykisk hälsa, socialt välbefinnande och arbetstillfredsställelse är väsentlig för var och en.

INTRESSENTER

En tät och kontinuerlig kontakt hålls framförallt med Swereas kunder och medarbetare och det sker i det dagliga arbetet. Men mer riktade insatser görs också dels i form av kundundersökningar och dels med projektuppföljning för att mäta kundnöjdhet efter avslutade uppdrag. Senast genomfördes en större kundundersökning i februari 2011 och en ny är planerad till 2013. En medarbetarundersökning genomförs för hela Swerea-koncernen vartannat år och personalutvecklingssamtal sker årligen. Programråden, som finns för varje dotterbolag och som består av en blandning av medlemmar och andra kunder, styr forskningsinriktningen. På senare år har det i stor utsträckning varit mot hållbarhets- och miljöfrågor.

STRATEGI OCH POLICY

Swereas uppdrag är att genom sin forskning stärka konkurrens- och innovationsförmågan för näringslivet i Sverige. I det ligger också, att värna förtroendet för Swerea hos såväl medarbetare, näringsliv/kunder, akademi och samhälle. Det innebär att det ställs krav som påverkar det egna förhållningssättet och utvecklingsarbetet. Koncerngemensamma policyer och riktlinjer arbetas successivt fram för de områden som beskriver vad Swerea som koncern vill kännetecknas av, dess kärnvärden. Handlingsprogram och -planer utvecklas därefter hos dotterbolagen med hänsyn till deras respektive utvecklingsbehov. En CSR-grupp med kontaktpersoner från respektive dotterbolag analyserar, förbereder och tar fram förslag på förbättringar, mål och arbetssätt.

HÅLLBARHETSMÅL

Att vara en stark forskningspartner och bidra aktivt med lösningar för de kunder som i sin tur arbetar eller vill arbeta aktivt med sitt hållbarhetsarbete.

Att öka Swereas deltagande i offentliga projekt, där finansiärer (t.ex. EU och Vinnova) allt oftare har hållbarhet med som ett av sina kriterier i projektbedömningar.

Att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare för medarbetare och för nuvarande och framtida arbetsmarknad.

AKTIVITETER

- Gemensamt under 2012 var det förbättringsarbete för arbetsmiljö och miljö som stod i fokus för Swereas interna CSR-arbete. Dotterbolagen har satt sina mål och drivit arbetet utifrån de egna behoven.
- Flytten av Swerea KIMABs Stockholmsdel till gemensamma lokaler innebar förbättringar i form av mer funktionella laboratorier och kontorsarbetsplatser. Arbetsplatsen, med öppna ytor och gemensamhetsutrymmen har utformats för att främja samarbete och samverkan. Kraven på energieffektivitet (belysning, uppvärmning, ventilation) ställdes högt, likaså kraven på säkerhet. Säkerhetsaspekterna rör person-, materialskydd och skydd av forskningsresultat och företagshemligheter.
- Ergonomiska genomgångar av kontorsarbetsplatserna har gjorts och förbättringar har genomförts inom Swerea MEFOS, Swerea SICOMP och Swerea SWECAST. En utökning av antalet kontorsarbetsplatser har skett inom dessa tre dotterbolag.
- Förstärkning av säkerheten kring el/starkströmarbete har varit viktig, särskilt inom Swerea MEFOS där en elsäkerhetsgrupp har bildats.
- Swerea SWECAST har genomfört en utbildning för ledningsgruppen i systematiskt arbetsmiljöarbete och man har haft brandsäkerhetsutbildning samt utbildning i hjärt-lungräddning för samtliga anställda.
- Swerea IVF har startat 5S-arbete (sortera, systematisera, städa, standardisera och skapa vana) i laboratorier och verkstad i syfte att minska risker för olycksfall och -händelser samt för att öka trivsel och effektivitet. Ett pågående 5S-arbete finns även inom Swerea KIMAB. En ren och välorganiserad arbetsplats skapar förtroende hos anställda och kunder.
- Under hösten genomfördes en medarbetarundersökning i samtliga koncernbolag. Resultatet av denna och efterföljande diskussioner och analys ligger till grund för handlingsplaner och förbättringsarbete med start 2013.
- En intern Ekodesignutbildning för forskare har tagits fram och en första utbildningsomgång med 25 deltagare har genomförts.
- Swerea IVF har uppdaterat sin certifierade klimatsdeklaration för forskningsarbete från 2009. Jämfört med den förra deklarationen har man nästan lyckats halvera utsläppen av växthusgaser, från nästan 4 kg CO₂-ekvivalenter per forskartimme till drygt 2 kg. Till stor del beror minskningen på en övergång till elektricitet baserad på enbart vattenkraft, vilket åstadkommit genom ett bra samarbete med hyresvärden, men även på att fler tjänsteresor görs med tåg istället för med bil eller flyg.

”Innventia arbetar aktivt med att tydliggöra verksamhetens och individens mål, organisationens ansvarsfördelning och en varaktig kompetensutveckling för respektive medarbetare.”

Innventia

VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR

Den största hållbarhetseffekten från Innventias verksamhet är via resultaten från den fortlöpande projektverksamheten. Den absolut övervägande andelen av Innventias projekt leder till minskad resursförbrukning, ökad användning av förnybar råvara eller annan form av minskad miljöbelastning. Syftet är ofta förbättrad produktivitet, vilket är en förutsättning för ekonomisk hållbarhet. Samhällsfördelar av minskade utsläpp och förbättrad användbarhet är andra, sociala, aspekter av projektresultaten.

Att skydda affärsvärdet av Innventias forskning är avgörande för att resultaten som kommer fram ska vara lönsamma att implementera i näringslivet och därigenom verkligen ge effekt. Hur Innventia hanterar de immateriella rättigheterna, IPR, kring projektresultat är därför en väsentlig fråga för bolaget.

Medarbetarnas kompetens och motivation är en förutsättning för innovativ FoU. Innventia arbetar aktivt med att tydliggöra verksamhetens och individens mål, organisationens ansvarsfördelning och en varaktig kompetensutveckling för respektive medarbetare. Andra interna aktiviteter syftar till energibesparing i de egna lokalerna samt översyn av miljöpåverkan från medarbetarnas resor.

INTRESSENTER

Innventia för en ständig diskussion med sina större kunder och andra nyckelkunder kring formerna för projektverksamheten och IPR för att på så sätt uppnå största möjliga effekter. Dessutom förs en kontinuerlig dialog i projekten med projektägare och uppdragsgivare för att optimera resultaten. Genom att projekten oftast har till syfte att leda till ökad hållbarhet medverkar dessa diskussioner till att identifiera Innventias väsentliga hållbarhetsfrågor. Bland annat har diskussioner med företag i Asien och Sydamerika visat på att tillgång till färskvatten och vattenrening är viktiga aspekter i dessa världsdelar där Innventia kan bidra med sin kompetens.

Ägarna, både staten och industrin, är ständigt involverade i löpande dialog om Innventias verksamhet genom styrelser och forskningsgrupperingar. En given del i denna dialog är hur hållbarhetsaspekter ska utvecklas.

Under 2012 har det inom Innventia tagits fram interna, långsiktiga verksamhetsplaner på affärsområdes- och gruppnivå genom omfattande gruppdiskussioner med medarbetare på olika nivåer.

En större konsumentundersökning har genomförts under 2012. Undersökningen som genomfördes i Indien, USA och Sverige har hjälpt till att identifiera viktiga effekter att uppnå med verksamheten rörande förpackningar och det framtida avfallsfria samhället.

STRATEGI OCH POLICY

Innventias CSR-strategi finns som en central del i företagets vision och affärsstrategi. Konkret inkluderas CSR-strategin i verksamheten ända ner till individnivå via de verksamhetsplaner som tagits fram under 2012. Innventias värdegrund har gjorts mer levande i organisationen genom att tydligt implementera den i de individuella verksamhetsplanerna. Värdegrunden består av kärnvärdena Affärsmässighet, Ansvartagande och Samarbete. Dessutom ingår följande nyckelord: Nyfikenhet, Lyhördhet och Tillgänglighet.

MÅL OCH UPPFÖLJNING 2012

Mål: Alla projektförslag utvärderas ur ett hållbarhetsperspektiv.

Uppföljning: Under 2012 har Innventias projektmanual utvecklats och den nya versionen har implementerats genom bland annat utbildning av samtliga projektledare. Kvarstår att få ytterligare tydlighet ur ett CSR-perspektiv.

Mål: Innventias nya IPR-policy ska vara fullt implementerad i organisationen tillsammans med relevanta verktyg.

Uppföljning: Policyn implementerad och verktygen är nu i bruk.

Mål: Performance Management införs för samtliga medarbetare

Uppföljning: Performance Management är infört för samtliga medarbetare; mål och verksamhetsplaner är nedbrutna till individnivå och går igenom i medarbetarsamtal fyra gånger per år. Dessutom är en organisationsöversyn och kompetenskartläggning genomförd.

Mål: Organisation för CSR-arbetet ska fastställas.

Uppföljning: Klargjort att CSR ligger under ansvarsområdet Marknad och Kommunikation och utförs av experter från gruppen Hållbara lösningar

Övriga mål:

- Innventia efterlever vår strategiska verksamhetsplattform, som innehåller våra viktiga CSR-frågor
- Innventia har kompetenta och effektiva medarbetare i tydliga roller
- Innventia har ett modernt och attraktivt forskningsprogram, med tydlig koppling till CSR
- Innventia hanterar IPR och avtal professionellt

AKTIVITETER

Ett antal aktiviteter har genomförts under 2012 för att tydliggöra Innventias CSR-arbete:

- Utvecklat verksamhetsplaner på affärsområdes-, grupp- och individnivå – för att efterleva Innventias affärsidé och vision
- Implementerat
 - Viderutvecklad projektmanual inkl. utbildning av samtliga projektledare
 - Performance Management
 - IPR-policy och verktyg
- Implementerat nya värdeord och gjort dem lönepåverkande
- Översyn av organisationen med kompetenskartläggning per affärsområden och fokusområden ner på individnivå.
- Översyn av lokalerna och omflyttningar för att underlätta internt samarbete samt minskat lokalbehov
- Genomfört teambuilding för ledningsgrupperna på företags- och affärsområdesnivå.
- Genomfört internationell konsumentundersökning kring framtidens förpackningar vilken kommer ligga till grund för framtida forsknings-satsningar
- Dessutom har vår CSR-verksamhet redovisats genom:
 - Insamling av CSR-data och rapportering till RISE
 - Innventias Årsredovisning 2011 som innehöll ett uppslag hållbarhets-rapportering

Hållbar utveckling för RISE Holding – två perspektiv

VÅR DIREKTA HÅLLBARHETSPÅVERKAN

2010 identifierade vi några centrala och väsentliga hållbarhetsfrågor för holdingbolaget, samtidigt som vi fortsatte att diskutera hur vi kan verka för att hållbarhetsarbetet utvecklas i våra dotter- och intressebolag. Det är viktigt för oss att visa att vi själva också lever som vi lär. Hela holdingbolagets personal har varit med och pekat ut de tre relevanta hållbarhetsområden där vår direkta påverkan är tydlig och där vi kan bedriva ett förbättringsarbete:

1. Vår verksamhet som tjänsteföretag utförs på kontor i centrala Stockholm, men innebär resor i landet. Vi har tidigare tillsammans med dotter- och intressebolagen identifierat utsläpp från tjänsteresor som ett gemensamt prioriterat område att mäta och målarbeta med. Det har holdingbolaget tagit fasta på när vi under 2011 började arbeta med våra utsläpp av koldioxid från våra tjänsteresor, tog fram en resepolicy samt påbörjade målarbetet kring hur vi kan minska resandet genom fler resfria möten. Under 2012 har detta arbete fortsatt. Se sid 82
2. Som ägarbolag arbetar vi med styrelsenomineringar och som statligt ägt bolag är det en central fråga för oss att möta regeringens uttalade ambitioner i jämställdhets- och mångfaldsfrågor. Styrelsens ordförande och VD har båda varit mentorer i mentorsprogram, bland dem flera omgångar av Styrelsekraft, regeringens mentorssatsning på kvinnor. RISE Holding är stolta över att ha en 50/50-procentig könsfördelning i den egna personalen. Det är en strävan i vårt nomineringsarbete i dotter- och intressebolagen att arbeta för en god könsbalans. Se sid 84
3. Vårt uppdrag är att investera i en strategisk kompetensutveckling i forskningsinstituten och att belysa och utvärdera effekten av de satsade medlen. Det statliga stöd vi tilldelas av ägaren, ska med undantag för våra driftskostnader, investeras i våra dotter- och intressebolag och den samlande strukturen (se ÅR). Vi arbetar med en transparent process för fördelning av statens investering som arbetats fram i samråd med styrelsen och ingående bolag. När vi vidareutvecklar vårt fördelningssystem är det väsentligt att inkludera aspekter som motverkar korruption och/eller misstankar om korruption.

VÅR INDIREKTA HÅLLBARHETSPÅVERKAN

RISE Holdings styrelse antog vid årsskiftet 2008/09 en ny varumärkeskod för det förnyade holdingbolaget där hållbarhets- och ansvarsfrågor inkluderades som en väsentlig del i hur bolaget vill uppfattas och vilka frågor som är prioriterade. Denna varumärkeskod är också plattformen för det gemensamma paraplyvarumärket RISE Research Institutes of Sweden som omfattar ingående forskningsinstitut. Holdingbolaget har som huvudägare av detta varumärke en viktig roll i att fylla det med innehåll som stärker institutens roll i innovationssystemet.

Varumärkesplattformen har under 2012 uppdaterats av RISE Holding i samarbete med kommunikationsansvariga i dotter- och intressebolagen och det finns en samsyn kring de uttalade värderingarna och budskapen som RISE-gruppen delar.

Att med forskning, utveckling och innovationer bidra till en hållbar utveckling av näringsliv och samhälle är den bärande visionen i det gemensamma varumärket och utgör samtidigt vårt övergripande hållbarhetsmål.

Forskningsinstitutet gör stor nytta för sina kunder i näringsliv och samhälle och det är en viktig del av det budskap som RISE Holding återrapporterar till sin ägare och finansiär, staten. Forskningsinstitutets innovationer kan och bör vara en del av lösningarna på våra stora globala utmaningar.

Det är en målsättning för ägarbolaget att utveckla sitt arbete med CSR-frågorna så att det strategiskt stöder synliggörandet av forskningens nytta i näringsliv och samhälle och hjälper oss kommunicera dess olika effekter till både beslutsfattare och allmänhet.

MÅLARBEDET MED RISKER OCH MÖJLIGHETER

RISE Holding

I hållbarhetsarbetet fokuserar holdingbolaget på vår verksamhet som ägare och våra prioriterade CSR-frågor. Holdingbolagets VD har det organisatoriska ansvaret för målarbetet i RISE Holding.

Målen som rapporterades här förra året har inte ändrats under 2012, men vi redovisar dem i år i en tydligare form kopplat till aktiviteter med uppskattad uppfyllelsegrad och kommentarer. Det är redovisning som bättre än tidigare visualiserar processer och framsteg och underlättar redovisningen av uppnådda mål.

I förra årets redovisning rapporterades att holdingbolagets personal hade arbetat fram en policysamling och involverats i resonemang kring våra fokusområden. Policysamlingen tillämpas i det dagliga arbetet.

Den största risken för målarbetet i RISE Holding på kort och lång sikt är brist på resurser (personella eller tidsmässiga) för det egna hållbarhetsarbetet och för bolagsstyrningen av CSR-frågor i gruppen. Bolagsstyrningens verktyg har begränsningar och kan inte ersätta det operativa ansvaret hos bolagsledningarna för att hållbarhetsarbetet bedrivs effektivt. Under 2012 har RISE Holdings styrelse påbörjat arbetet med att formulera övergripande strategiska CSR-mål för RISE-gruppens verksamhet och hur styrning och uppföljning av hållbarhetsarbetet i dotter- och intressebolagen ska implementeras på ett värdeskapande sätt. Detta ser RISE Holdings styrelse som en stor möjlighet att börja kommunicera en CSR-syn som är till gagn för hela RISE-gruppen och som katalyserar goda processer i bolagen.

RISE-gruppen

Det koncerngemensamma CSR-nätverket har fortsatt att träffas för informationsmöten under året och föreliggande rapport inkluderar uppgifter om hur arbetet med hållbarhetsfrågor har drivits och genomförts i koncernbolagen under året, se sid 69.

I RISE-gruppen finns också en viss risk att hållbarhetsarbetet nedprioriteras av resurs-, konjunktur- eller kundrelaterade skäl. Samtidigt är CSR-aspekten en väsentlig ingrediens i varumärket och erbjudandet till kund. RISE-gruppen har gemensamt identifierat en stark hållbarhetsprofil som avgörande för att kunna

rekrytera och behålla kompetent personal nu och i framtiden. Den insikten stöds av att hållbarhetsfrågorna växer i betydelse i hela samhället.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att hållbar utveckling är en del av RISE affär och att RISE vill vara en del av ett hållbart näringsliv och samhälle. Våra målsättningar på kort och lång sikt ska bidra till att ta oss framåt i ett hållbarhetsarbete som skapar värde åt våra verksamheter, våra kunders verksamheter och samhället i stort. Vi hoppas kunna redovisa den utvecklingen även i kommande rapporter.

■ Uppnått under året ■ Nästan klart ■ Påbörjad <50 % ■ Inte påbörjad

Kort sikt 2013–2014		RESULTAT
RISE Holding bedriver ett aktivt målarbete med sina prioriterade hållbarhetsfrågor och följer utvecklingen i koncernbolagen	Styrelsen formulerar övergripande strategiska mål för RISE och anger inriktningen för bolagsstyrningen i dotter- och intressebolagen i CSR-frågor. RISE Holding implementerar och tar fram rutiner tillsammans med bolagen.	■ ■
RISE Holding har etablerat en strategisk dialog kring CSR med näringslivet/våra medägare	Den pågående strategiska dialogen med forskningsköparen visar ett behov av CSR-kompetens i RISE-gruppen.	■
RISE Holding har inlemmat CSR-perspektivet i finansierings- och utvärderingsinstrument	Projekt utvärderas enligt CSR-kriterier som en del av utvärderingen.	■
Medellång sikt 2015–2016 (Perioden för pågående forskningsproposition är 2013–2016)		
CSR är en självklar del av RISE-gruppens gemensamma kunderbjudande	Process för att skapa samsyn och formulera gemensamt kunderbjudande med fokus på hållbar utveckling RISE-gemensamt projekt för att kartlägga och katalysera gemensam CSR-syn	■ ■
CSR är en oundgänglig del av RISE-gruppens konkurrenskraft och rekryteringsförmåga	RISE utvecklar effektmättningsverktyg och identifierar nyckeltal för vår sektor och kommunicerar den samlade kompetensen internt och externt	■
Dotterbolagen rapporterar årligen sitt hållbarhetsarbete enligt GRI som en del av årsrapporteringen	2012 är andra året när dotter- och intressebolagen rapporterar in sitt hållbarhetsarbete enligt ett enkelt frågebatteri. SP och Swedish ICT gör egna GRI-rapporter. Swerea och Innventia rapporterar i annat format.	■
Lång sikt 2016–2020 (Kommande propositionsperiod)		
RISE-gruppen är en ledande FoU- och innovationsaktör i CSR-frågor för näringslivet i Sverige		■
RISE-gruppen har inlemmat tydliga CSR-kriterier i sitt internationaliseringsarbete		■
En majoritet av RISE- gemensamma projekt ska vara CSR-kontrollerade	Gemensamt projekt planeras för att utreda förutsättningarna för en CSR-checklista	■
Samtliga i RISE-gruppen ingående bolag rapporterar sitt CSR-arbete i samordnad form	Bolagsstyrningen fokuserar på att hållbarhetsarbetet ska starta i analys och prioritering av viktiga frågor i dotter- och intressebolagen – samlad rapportering utöver det som sker inom ramen för denna rapport är en lägre prioriterad fråga.	■

VÅR MILJÖPÅVERKAN

RISE-gruppens forskningsinstitut ligger spridda över Sverige och arbetet med dotter- och intressebolagen för med sig en del resande till styrelsemöten och konferenser. Antalet utlandsresor för att besöka och studera organisationer som motsvarar vår egen och strävan att fördjupa vårt internationella samarbete har ökat de senaste åren som en direkt följd av RISE Holdings uppdrag att företräda de svenska forskningsinstituten i och utanför landet.

Vi har identifierat tjänsteresandet som vår största enskilda miljöpåverkande faktor. Det är inte helt lätt att minska vår direkta miljöpåverkan givet den verksamhet vi bedriver, men vi ser det som en viktig utmaning att göra vad vi kan. Sedan 2010 mäter vi systematiskt vårt tjänsteresande och sammanställer uppgifterna med hjälp av vår affärsresebyrå.

Målarbetet med att minska våra koldioxidutsläpp genom flyg- och bilresor startade under 2011 (se siffra inom parentes). Vi har som ambition att ersätta delar av flygresandet med tåg. Under 2012 företogs 53 (57) tjänsteresor inom RISE Holding, 81 (79) procent av dessa var flygresor, 19 (21) procent tågresor. Antalet flygresor minskade något under 2012. Vi strävar fortsatt efter att förbättra balansen mellan flyg och tåg, givet de förutsättningar vi har vid bokning av möten, avståndshänsyn och tillförlitlighet i tågtrafiken etc.

	2012	2011
Flygresor	43	45
Varav styrelsens resor	10	15
Varav personalens resor	33	30
Tågresor	10	12
Varav styrelsens resor	7	3
Varav personalens resor	3	9

Andra relevanta indirekta utsläpp av växthusgaser	2012 Kilo (procentuell andel)	2011 Kilo (procentuell andel)
Flygresor	12 875	10 829
Varav styrelsens resor	2 720 (21 %)	3 818 (35 %)
Varav personalens resor	10 155 (79 %)	7 011 (65 %)

Ökningen i personalens andel av utsläppen beror på en interkontinental flygning tur och retur till Kina för att, i samband med en mässa, undersöka samarbetsmöjligheter för RISE-institut.

Det är också en ambition att se över mötespraxis och underlätta resfria möten genom tekniska lösningar. Under senare delen av 2011 påbörjades kartläggningen av de olika system för videokonferenssystem som används inom RISE-gruppen och offertinhämtning inleddes inför en framtida investering på ägarbolaget. Under

2012 beslutades att ägarbolaget avstår från en installation av videokonferenssystem då nuvarande hyresvärd inte ville delta i investeringen. De flesta möten äger rum i egna möteslokaler och ofta som telefonmöten. Alla dotter- och intressebolagen har moderna videokonferenslösningar som underlättar internmöten med deras ingående institut och inom RISE-gruppen.

Holdingbolagets tillämpar en rese- och mötespolicy som är förankrad hos varje medarbetare som beställer resor och deltar i möten. Samtliga resebeställningar ska gå via resebyrån för att säkerställa såväl bästa pris som statistiskt korrekt underlag till bl a denna redovisning.

Bolaget har en (1) dieseldriven tjänstebil som körs av VD.

Direkt energianvändning per primär energikälla	2012		2011	
	Liter	Gigajoule*	Liter	Gigajoule*
Förbrukning VDs tjänstebil				
Diesel	1747	64	1390	51

*För omräkningsformel hänvisas till GRI-index.

Totala direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser	2012	2011
Koldioxidutsläpp VDs tjänstebil	Kilo*	Kilo*
Diesel	4437	3530

*För omräkningsformel hänvisas till GRI-index.

Jämställdheten i fokus

RISE Holding medverkar i valberedningen för val av styrelseordförande och ledamöter i sina dotter- och intressebolag. I arbetet läggs stor vikt vid att svara upp mot regeringens tydliga ambitioner i jämställdhets- och mångfaldsfrågor. Vi är stolta över att ha uppnått en 50/50-procentig könsfördelning i den egna personalen och i styrelsen. Det är en strävan i vårt nomineringsarbete i dotter- och intressebolagen att uppnå en balans på minst 60/40.

VD-posterna i de fyra dotter- och intressebolagen har 50/50-procentig könsfördelning. Av RISE-gruppens anställda är 34 (2011: 34) procent kvinnor.

Forskarvärlden är internationell och högrörig. Tidigare intressentdialoger har visat att mångfaldsfrågor prioriterades lägst av möjliga hållbarhetsutmaningar av såväl anställda som chefer i instituten. Mångfaldsaspekten är väl integrerad i institutens vardag och utgör därför ingen verklig CSR-utmaning att jobba vidare med. Institutet verkar i en global kunskapstradition och uppskattar frekventa internationella kontakter för att utveckla sin verksamhet. Samarbeten med forskare från olika länder och kulturer gör mångfaldsaspekter till en helt naturlig del av det dagliga arbetet. Självklart måste ändå inställningen i dessa frågor följas upp över tid, då den kan ändras och RISE Holding uppmuntrar aktivt arbete med interna processer som säkerställer god etik och åtgärder mot ev. diskriminering etc. Holdingbolaget inkluderar även dessa aspekter i sitt policyarbete.

Personalsammansättning	2012		2011	
Antal anställda i RISE Holding, inkl VD	6	Procentuell andel	6	Procentuell andel
Varav heltidsarbetande	6	100 %	6	100 %
Varav kvinnor	3	50 %	3	50 %
Varav män	3	50 %	3	50 %
Ålder 35-50	3	50 %	3	50 %
Ålder 51-65	3	50 %	3	50 %
Personalomsättning	Ingen förändring under året			
Tillsvidareanställda	6 (100 %)			
Andel som omfattas av kollektivavtal	5 (80 %, VD omfattas ej)			

Styrelsesammansättning	2012		2011	
Antal ledamöter i RISE Holdings styrelse	6	Procentuell andel	6	Procentuell andel
Varav kvinnor	3	50 %	3	50 %
Varav män	3	50 %	3	50 %
Ålder 35-50	3	50 %	3	50 %
Ålder 51-65	2	33 %	2	33 %
Ålder 66 -	1	17 %	1	17 %

Dotter- och intressebolagens VD:ar och styrelser	2012	%	2011	%
VD och koncernchefer	4		4	
Varav kvinnor	2	50 %	2	50 %
Varav män	2	50 %	2	50 %
Styrelseledamöter	28		27	
Varav kvinnor	8	29 %	8	30 %
Varav män	20	71 %	19	70 %

Kompetensutveckling

RISE verkar i en global och kunskapsintensiv bransch där utbildning och kompetensutveckling är viktiga framgångskriterier. Forskningsinstituten ser personrörligheten som en del av kärnverksamheten – kunskapsöverföringen till industri och näringsliv. Mobilitet ska främjas och samtidigt är det viktigt att vara en attraktiv arbetsplats som förmår rekrytera och behålla befintlig personal. Nöjda och kompetenta medarbetare är tjänsteföretagets största tillgång. Under året har den gemensamma varumärkesplattformen för RISE uppdaterats i samverkan med RISE-gruppens kommunikationschefer och ett ökat kommunikativt fokus har legat på att stärka varumärket som arbetsgivare, sk employer branding, bland annat som huvudtema för den årliga träffen för alla RISE-gruppens kommunikatörer.

Holdingbolaget strävar efter att hålla sin personal uppdaterad på relevanta områden genom olika utbildningsinsatser. Under året har 56 utbildningstimmar köpts in (2011: 66) som fördelar sig på en studieresa i USA inom strategisk kommunikation och lobbying (40 tim) och en kurs i styrelsearbete (16 tim). Varje anställd är inom ramen för sina arbetsuppgifter och i mån av tid, fri att delta i det breda utbudet av dialogmöten, informationsseminarier och frukostmöten som arrangeras i intressentkretsen. Dessa omfattar bl a kommunikation, webbt teknik, sociala medier, CSR, redovisningsteknik, kvalitetsmätning och språkvård.

Samtliga anställda har under året haft utvecklings- och lönesamtal med VD. För styrelsens formella utvärdering av VD hänvisar vi till bolagsstyrningsrapporten. (BR sid 49)

Transparent fördelningssystem

Nivån på statens investering i strategiska kompetensmedel till institutssektorn har höjts väsentligt de senaste åren för att motverka den internationellt sett låga, offentliga finansieringsnivå som hämmade de svenska forskningsinstituten utvecklingsmöjligheter under lång tid. Nivåhöjningen är ett viktigt steg mot en förstärkt, samlad institutssektor och starkare institut som enskilda aktörer i det svenska innovationssystemet. RISE Holding har till uppgift att utveckla ett effektorienterat fördelningssystem för institutssektorn med finansiering av den strategiska kompetensutvecklingen på instituten kopplat till verktyg för att mäta och utvärdera nyttan av gjorda investeringar.

2012 uppgick statens investering i RISE-gruppen till 456 mkr (2011: 452 mkr). RISE Holding ansvarar för fördelning av dessa medel till instituten i RISE-gruppen. Den uppgiften förutsätter en tydlig och transparent fördelningsprocess som är långsiktig och utan risk för korruption i någon form. Ägarbolaget vidtar med CFO och styrelse sedvanliga riskförebyggande åtgärder i form av återkommande risköversyn samt följer finansieringspolicy och antagna strategier.

Besluten om fördelade belopp för strategisk kompetensutveckling baseras på förutbestämda regler som tagits fram i samråd med styrelse och bolag och kommunicerats till samtliga bolag. Beloppen fastställs av RISE Holdings styrelse och meddelas skriftligt till instituten i beslutsbrev. Läs mer om vårt fördelningssystem i ÅB sid 14.

Satsningarna återrapporteras i projektredovisningar som i sin tur sammanställs av RISE Holding och kommuniceras till vår ägare, via styrelse och ledning.

Bolaget har i sin policysamling en finans- och placeringspolicy, inklusive etikparagraf, samt en finansieringspolicy som förklarar att vi i allt vårt handlande strävar efter att uppträda professionellt och korrekt samt agera rättvist och långsiktigt. Vi bedriver vår verksamhet enligt god affärssed, inom lagens alla ramar och strävar efter att i allt övrigt främja våra institut på ett moraliskt oantastligt sätt.

Vi försäkrar att, så vitt vi känner till, hållbarhetsredovisningen är upprättad enligt GRI Global Reporting Initiatives riktlinjer, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och att ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av bolaget som skapats av hållbarhetsredovisningen.

Stockholm den 19 mars 2013

Yngve Stade
Ordförande

Peter Holmstedt
Verkställande direktör

Anna Hultin Stigenberg
Styrelseledamot

Thomas Johannesson
Styrelseledamot

Jenny Labrin
Styrelseledamot

Pia Sandvik
Styrelseledamot

Marie Westrin
Styrelseledamot

Revisors rapport över översiktlig granskning av hållbarhetsredovisning

Till läsarna av RISE Holdings hållbarhetsredovisning 2012

Vi har fått i uppdrag av ledningen i RISE Research Institutes of Sweden Holding AB att översiktligt granska innehållet i RISE Holdings hållbarhetsredovisning för år 2012. Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för det löpande arbetet inom miljö, arbetsmiljö, socialt ansvar och hållbar utveckling samt för att upprätta och presentera hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning
Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med RevR 6 Bestyrkande av hållbarhetsredovisning utgiven av Far. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt IAASB:s standarder för revision och kvalitetskontroll och god revisionssed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

De kriterier som vår granskning baseras på är de delar av Sustainability Reporting Guidelines G3, utgiven av Global Reporting Initiative (GRI), som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt de redovisnings- och beräkningsprinciper som företaget särskilt tagit fram och angivit. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Vår översiktliga granskning har, utifrån en bedömning av väsentlighet och risk, bl.a. omfattat följande:

- a. uppdatering av vår kunskap och förståelse för RISE Holdings organisation och verksamhet,
- b. bedömning av kriteriernas lämplighet och tillämpning avseende intressenternas informationsbehov,
- c. intervjuer med nyckelpersoner på koncernnivå i syfte att bedöma om den kvalitativa och kvantitativa informationen i hållbarhetsredovisningen är fullständig, riktig och tillräcklig,
- d. tagit del av interna och externa dokument för att bedöma om den rapporterade informationen är fullständig, riktig och tillräcklig,
- e. utvärdering av design för en del av de system och processer som använts för att inhämta, hantera och validera hållbarhetsinformation,
- f. analytisk granskning av rapporterad information,
- g. bedömning av företagets uttalade tillämpningsnivå avseende GRI:s riktlinjer,
- h. övervägande av helhetsintrycket av hållbarhetsredovisningen, samt dess format, därvid övervägande av informationens inbördes överensstämmelse med tillämpliga kriterier.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan angivna kriterierna.

Stockholm den 19 mars 2013

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Olof Enerbäck
Auktoriserad revisor

Fredrik Ljungdahl
Specialistmedlem i Far

GRI-index	Sidan	Kommentar
STRATEGI och ANALYS		
1.1 Ledningens kommentar	ÅB 5	
1.2 RISE:s CSR-påverkan, risker och möjligheter	78–79	
ORGANISATION		Se även kortfakta i Årsberättelse, s
2.1 Organisationens namn	58	
2.2 Vårt varumärke och verksamhet	58	
2.3 Organisationens struktur	58	www.ri.se www.sp.se www.swedishict.se www.swerea.se www.innventia.com
2.4 Bolagets huvudsäte	58	
2.5 Relevanta länder	60	
2.6 Ägarstruktur	59	
2.7 Marknader	60	
2.8 RISE-gruppens storlek	59	På sid 59 anges antal anställda per 2012-12-31, i ÅR anges medeltal anställda.
2.9 Förändringar i storlek, ägande, struktur under året		Under året har RISE Holdings ägarandel i Swerea minskat från 47,3 till 42,8 % som en följd av att intressebolaget Swerea MEFOS blev helägt den 1 april 2012.
2.10 Emottagna priser och utmärkelser		Inga priser har mottagits under 2012.
RAPPORTINFORMATION		
3.1 Rapporteringsperiod	56	2012-01-01-2012-12-31
3.2 Datum för senaste rapport	56	2012-03-31
3.3 Rapporteringscykel	56	Helår
3.4 Kontaktinformation		Se omslag
3.5 Definition av innehåll		Vi har tillämpat GRI:s vägledning för att definiera innehåll samt tillhörande principer om väsentlighet, kommunikation med intressenter, hållbarhetssammanhang och fullständighet. Se avsnitt Hållbar utveckling för RISE – två perspektiv och Fokus på dialog och opinionsbildning.
3.6 Avgränsningar	56	
3.7 Särskilda begränsningar i omfattning	64	
3.8 Princip för redovisning av och urval av rapporteringsunderlag	64	
3.9 Tekniker för datamätning och framtagning av underlag		Holdingbolaget tar fram sina underlag via egna mötesanteckningar, resebyrå och sedvanlig personalstatistik. Datat sammanställs av RISE Holding. Dotter- och intressebolagen har lämnat skriftliga redogörelser för årets CSR-arbete enligt ett förutbestämt frågebatteri.

3.10 Förklaring av effekten av förändringar av information som lämnats i tidigare redovisningar och skälen för sådana förändringar		
3.11 Väsentliga förändringar som gjorts sedan föregående redovisningsperiod vad gäller avgränsning, omfattning eller mätmetoder som använts i redovisningen.		Inga väsentliga förändringar har gjorts detta år.
3.12 GRI-index	90–92	Utgörs av detta index
3.13 Granskning och bestyrkande	89	
STYRNING, ÅTAGANDEN och INTRESSENT-RELATIONER		
4.1 Organisationens styrning	62	
4.2 Oberoende styrelseordförande	62	
4.3 Oberoende styrelse	62	
4.4 Metoder för hur anställda kan påverka ledning	62	
4.5 Kompensation till ledningen	62	
4.6 Processer för hantering av intressekonflikter	62	
4.8 Interna verksamhetsmål, uppförandekoder, CSR-policyer	66	Styrelsen arbetar på uppmaning av ägaren med framtagningen av strategiska CSR-mål för RISE. Dessa kommer att beslutas under 2013. Följande policydokument ingår i RISE Holdings policy-samling: Bolagsstyrningspolicy, Finans- och placeringspolicy, Finansieringspolicy, Upphandlingspolicy, IT- och säkerhetspolicy, Personal- och arbetsmiljöpolicy, Jämställdhets- och mångfaldspolicy, Miljö- och mötespolicy, Rese- och bilpolicy (inkl. Instruktion för tjänsteresor), Namn- och logotyppolicy, Press- och publiceringspolicy.
4.9 Ledningens hantering av CSR-resultat	79	
4.13 Medlemskap i organisation	ÅB 9	
INTRESSENTER		
4.14 Förteckning över intressenter	64	
4.15 Princip för urval av intressenter	64	

INDIKATORER		
EC1 Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde		RISE-gruppen Intäkter, mkr 2 630 Rörelsekostnader - 873 Löner och ersättningar till anställda -1 665 Betalningar till finansiärer - Betalningar till den offentliga sektorn -18 Behållet ekonomiskt värde, mkr 74
EC3 Omfattningen av organisationens förmånsbestämda åtaganden	ÅR 135	Not 29. Kommentar: Förmånsbestämda åtaganden utgörs av pensioner. RISE Holding har under 2012 avslutat sitt åtagande.
EC4 Väsentligt finansiellt stöd från offentlig sektor	ÅR102	Avsnitt <i>Investering i strategisk kompetensutveckling</i> i förvaltningsberättelsen.
EN3 Direkt energianvändning per primär energikälla	83	Enhetsomvandling: Diesel liter / 3,7854 = gallon x 0,138 = gigajoule
EN16 Totala direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser	83	Vi har använt omräkningsfaktor 2,54 för diesel.
EN17 Andra relevanta indirekta utsläpp av växthusgaser	82	Uppgifterna hämtas från vår resebyrå.
LA1 Total personalstyrka	85	
LA2 Personalomsättning	85	
LA4 Andel personal som omfattas av kollektivavtal	85	
LA10 Antal utbildningstimmar	86	
LA12 Andel anställda som får prestationsbedömning och karriärutveckling	86	
LA13 Sammansättning av styrelse och ledning avseende kön och ålder.	84	Kommentar: Mångfaldsindikator rörande minoritetsgruppstillhörighet är inte relevant för bolagets personal-sammansättning i dag.
S02 Bolagets utvärdering av korruptionsrisk	86	Delvis rapporterad. Vi kopplar denna indikator till vår roll som finansiär. Policyer, strategier för medelsfördelning och risköversyn ingår i arbetet med att eliminera risken för korruption på ägarbolaget.
S05 Delaktighet i politiska beslutsprocesser	65	Delvis rapporterad. Läs mer om vårt inspel till Folpropositionen 2012 och tidigare remisser på www.ri.se/ publikationer samt på www.ri.se/om-rise

FÖRKLARING TILL SIDHÄNVISNINGAR I GRI-INDEX, SAMT I TRYCKSAKEN ÅRSBERÄTTELSE 2012

- ÅB** Årsberättelse – Verksamheten 2012 samt VD-ord och Hänt under året
BR Bolagsstyrningsrapport – Styrelseinformation samt förord av ordförande
ÅR Årsredovisning – Förvaltningsberättelse, finansiell information med noter
HR Hållbarhetsredovisning – GRI-rapport 2012

Samtliga delar finns för nedladdning på www.ri.se från 27 mars 2013.

Årsredovisning 2012

RISE RESEARCH INSTITUTES OF SWEDEN HOLDING AB
ORG NR 556179-8520

KONTAKT Cecilia Driving, CFO | Tel 08-56 64 82 51 | cecilia.driving@ri.se
Peter Holmstedt, VD | Tel 08-56 64 82 52 | vd@ri.se
RISE Research Institutes of Sweden Holding AB
Box 3072, 103 61 Stockholm | Tel 08-56 64 82 50 | info@ri.se | www.ri.se

Innehåll

Förvaltningsberättelse	96
Koncernens rapport över totalresultat	107
Koncernens balansräkning	108
Koncernens rapport över förändringar i eget kapital	110
Koncernens rapport över kassaflöden	111
Moderföretagets resultaträkning	113
Moderföretagets balansräkning	114
Moderföretagets förändringar i eget kapital	116
Moderföretagets kassaflödesanalys	117
Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer	118

Förvaltningsberättelse 2012

Styrelsen och verkställande direktören för RISE Research Institutes of Sweden Holding AB (RISE Holding) får härmed avge års- och koncernredovisning för verksamhetsåret 2012. Bolaget har säte i Stockholm och organisationsnummer 556179-8520.

Allmänt om verksamheten

RISE Holding är helägt, not 30, av svenska staten och har uppdraget att samla den svenska institutssektorn och stärka dess roll i innovationssystemet genom effektiv ägarstyrning och arbete med struktur-, effekt- och finansieringsfrågor. Forskningsinstituten under RISE Holding ska vara internationellt konkurrenskraftiga och verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse. Syftet med RISE Holdings verksamhet är inte att generera vinst åt aktieägaren.

RISE-koncernen består av RISE Holding, SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB och Swedish ICT Research AB. I RISE-gruppen inkluderar vi även intresseföretagen Swerea AB och Innventia AB. I RISE Holdings bolagsstyrning behandlas alla ingående bolag i RISE-gruppen lika, oberoende av ägarandel. Beträffande ägarandel, se under Bolag i koncernen.

Forskningsinstituten i RISE-gruppen är vinstdrivande men inte vinstutdelande forsknings- och innovationsverksamheter, med intäkter som i huvudsak tas i konkurrens. Staten investerar genom RISE Holding i kompetens- och strukturutveckling i RISE-gruppen genom strategiska kompetensmedel och medel för strukturutveckling. Institutet skapar nytta och konkurrenskraft i både små och stora företag och driver tillväxt och stödjer omställningen till hållbar utveckling i hela samhället.

Översikt över resultat och ställning

KONCERNEN

OMSÄTTNING OCH RESULTAT 2012

Koncernens omsättning och resultat under perioden januari–december visar en fortsatt ökning. Nettoomsättningen uppgick till 1 676 (1 554) mkr. Resultat efter finansiella poster uppgick till 25 (54) mkr, varav andelar från intresseföretag 6 (8) mkr.

LIKVIDITET OCH KASSAFLÖDE

Koncernens likviditet är god. Kassa och bank samt kortfristiga placeringar uppgick på balansdagen till 375 (442) mkr. Det egna kapitalet uppgick till 806 (782) mkr och koncernens kassaflöde uppgick till -67 (-7) mkr.

INVESTERINGAR

Investeringar har under räkenskapsåret uppgått till 115 (90) mkr. Därav utgör materiella anläggningstillgångar 105 (81) mkr, finansiella anläggningstillgångar 6 (3) mkr samt immateriella anläggningstillgångar 4 (6) mkr.

Flerårsöversikt ¹⁾	2012	2011	2010	2009 ²⁾	2008
Nettoomsättning, mkr	1 676	1 554	1 456	628	343
Resultat ef. fin. poster, mkr	25	54	76	16	20
Årets resultat, mkr	11	38	58	10	17
Eget kapital, mkr	806	782	743	642	185
Balansomslutning, mkr	1 431	1 370	1 287	1 165	367
Antal årsanställda	1 449	1 379	1 285	1 236	306
Soliditet, %	54	57	58	55	50
Avkastning på eget kapital, %	1,4	4,9	7,8	1,6	9,6
Kassalikviditet, %	154	164	229	161	106
Rörelsemarginal, %	0,9	2,7	5,3	2,1	4,4

1) I flerårsöversikten ingår moderföretaget RISE Holding, SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB, Swedish ICT Research AB, Swerea AB samt Innventia AB. De omstruktureringar som skett i koncernen sedan bildandet 2004 försvårar jämförbarhet i sifferunderlaget.

2) SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB ingår som dotterföretag från 2 nov 2009.

DEFINITIONER

<i>Soliditet</i>	justerat eget kapital i procent av balansomslutningen
<i>Avkastning på eget kapital</i>	nettoresultat i procent av justerat eget kapital
<i>Kassalikviditet</i>	omsättningstillgångar exklusive lager och pågående arbeten i procent av kortfristiga skulder
<i>Rörelsemarginal</i>	rörelseresultat efter avskrivningar i procent av omsättningen

TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Närståendetransaktioner, avseende köp och försäljning inom koncernen mellan moderföretaget och dotter/intresseföretag, förekommer inte. Transaktioner med SK-medel påverkar inte RISE Holdings resultaträkning och behandlas därför inte som närståendetransaktion. Närståendetransaktioner, avseende statens ägande av moderföretagets aktier där staten därigenom har ett bestämmande inflytande över koncernen, redovisas i not 9 vad gäller ersättning och övriga förmåner till samtliga personer i moderföretagets styrelse respektive dotterföretag och företagsledning.

MEDARBETARE

Antal årsanställda är 1 449 (1 379) varav 33 % (33 %) kvinnor.

UTDELNINGSPOLICY

Enligt bolagsordningen är syftet med verksamheten varken att bereda vinst åt aktieägaren eller att ge utdelning till aktieägaren.

0.75

1.0 M

1000 ml
In 20°C ± 0.4 ml
DIN A

MODERFÖRETAGET

OMSÄTTNING OCH RESULTAT 2012

Moderföretagets omsättning uppgick till 17 (16) mkr och resultatet efter finansnetto uppgick till 0,1 (0,1) mkr. Kassa, bank och kortfristiga placeringar uppgick på balansdagen till 10 (9) mkr. Moderföretagets kassaflöde uppgick till 1 (-2) mkr.

Eget kapital uppgår på balansdagen till 461 (461) mkr. Fritt eget kapital är förändrat med 0,1 (0,1) mkr under perioden.

INVESTERINGAR

Investeringar har under räkenskapsåret uppgått till 0 (0) mkr. Därav utgör materiella anläggningstillgångar 0 (0) mkr samt finansiella anläggningstillgångar 0 (0) mkr.

Övrigt om verksamheten

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

Antalet anställda ökade under året med 70 personer till 1 449. Tillväxten sker över hela Sverige och inom alla verksamheter. En speciell satsning i Lund kom igång under året inom SP. Beslut togs om att SPs tillväxt i Lund ska ske med bas i stadens nya landmärke, 19-våningshuset Ideon Gateway, som finns mitt i Ideon med Lunds Universitet, Medicon Village, ESS och Maxlab IV alldeles i närheten. Swedish ICT är redan etablerade i Lund och deras verksamhet där växte med 50 % och ny verksamhet etablerades i Västerås och Karlstad. I Västerås är fokus på automation och industriella processer i nära samverkan med Mälardalens högskola och Automation Region. I Karlstad är fokus tjänsteutveckling tillsammans med Karlstad universitet, där SP redan har ett etablerat samarbete.

RISE arrangerade en välbesökt heldag under politikerveckan i Almedalen. Där debatterades "Hur ökar vi innovationstakten i mindre företag?" och "Myt och verklighet i forskningspolitiken" vilket tog sin utgångspunkt i den antologi med samma namn som gavs ut av RISE Holding i maj. Seminarierna var mycket välbesökta så det kan konstateras att det finns ett stort intresse för RISE frågor.

Under året har verksamheten inom ASTA – Active Safety Test Area AB startats upp för att etablera en infrastruktur och forskningsmiljö inom fordonsområdet. Bolaget är nu operativt och har under året bedrivit projektering av den infrastruktur som planeras utanför Borås samt arbetat med att säkra erforderlig finansiering från kunder, region, myndigheter etc.

Under 2012 har samarbetet med universitet och högskolor stärkts ytterligare. 50 personer inom koncernen är adjungerade professorer vid ett antal universitet och högskolor, från Lund i söder till Luleå i norr.

Under året deltog koncernen i 106 EU-projekt varav 16 koordinerades av koncernen. Koncernens intäkter från EU var 111 mkr under 2012. Koncernen är medlemmar i EARTO och har ökat sitt arbete inom EARTO, de europeiska forskningsinstitutens branschorganisation.

Projektsamverkan med små och medelstora företag ökar. Under året har koncernen i samverkan med innovativa småföretag beviljats ett antal nya projekt inom

VINNOVAs program ”Forska & Vax”. Under året har många nya samverkansprojekt startats i VINNOVAs utlysning Utmaningsdriven Innovation där SMEer är en viktig partner.

I spåren av AstraZenecas nedläggning av forskningsverksamheten i Södertälje fick SP ett uppdrag av VINNOVA att undersöka möjligheterna att ta vara på värdefull kompetens och instrumentering för att erbjuda detta till svensk och internationell processindustri. I forsknings- och innovationspropositionen tilldelades RISE pengar för att starta denna verksamhet inom SP. Invigningen skedde i februari 2013.

OMVÄRLDSANALYS

Under 2012 har utvecklingen i omvärldsekonomin varit svag, speciellt avseende Europa, och effekterna av en allt mer annalkande lågkonjunktur blev tydligare under hösten 2012. Vi ser ingen omedelbar förändring nu under början av 2013, utan konjunkturutvecklingen bedöms vara fortsatt svag under första halvåret och sannolikt också en bit in i det andra, vilket betyder att vi kan se en återhämtning tidigast mot slutet av 2013. Utanför Europa syns emellertid tecken på att tillväxten är på väg att ta lite fart, speciellt avseende USA och Kina, även om nivåerna är lägre än innan inbromsningen slog till.

Den ekonomiska basen i RISE-gruppens verksamheter är ett antal stora svenska industriföretag. De har påverkats av den globala konjunkturavmattningen men än så länge har detta inte i någon större utsträckning märkts för instituten vad avser orderingång och befintliga affärer. Däremot kan företagens långsiktiga strategiska utveckling komma att påverka institutens utveckling och vice versa.

I en nyligen publicerad rapport från Svenskt Näringsliv, Hur starkt står Sverige, december 2012, konstateras följande: Sveriges attraktionskraft måste öka. Undersökningen som rapporten bygger på indikerar att forskningen i de internationella storföretagen totalt sett kommer att öka under de närmaste åren. Men den visar också att Sverige inte utgör mottagare av dessa ökade investeringar. Sverige ses som måttligt attraktivt jämfört med andra länder. Rapporten pekar också på behovet av krafttag för att stärka såväl den svenska forskningens kvalitet som tillgängligheten och öppenheten mot näringslivet. Tydliga drivkrafter krävs för nyttiggörande av forskningsresultat och samarbete med omgivande samhälle.

Industriforskningsinstitutet inom RISE-gruppen kan här spela en avgörande roll för att stärka den svenska attraktionskraften i syfte att attrahera både svenska och internationella företag att öka sina forskningsinvesteringar i Sverige. Startandet av en ny verksamhet, SP Process Development, i spåren av AstraZenecas nedläggning av forskningsverksamheten i Södertälje är ett bra exempel på vad ett institut kan åstadkomma i ett sådant sammanhang.

RISE-gruppen utgör en allt viktigare forsknings- och utvecklingsresurs för näringslivet i Sverige vad avser innovationsnära kompetenser. Företagens behov av att komplettera sina FoU-enheter med industriforskningsinstitutens unika tjänster och innovationskompetens är ökande inom institutens verksamhetsområden. Vi bedömer att näringslivets efterfrågan på institutens kompetenser och tjänster därmed kommer att öka framöver och att RISE-gruppens omsättning som en konsekvens

av det också kommer att kunna öka. RISE-gruppens kompetensförsörjning kommer därför att fortsatt vara en stor utmaning på både kort och lite längre sikt.

OECD har nyligen publicerat en rapport där svensk innovationspolitik utvärderas. En av OECD:s viktigaste slutsatser är att Sverige måste ”förankra” storföretagens forskning i Sverige genom att säkerställa att förutsättningarna för stora företag att bedriva FoU i Sverige är så pass bra att det inte är motiverat att flytta utomlands. Vidare så konstateras att om Sverige höjer ambitionen skulle vårt land kunna bli så attraktivt att vi även lyckas attrahera helt nya investeringar från företag som idag inte bedriver någon FoU-verksamhet i Sverige. En annan av OECD:s rekommendationer är att fortsätta satsa på RISE-gruppen som en attraktiv resurs till näringslivet och särskilt till små och medelstora företag (SMF).

Forsknings- och innovationspropositionen från oktober har gett ett kvitto på att regeringen vill fortsätta stärka RISE-gruppen genom ökade SK-medel, satsningen på test- och demonstrationsanläggningar m.m. för att kunna anta den utmaning som beskrivs ovan och ligger framför oss.

Även EU:s forskningssatsningar och de svenska industriforskningsinstitutens möjligheter att kunna delta i dessa spelar en stor och avgörande roll för Europas och därmed Sveriges konkurrenskraft visavi andra kontinenter. För perioden 2014 – 2020 är förslaget i Horizon 2020 att öka forsknings- och innovationsinvesteringarna från 55 till 80 miljarder euro för perioden. Ökningen kan synas stor men utgör endast 8 % av EU:s totala budget. Frågan är om det räcker till för att stärka Europas konkurrenskraft så att vi återtar de positioner som vi för närvarande förlorar till omvärlden.

FRAMTIDSUTSIKTER

RISE-gruppen följer marknadens och omvärldens signaler aktivt och kontinuerligt, i syfte att tidigt kunna identifiera om det generella konjunkturläget förändras och på så sätt får påverkan på verksamheterna. Orderingång och beläggning fortsätter att vara relativt god, men vår beredskap för förändringar i omvärlden har förbättrats.

INVESTERING I STRATEGISK KOMPETENSUTVECKLING

Staten genom RISE Holding investerar i strategisk kompetensutveckling och strukturutveckling i industriforskningsinstituterna genom strategiska kompetensmedel till instituten i RISE-gruppen.

Syftet med de strategiska kompetensmedlen är att instituten ska bygga upp strategisk kompetens och vara en attraktiv samarbetspartner till näringslivet i forsknings- och innovationsverksamhet. Genom att möta näringslivets nuvarande och framtida behov och utmaningar ska instituten aktivt bidra till att stärka det svenska näringslivets internationella konkurrenskraft och arbeta för en hållbar utveckling i näringsliv och samhälle. Syftet med stödet till strukturutveckling är att stimulera till fortsatt strukturering i institutssektorn och därigenom uppnå ökad effektivitet.

Medel för strategisk kompetensutveckling omfattar samtliga bolag i RISE-gruppen, dvs. SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB, Swedish ICT Research AB, Swerea AB och Innventia AB, och utgår ifrån samma fördelningsvillkor oavsett ägarandel. Fördelningen görs med definierade kriterier utgående från institutens

operativa omsättning. Det är respektive instituts styrelse som ansvarar för prioritering och användning av kompetensmedel på basis av institutens strategier. Stöd till struktursatsningar beslutas för varje enskilt projekt.

De medel som RISE Holding erhållit för helåret 2012 är 473 (468) mkr. Styrelsen i RISE Holding har beslutat fördela 434 (430) mkr för strategisk kompetensutveckling (SK-medel), 22 (22) mkr för strukturutveckling (strukturmedel) och 17 (16) mkr som driftmedel till moderföretaget RISE Holding.

Strategiska kompetensmedel redovisas i RISE Holdings balansräkning och ej i resultaträkningen. I dotter/intresseföretag redovisas strategiska kompetensmedel i bolagens resultaträkningar.

JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD

RISE Holding arbetar i enlighet med statens ägarpolicy för jämställdhet och mångfald. I arbetet med jämställdhets- och mångfaldsfrågor läggs stor vikt vid att svara upp mot regeringens tydliga ambitioner. RISE Holding har uppnått en 50/50-procentig könsfördelning i den egna personalen, liksom i den egna styrelsen. Av koncernens anställda är 33 (33) % kvinnor. RISE Holding medverkar i nomineringsprocessen för RISE-gruppens styrelser. Under 2012 var andelen kvinnor i gruppens ledningar och styrelser 29 (30) procent. Det är en uttalad strävan i nomineringsarbetet att uppnå en jämnare könsfördelning.

En mer detaljerad redogörelse för arbetet med jämställdhet och mångfald lämnas i koncernens hållbarhetsredovisning.

HÅLLBAR UTVECKLING

RISE Holdings arbete som ägarbolag ska främja att forskningsinstituterna kan bidra till en långsiktig och konkurrenskraftig hållbar utveckling av näringsliv och samhälle. Som statligt ägt bolag vill vi möta vår ägares önskan om ett strukturerat hållbarhetsarbete som kan rapporteras och utvärderas.

Som ett led i den löpande diskussionen utifrån principerna om intressentnytta och väsentlighet, samt för att kunna prioritera, tog RISE Holding under hösten 2010 fram sina prioriterade hållbarhetsfrågor och påbörjade ett målarbete som fortsatt under 2011 och 2012. Fokus ligger på holdingbolagets påverkan på hållbar utveckling och våra specifika hållbarhetsaspekter, se avsnittet Hållbar utveckling för RISE Holding – två perspektiv i GRI-rapporten.

RISE Holding har tidigare identifierat behovet av ett samordnat hållbarhetsarbete i RISE-gruppen, dock med reservationen att strukturen inte medger att ägarbolaget styr på exempelvis gemensamma hållbarhetsmål för alla bolag. Under året har regeringen med finansmarknadsminister Peter Norman i spetsen fördjupat kravet på statliga bolags hållbarhetsarbete och uppmanar styrelserna att formulera strategiska övergripande CSR-mål. Ägarbolagets styrelse har under året påbörjat processen med dessa målformuleringar utifrån våra förutsättningar och resultatet kommer att redovisas i kommande rapporter.

Hållbarhetsredovisningen för 2012 kan läsas/laddas ner fr o m 27 mars 2013 på www.ri.se/publikationer där också tidigare rapporter finns upplagda.

BOLAG I KONCERNEN

SP SVERIGES TEKNISKA FORSKNINGSPINSTITUT AB

SP-koncernen är ett internationellt ledande forsknings- och innovationsinstitut med inriktning mot sex affärsområden: Energi, Life Science, Samhällsbyggnad, Transport, Informations- och kommunikationsteknik samt Risk och säkerhet. Forskning, innovation och tjänster bidrar till värdeskapande i näringslivet och en hållbar samhällsutveckling. SP har också uppdraget att svara för den nationella fysikaliska och kemiska metrologin.

I SP-koncernen ingår dotterföretagen SMP Svensk Maskinprovning AB (100 %), SIK Institutet för Livsmedel och Bioteknik AB (100 %), YKI Ytkemiska Institutet AB (100 %), SITAC AB (100 %), SP Process Development AB (100 %), CBI Betonginstitutet AB (60 %), Glafo AB (60 %) och JTI Institutet för Jordbruks- och Miljöteknik AB (60 %), SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut A/S (100 %) samt intresseföretaget ASTA – Active Safety Test Area AB (50 %).

RISE Holding innehar 100 % av aktierna i SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB.

SWEDISH ICT RESEARCH AB

Swedish ICT-gruppens roll är att verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att bidra till ökad konkurrenskraft och förnyelse i näringsliv och samhälle samt förbättrad livskvalitet. Swedish ICT Research AB:s affärsområden är: ICT tjänster, teknik och metoder, E-hälsa, Hållbar mobilitet, Smart energi, SME Utveckling, Internet och telekom, Användarupplevelser och livskvalitet, Automation och industriella processer och Säkerhet.

I Swedish ICT-koncernen ingår Acreo Swedish ICT AB (100 %) – med dotterföretagen IRnova AB (64,9 %) och Fibertronix AB (92 %), SICS Swedish ICT AB (100 %) – med dotterföretaget SICS East Swedish ICT AB (91 %), Interactive Institute Swedish ICT AB (100 %), Viktoria Swedish ICT AB (91 %) och IMEGO AB (100 %). Swedish ICT Research AB äger även Svenska IT-institutet SITI AB, som är ett vilande bolag.

RISE Holding innehar 60 % av aktierna i Swedish ICT Research AB. Resterande 40 % ägs av FMOF Föreningen Mikroelektronisk och Optisk Forskning 20 % samt Föreningen FAV med 20 %. FAV består av Intressentföreningen FDF – Föreningen för Datateknisk Forskning, OSIT – Östsvenska IT föreningen samt VIT – Västsvenska IT-föreningen.

SWEREA AB

Swerea skapar, förädlar och förmedlar forskningsresultat inom material-, process-, produkt- och produktionsteknik. Målet är att skapa affärsmässig nytta för medlemmar och andra kunder. Bolaget ska också arbeta för att stärka konkurrens- och innovationsförmågan hos näringslivet i Sverige. Swereas affärsområden är Materialvetenskap, Processteknik, Produktteknik och Produktionsteknik.

I Swerea-koncernen ingår dotterföretagen Swerea IVF AB, Swerea KIMAB AB, Swerea SICOMP AB och Swerea SWECast AB och Swerea MEFOS AB (samtliga 100 %).

RISE Holding innehar 42,8 % av aktierna i Swerea AB. Resterande 57,2 % ägs av Stiftelsen svensk järn- och metallforskning 19,8 %, Svenska Gjuteriföreningen 8,2 %, Intressentföreningen för Korrosionsforskning 6,3 %, Swerea IVFs Intressentförening 11,8 % och Mefos, Stiftelsen för metallurgisk forskning 11,2 %.

INNVENTIA AB

Innventia AB är ett internationellt ledande forskningsbolag inom massa, papper, grafiska medieprodukter och förpackningar. Stark kompetens från materialkunskap till användarvärde finns längs de tre värdekedjorna förpackningar, grafiska medieprodukter samt biobaserad energi och kemikalier.

I Innventia-koncernen ingår LignoBoost Demo AB (100 %), PFI AS i Norge (95 %) och Innventia UK Ltd (100 %).

RISE Holding innehar 29 % av aktierna i Innventia AB. Resterande 71 % ägs av BillerudKorsnäs AB 8,2 %, BillerudKorsnäs Gävle/Frövi AB 8,2 %, Holmen AB 8,2 %, M-real Oyj 9,1 %, Stora Enso Oyj 9,1 %, Södra Cell AB 8,2 % samt STFIs Intressentförening och Intressentföreningen Packforsk 10 % vardera.

HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Inga väsentliga händelser efter balansdagen.

VÄSENTLIGA RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Risktagning och hantering av risker är en naturlig del av all affärsverksamhet. RISE-koncernens verksamhet är exponerad för ett flertal risker. Finansiell riskhantering redovisas i not 3.

ÖVRIGA RISKER

Svårigheter att rekrytera och behålla kvalificerad personal är riskfaktorer för flera av instituten inom RISE-koncernen. Inom vissa branscher finns inte relevant kompetens tillgänglig.

Moderföretagets styrelse har gjort en kartläggning av RISE Holdings riskområden i syfte att identifiera och synliggöra koncernens nuvarande och potentiella risker. Dokumentet ska vara en viktig del av RISE Holdings strategi- och bolagsstyrningsarbete, hållas levande och uppdateras årligen.

STYRELSENS ARBETE OCH SAMMANSÄTTNING UNDER ÅRET

För en beskrivning av styrelsen och en redogörelse för dess arbete hänvisas till RISE Holdings bolagsstyrningsrapport 2012.

ERSÄTTNING TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE OCH BESKRIVNING AV INCITAMENT

RISE Holding följer statens riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare, se mer information avseende ersättningar i not 9 i information som följer samt RISE Holdings bolagsstyrningsrapport 2012.

FÖRSLAG TILL DISPOSITION

Styrelsen föreslår att till förfogande stående medel, 459 266 855 kronor, disponeras enligt följande:

Balanserade vinstmedel från föregående år	459 190 565
Årets resultat	76 290
Balanserade vinstmedel vid årets slut	459 266 855

Eget kapital i koncernen uppgår till 772 287 tkr.

Enligt bolagsordningen är syftet med verksamheten inte att bereda vinst åt aktieägaren. Utdelning lämnas inte.

Vad beträffar företagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

KONCERNENS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

Belopp i tkr	Not	2012	2011
Nettoomsättning	6	1 676 336	1 553 771
Övriga rörelseintäkter	7	15 645	9 060
Övriga externa kostnader	8	-528 056	-482 169
Personalkostnader	9	-1 098 367	-992 840
Avskrivningar på materiella och immateriella anläggningstillgångar	16,17	-55 571	-54 221
Resultatandel i intresseföretag	18	5 570	7 865
Rörelseresultat		15 557	41 466
Finansiella intäkter	10	10 474	13 689
Finansiella kostnader	10	-1 466	-1 411
<i>Finansiella poster – netto</i>		<i>9 008</i>	<i>12 278</i>
Resultat före skatt		24 565	53 744
Inkomstskatt	12	-13 422	-15 516
Årets resultat		11 143	38 228
Övrigt totalresultat			
Övrigt totalresultat för året, netto efter skatt		-	-
Summa totalresultat för året		11 143	38 228
Årets resultat och summa totalresultat hänförligt till:			
Moderföretagets aktieägare		26 111	40 455
Innehav utan bestämmande inflytande		-14 968	-2 227
Resultat per aktie, räknat på resultat hänförligt till moderföretagets aktieägare under året (uttryckt i kr per aktie)			
Resultat per aktie före och efter utspädning	14	1 585	2 456

KONCERNENS BALANSRÄKNING

Belopp i tkr	Not	2012-12-31	2011-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	17		
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten		7 681	3 592
Patent		964	1 009
Summa immateriella tillgångar		8 645	4 601
Materiella anläggningstillgångar	16		
Byggnader och mark		143 559	112 830
Inventarier, verktyg och installationer		134 695	129 887
Pågående nyanläggningar		45 832	33 550
Summa materiella anläggningstillgångar		324 086	276 267
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i intresseföretag	18	171 894	160 311
Finansiella tillgångar som kan säljas	19	1 096	1 092
Uppskjutna skattefordringar	20	2 229	4 127
Andra långfristiga fordringar	22	258	297
Summa finansiella anläggningstillgångar		175 477	165 827
Summa anläggningstillgångar		508 208	446 695
Omsättningstillgångar			
Varulager	24	14 331	13 083
Kundfordringar	25	260 601	243 823
Skattefordringar		27 623	18 124
Övriga fordringar	26	31 218	9 658
Pågående arbete		67 523	77 379
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	146 501	119 646
Likvida medel	28	375 275	442 033
Summa omsättningstillgångar		923 072	923 746
SUMMA TILLGÅNGAR		1 431 280	1 370 441

KONCERNENS BALANSRÄKNING, FORTS.

Belopp i tkr	Not	2012-12-31	2011-12-31
EGET KAPITAL			
Eget kapital som kan hänföras till moderföretagets aktieägare			
Aktiekapital	30	1 647	1 647
Övrigt tillskjutet kapital		428 129	428 129
Balanserad vinst inklusive årets totalresultat		342 515	309 756
Innehav utan bestämmande inflytande		33 799	42 244
Summa eget kapital		806 090	781 776
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Uppskjutna skatteskulder	20	9 412	7 737
Pensionsförpliktelser	29	25 562	26 596
Summa långfristiga skulder		34 974	34 333
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		324 611	222 379
Leverantörsskulder	23	84 756	90 419
Aktuella skatteskulder			50
Övriga skulder	32	80 394	65 061
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	33	100 455	176 423
Summa kortfristiga skulder		590 216	554 332
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 431 280	1 370 441

KONCERNENS RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

	Hänförligt till moderföretagets aktieägare					
Belopp i tkr	Aktiekapital	Övrigt till- skjutet kapital	Balanserad vinst	Summa	Innehav utan bestämmande inflytande	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2011	1 647	428 129	269 141	698 917	44 471	743 388
Årets resultat			40 455	40 455	-2 227	38 228
Övrig justering			164	164		164
Utgående balans per 31 december 2011	1 647	428 129	309 760	739 536	42 244	781 780
Årets resultat			26 111	26 111	-14 968	11 143
Transaktioner med minoriteten			6 644	6 644	6 523	13 167
Utgående balans per 31 december 2012	1 647	428 129	342 515	772 291	33 799	806 090

KONCERNENS RAPPORT ÖVER KASSAFLÖDEN

Belopp i tkr	Not	2012	2011
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		15 557	41 466
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	16,17	55 571	54 221
Övriga ej likviditetspåverkande poster	37	-6 565	-7 461
Finansiella intäkter		10 474	13 689
Finansiella kostnader		-1 465	-1 411
Betalda inkomstskatter		-19 397	-17 060
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		54 175	83 444
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital			
Ökning/minskning av rörelsefordringar		-56 585	-45 756
Ökning/minskning av rörelseskulder		35 935	44 629
Summa förändring av rörelsekapital		-20 650	-1 127
Kassaflöde från den löpande verksamheten		33 525	82 317
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Köp av immateriella tillgångar	17	-4 307	-3 119
Köp av materiella anläggningstillgångar	16	-104 919	-84 894
Direktavskrivna köp av materiella anläggningstillgångar		1 787	807
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		5	467
Försäljning av finansiella tillgångar	19	-4	188
Köp av finansiella tillgångar	18, 19	-6 013	-3 015
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-113 451	-89 566
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Försäljning av optioner i IRnova		12	-
Nyemission		13 156	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		13 168	
Årets kassaflöde		-66 758	-7 249
Likvida medel vid årets början	28	442 033	449 282
Likvida medel vid årets slut	28	375 275	442 033

MODERFÖRETAGETS RESULTATRÄKNING

Belopp i tkr	Not	2012	2011
Nettoomsättning	6	16 736	16 181
Övriga externa kostnader	8	-9 250	-9 495
Personalkostnader	9	-9 814	-8 724
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	16	-48	-63
Rörelseresultat		-2 376	-2 101
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	11	2454	2199
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	-2	-2
Resultat efter finansiella poster		76	96
Skatt på årets resultat	12	-	-
Årets resultat		76	96

MODERFÖRETAGETS BALANSRÄKNING

Belopp i tkr	Not	2012-12-31	2011-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	16	68	116
Summa materiella anläggningstillgångar		68	116
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	21	434 446	434 446
Andelar i intressebolag	18	22 997	22 997
Andra långfristiga fordringar	22	-	39
Summa finansiella anläggningstillgångar		457 443	457 482
Summa anläggningstillgångar		457 511	457 598
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Aktuella skattefordringar		557	204
Övriga fordringar	26	1	60
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	303	782
Summa kortfristiga fordringar		861	1046
Kassa och Bank	28	9 835	8 524
Summa omsättningstillgångar		10 696	9 570
SUMMA TILLGÅNGAR		468 207	467 168

MODERFÖRETAGETS BALANSRÄKNING, FORTS

Belopp i tkr	Not	2012-12-31	2011-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		1 647	1 647
Reservfond		105	105
Summa bundet eget kapital		1 752	1 752
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		459 191	459 095
Årets resultat		76	96
Summa fritt eget kapital		459 267	459 191
Summa eget kapital		461 019	460 943
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	29	-	49
Summa avsättningar		0	49
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		723	833
Övriga skulder	32	4 939	4 135
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	33	1 526	1 208
Summa kortfristiga skulder		7 188	6 176
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		468 207	467 168
Ställda säkerheter			
	34	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	35	Inga	Inga

FÖRÄNDRINGAR I MODERFÖRETAGETS EGET KAPITAL

Belopp i tkr	Not	Aktiekapital	Bundna reserver	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2011		1 647	105	459 095	460 847
Årets resultat				96	96
Utgående balans per 31 december 2011		1 647	105	459 191	460 943
Årets resultat				76	76
Utgående balans per 31 december 2012		1 647	105	459 267	461 019

MODERFÖRETAGETS KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i tkr	Not	2012	2011
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		-2 376	-2 101
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	37	-1	-78
Erhållen ränta		2 454	2 199
Betald ränta		-2	-2
Betald inkomstskatt		-353	-107
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		-278	-89
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital			
Ökning/minskning av rörelsefordringar		538	-552
Ökning/minskning av rörelseskulder		1 051	-1 497
Summa förändring av rörelsekapital		1 589	-2 049
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 311	-2 138
Investeringsverksamheten			
Köp av materiella anläggningstillgångar	16	-	-49
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	21	-	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		0	-49
Finansieringsverksamheten			
Nyemission		-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	0
Årets kassaflöde		1 311	-2 187
Likvida medel vid årets början	28	8 524	10 711
Likvida medel vid årets slut	28	9 835	8 524

Noter

NOT 1 ALLMÄN INFORMATION

RISE Research Institutes of Sweden Holding AB:s uppdrag är att samla den svenska institutssektorn och stärka dess roll i innovationssystemet genom effektiv ägarstyrning och arbete med struktur-, effekt- och finansieringsfrågor. Forskningsinstituten under RISE Holding ska vara internationellt konkurrenskraftiga och verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse.

RISE-koncernen består, förutom av moderföretaget RISE Research Institutes of Sweden Holding AB, av det helägda dotterföretaget SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB och av det till 60 % ägda dotterföretaget Swedish ICT Research AB. I koncernen ingår även intresseföretagen Swerea AB som ägs till 42,8 % och Innventia AB som ägs till 29 %. RISE Holding är helägt av staten.

Moderföretaget är ett aktiebolag som är registrerat i Sverige och har sitt säte i Stockholms kommun. Besöksadressen till huvudkontoret är Mäster Samuelsgatan 60, Box 3072, 103 61 Stockholm.

Den 19 mars 2013 har denna koncernredovisning och årsredovisning godkänts av styrelsen för offentliggörande.

NOT 2 SAMMANFATTNING AV VIKTIGA REDOVISNINGSPRINCIPER

2.1 Grund för rapporternas upprättande

Koncernredovisningen för RISE Research Institutes of Sweden Holding AB-koncernen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) sådana de antagits av EU. Koncernens årsredovisning innehåller även kompletterande information enligt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1. Kompletterande redovisningsregler för koncerner och Årsredovisningslagen.

Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental. Uppgifterna inom parentes avser föregående år.

Koncernredovisningen har upprättats enligt anskaffningsvärdemetoden. De viktigaste redovisningsprinciperna som tillämpats när denna koncernredovisning upprättats anges nedan. Dessa principer har tillämpats konsekvent för alla presenterade år, om inte annat anges.

Moderföretagets redovisning är upprättad i enlighet med RFR 2, Redovisning för juridiska personer och Årsredovisningslagen. I de fall moderföretaget tillämpar andra redovisningsprinciper än koncernen anges detta separat i slutet av denna not.

Att upprätta rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga uppskattningar för redovisningsändamål. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för koncernredovisningen anges i not 4.

Ändringar i redovisningsprinciper och upplysningar

Inga av de IFRS eller IFRIC tolkningar som för första gången är obligatoriska för det räkenskapsår som började 1 januari 2012 har haft någon väsentlig inverkan på koncernen.

(a) Nya och ändrade standarder som tillämpas av koncernen

Inga av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som för första gången är obligatoriska för det räkenskapsår som började 1 januari 2012 har haft någon väsentlig inverkan på koncernen.

(b) Nya standarder, ändringar och tolkningar av befintliga standarder som ännu inte har trätt i kraft och som inte har tillämpats i förtid av koncernen.

Ett antal nya standarder och ändringar av tolkningar och befintliga standarder träder ikraft för räkenskapsår som börjar efter 1 januari 2012 och har inte tillämpats vid upprättandet av koncernens finansiella rapporter. Inga av dessa förväntas ha någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter med undantag av de som följer nedan:

I IAS 1 "Utförning av finansiella rapporter" har införts ändringar avseende övrigt totalresultat. Den mest väsentliga förändringen är kravet att poster som redovisas i övrigt totalresultat ska presenteras fördelat på två grupper baserat på om posterna kan komma att omklassificeras till resultaträkningen eller inte. Ändringen behandlar inte frågan om vilka poster som ska ingå i "övrigt totalresultat".

IFRS 13 "Fair value measurement" syftar till att värderingar till verkligt värde ska bli mer konsekventa och mindre komplex genom en exakt definition och gemensam källa till verkligt värdeförändringar och tillhörande upplysningar. Standarden ger vägledning till verkligt värdeförändringar för alla slag av finansiella och icke-

finansiella tillgångar och skulder. Kraven om när värdering till verkligt värde ska tillämpas ändras inte utan standarden tillhandahåller vägledning hur detta ska göras när andra IFRS-standarder antingen tillåter eller kräver värdering till verkligt värde.

IAS 19 "Ersättningar till anställda" ändrades i juni 2011. Kostnader för tjänstgöring under tidigare år kommer att redovisas omgående. Räntekostnader och förväntad avkastning på förvaltningstillgångar kommer att ersättas av en nettoränta som beräknas med hjälp av diskonteringsräntan, baserat på nettoöverskottet eller nettounderskottet i den förmånsbestämda planen. Koncernen har ännu inte utvärderat effekten

IFRS 9 "Financial instruments" hanterar klassificering, värdering och redovisning av finansiella skulder och tillgångar. Standarden ersätter de delar i IAS 39 som är relaterat till klassificering och värdering av finansiella instrument. IFRS 9 anger att finansiella tillgångar ska klassificeras i två olika kategorier; värdering till verkligt värde eller värdering till upplupet anskaffningsvärde. Klassificering fastställs vid första redovisningstillfället utifrån företagets affärsmodell samt karaktäristiska egenskaper i de avtalsenliga kassaflödena. För finansiella skulder sker inga stora förändringar jämfört med IAS 39. Den största förändringen avser skulder som är identifierade till verkligt värde. För dessa gäller att den del av verkligt värdeförändringen som är hänförlig till den egna kreditrisken ska redovisas i övrigt totalresultat istället för resultatet såvida detta inte orsakar inkonsekvens i redovisningen (accounting mismatch). Koncernen har för avsikt att tillämpa den nya standarden senast det räkenskapsår som börjar 1 januari 2015 och har ännu inte utvärderat effekterna. Standarden har ännu inte antagits av EU.

IFRS 10 "Consolidated financial statements" bygger på redan existerande principer då den identifierar kontroll som den avgörande faktorn för att fastställa om ett företag ska inkluderas i koncernredovisningen. Standarden ger ytterligare vägledning för att bistå vid fastställandet av kontroll när detta är svårt att bedöma. Koncernen avser att tillämpa IFRS 10 för det räkenskapsår som börjar 1 januari 2014 och har ännu inte utvärderat den fulla effekten på de finansiella rapporterna.

IFRS 12 "Disclosures of interests in other entities" omfattar upplysningskrav för dotterföretag, joint arrangements, intresseföretag och ej konsoliderade "structured entities". Koncernen har ännu att utvärdera den fulla inverkan av IFRS 12 på de finansiella rapporterna. Koncernen avser att tillämpa IFRS 12 för det räkenskapsår som börjar 1 januari 2014 och har ännu inte utvärderat den fulla effekten på de finansiella rapporterna.

Inga andra av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som ännu inte har trätt i kraft, väntas ha någon väsentlig inverkan på koncernen.

2.2 Koncernredovisning

(a) Dotterföretag

Dotterföretag är alla de företag (inklusive företag för särskilt ändamål) där koncernen har rätten att utforma finansiella och operativa strategier på ett sätt som vanligen följer med ett aktieinnehav uppgående till mer än hälften av rösträtterna. Förekomsten och effekten av potentiella rösträtter som för närvarande är möjliga att utnyttja eller konvertera, beaktas vid bedömningen av huruvida koncernen utövar bestämmande inflytande över ett annat företag. Dotterföretag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Förvärvsmetoden används för redovisning av koncernens förvärv av dotterföretag. Anskaffningsvärdet för ett förvärv utgörs av verkligt värde på tillgångar som lämnats som ersättning, emitterade eget kapitalinstrument och uppkomna eller övertagna skulder per överlåtelседagen, plus utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet. Identifierbara förvärvade tillgångar och övertagna skulder och eventalförpliktelser i ett rörelseförvärv värderas inledningsvis till verkliga värden på förvärvsdagen, oavsett omfattning på eventuellt minoritetsintresse. Det överskott som utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på koncernens andel av identifierbara förvärvade tillgångar, skulder och eventalförpliktelser redovisas som goodwill. Om anskaffningsvärdet understiger verkligt värde för det förvärvade dotterföretagets tillgångar, skulder och eventalförpliktelser redovisas skillnaden direkt i resultaträkningen.

Koncerninterna transaktioner och balansposter samt orealiserade vinster och förluster på transaktioner mellan koncernföretag elimineras. Redovisningsprinciperna för dotterföretag har i förekommande fall ändrats för att garantera en konsekvent tillämpning av koncernens principer.

(b) Transaktioner med ägare av innehav utan bestämmande inflytande

Koncernen tillämpar principen att redovisa transaktioner med ägare av innehav utan bestämmande inflytande som transaktioner med tredje part. Avyttringar till ägare av

innehav utan bestämmande inflytande resulterar i vinster och förluster för koncernen och redovisas i resultaträkningen. Vid förvärv av innehav utan bestämmande inflytande där erlagd köpeskilling överstiger förvärvat andel av redovisat värde på dotterföretagets nettotillgångar, redovisas skillnadsbeloppet som goodwill. Vid avyttringar till ägare av innehav utan bestämmande inflytande där erhållen köpeskilling avviker från redovisat värde på den andel av nettotillgångarna som avyttras, uppkommer vinst eller förlust. Denna vinst eller förlust redovisas i resultaträkningen.

Samtliga förvärvsrelaterade transaktionskostnader kostnadsförs. Dessa kostnader redovisas i koncernen på raden övriga externa kostnader i resultaträkningen. Kostnader som redovisas på denna rad är transaktionskostnader, eventuella omvärderingar av tilläggsköpeskillingar samt eventuella omvärderingar till verkligt värde av tidigare förvärvade andelar vid stegvisa förvärv.

(c) Intresseföretag

Intresseföretag är alla de företag där koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande, vilket i regel gäller för aktieinnehav som omfattar mellan 20 % och 50 % av rösterna. Innehav i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden och värderas inledningsvis till anskaffningsvärde.

Koncernens andel av resultat som uppkommit i intresseföretaget efter förvärvet redovisas i resultaträkningen. Ackumulerade förändringar efter förvärvet redovisas som ändring av innehavets redovisade värde. När koncernens andel i ett intresseföretags förluster uppgår till eller överstiger dess innehav i intresseföretaget, inklusive eventuella fordringar utan säkerhet, redovisar koncernen inte ytterligare förluster, om inte koncernen har påtagit sig förpliktelser eller gjort betalningar för intresseföretagets räkning.

Orealiserade vinster på transaktioner mellan koncernen och dess intresseföretag elimineras i förhållande till koncernens innehav i intresseföretaget. Även orealiserade förluster elimineras, om inte transaktionen utgör ett bevis på att ett nedskrivningsbehov föreligger för den överlåtna tillgången. Tillämpade redovisningsprinciper i intresseföretag har i förekommande fall ändrats för att garantera en konsekvent tillämpning av koncernens principer. Utspänningsvinster och -förluster i andelar i intresseföretag redovisas i resultaträkningen.

2.3 Segmentrapportering

Rörelsesegment rapporteras på ett sätt som överensstämmer med den interna rapportering som lämnas till den högste verkställande beslutsfattaren. Den högste verkställande beslutsfattaren är den funktion som ansvarar för tilldelning av resurser och bedömning av rörelsesegmentens resultat. I koncernen har denna funktion identifierats som styrelsen i RISE Research Institutes of Sweden Holding AB. RISE Holding har tre operativa segment. De tre segmenten är koncernerna SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB, Swedish ICT Research AB och moderföretaget RISE Holding. För information se tabell not 5.

2.4 Omräkning av utländsk valuta

Funktionell valuta och rapportvaluta

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen.

Transaktioner och balansposter

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. Valutakursvinster och förluster som uppkommer vid betalning av sådana transaktioner och vid omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs, redovisas netto i rörelseresultatet i resultaträkningen.

2.5 Immateriella tillgångar

Forskning och utveckling

Utgifter för forskning kostnadsförs när de uppstår. Utvecklingskostnader aktiveras när en ny produkt eller en ny produktapplikation har nått så långt i utvecklingshänseende, att först från och med att den går in i en industrialiseringsprocess – liktydigt med att den avses bli lanserad som självständig produkt alternativt som en integrerad del i en befintlig produkt – börjar utgifterna redovisas som tillgång. Samtliga sådana utgifter har dessförinnan kostnadsförts löpande. Utvecklingsutgifter som tidigare har kostnadsförts balanseras inte i efterföljande period. Avskrivningsplaner påbörjas från och med kommersialisering av respektive produkt. Anskaffningsvärdet för internt utvecklat immateriella tillgångar innefattar samtliga utgifter som direkt kan hänföras till tillgången. Till största delen avser detta löner och andra anställningsrelaterade utgifter för personal som direkt deltar i arbetet med att ta fram produkten eller applikationen, samt utgifter för externa tjänster.

Patent

Patent har en bestämbar nyttjandeperiod och redovisas till anskaffningsvärde

minskat med ackumulerade avskrivningar. Avskrivningar görs linjärt för att fördela kostnaden för patent över deras bedömda nyttjandeperiod på 10 år.

2.6 Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar förutom vad gällande nyanläggningar som ännu ej börjats skrivas av. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. Pågående nyanläggningar består av tillbyggnad av byggnader och mark.

Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång, beroende på vilket som är lämpligt, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Redovisat värde för den ersatta delen tas bort från balansräkningen. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer.

Inga avskrivningar görs på mark. Avskrivningar på andra tillgångar, för att fördela deras anskaffningsvärde ner till det beräknade restvärdet över den beräknade nyttjandeperioden, görs linjärt enligt följande:

Byggnader	25-50 år
Datorer	3 år
Inventarier, verktyg och installationer	5 år
Nedlagda kostnader på annans fastighet	5 år

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod prövas vid varje rapportperiods slut och justeras vid behov. En tillgångs redovisade värde skrivs omgående ner till dess återvinningsvärde om tillgångens redovisade värde överstiger dess bedömda återvinningsvärde.

Vinster och förluster vid avyttring fastställs genom en jämförelse mellan försäljningsintäkten och det redovisade värdet och redovisas i Övriga rörelseintäkter respektive Övriga rörelsekostnader i resultaträkningen.

2.7 Nedskrivningar av icke-finansiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar bedöms med avseende på värde nedgång närhelst händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet kanske inte är återvinningsbart. En nedskrivning görs med det belopp varmed tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre av tillgångens verkliga värde minskat med försäljningskostnader och dess nyttjandevärde. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter). En nedskrivning redovisas i resultaträkningen. För materiella anläggningstillgångar, som tidigare har skrivits ner, görs vid varje rapportperiods slut en prövning av om återföring bör göras.

2.8 Finansiella instrument

2.8.1 Klassificering

Koncernen klassificerar sina finansiella tillgångar och skulder i följande kategorier: finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, lånefordringar och kundfordringar, finansiella tillgångar som kan säljas samt övriga finansiella skulder. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången eller skulden förvärvades.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen är finansiella instrument som innehas för handel. En finansiell tillgång klassificeras i denna kategori om den förvärvas huvudsakligen i syfte att säljas inom kort. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen utgörs av kortfristiga placeringar såsom räntefonder och indexobligationer vilka redovisas som likvida medel i balansräkningen.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. De ingår i omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Lånefordringar och kundfordringar redovisas som andra långfristiga fordringar, kundfordringar (se beskrivning i not 2.10 nedan), övriga fordringar, respektive upplupna intäkter i balansräkningen. Även likvida medel ingår i denna kategori (se beskrivning i not 2.11 nedan).

Finansiella tillgångar som kan säljas

Finansiella tillgångar som kan säljas är tillgångar som inte är derivat och där

tillgångarna identifierats som att de kan säljas eller inte har klassificerats i någon av övriga kategorier. De ingår i anläggnings-tillgångar om ledningen inte har för avsikt att avyttra tillgången inom 12 månader efter rapportperiodens slut. Finansiella tillgångar som kan sälja utgörs av aktieinnehav i onoterade företag.

Övriga finansiella skulder

Koncernens leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder klassificeras som övriga finansiella skulder. Se beskrivning i not 2.13 nedan.

2.8.2 Redovisning och värdering

Köp och försäljningar av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen – det datum då koncernen förbinder sig att köpa eller sälja tillgången. Finansiella instrument redovisas första gången till verkligt värde plus transaktionskostnader, vilket gäller alla finansiella instrument som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas första gången till verkligt värde, medan hänförliga transaktionskostnader redovisas i resultat-räkningen. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och koncernen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet har fullgjorts eller på annat sätt utsläcks.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas efter anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Finansiella tillgångar som kan säljas värderas efter anskaffningstidpunkten till anskaffningsvärde minskat med eventuella nedskrivningar då det verkliga värdet inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. Lånefordringar och kundfordringar samt övriga finansiella skulder redovisas efter anskaffningstidpunkten till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Vinster och förluster till följd av förändringar i verkligt värde avseende kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen (kortfristiga placeringar), resultatredovisas i den period då de uppstår och ingår i resultaträkningens post resultatand i intresseföretag. Utdelningsintäkter från kortfristiga placeringar kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas i resultat-räkningen som en del av resultat från finansiella investeringar när koncernens rätt att erhålla betalning har fastställts.

Koncernen bedömer vid varje rapportperiods slut om det finns objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger för en finansiell tillgång eller en grupp av finansiella tillgångar.

2.9 Varulager

Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först in, först ut-metoden (FIFU). Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, med avdrag för tillämpliga rörliga försäljningskostnader. I varulagret ingår dels komponenter (pågående arbete) och dels färdiga varor.

2.10 Kundfordringar

Kundfordringar redovisas inledningsvis till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden, minskat med eventuell reservering för värdeminskning. Kundfordringar med löptid om mindre än 12 månader redovisas till nominellt värde, vilket motsvarar verkligt värde.

En reservering för värdeminskning av kundfordringar görs när det finns objektiva bevis för att koncernen inte kommer att kunna erhålla alla belopp som är förfallna enligt fordringarnas ursprungliga villkor. Reserveringens storlek utgörs av skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och nuvärdet av bedömda diskonterade framtida kassaflöden diskonterade med den ursprungliga effektiva räntan. Befarade och konstaterade kundförluster redovisas på raden övriga rörelsekostnader i resultaträkningen. Återvinning av belopp som tidigare skrivits bort krediteras övriga rörelsekostnader i resultaträkningen.

2.11 Pågående projekt

Koncernen har tre typer av projekt, forskningsprojekt, delvis kommersiella projekt och helt kommersiella projekt. Forskningsprojekten finansieras med bidrag från moderbolaget eller från samarbetspartners. Intäkterna för dessa projekt redovisas i takt med att kostnaderna uppstår enligt plan. Bidrag som erhållits redovisas som förutbetalad intäkt tills dess att kostnaderna uppburits. När erhållna bidrag har förbrukats tas beslut om projektet ska avslutas, eller om det ska drivas vidare. Delvis kommersiella projekt avser projekt som finansieras både med bidrag samt med kommersiella medel, det vill säga genom försäljning till externa parter. Dessa projekt intäktsredovisas i takt med att kostnaderna upparbetas. Reservering sker för beräknade kostnadsöverdrag. Kommersiella projekt finansieras uteslutande genom försäljning till externa parter. Anskaffningsvärdet för dessa projekt består av

direkt lön samt andra direkta kostnader. Nettoförsäljningsvärdet definieras som det uppskattade försäljningspriset med avdrag för eventuella uppskattade försäljningskostnader. Konstaterade eller befarade förluster i projekten redovisas på raden övriga rörelsekostnader i resultaträkningen. Återvinning av belopp som tidigare skrivits bort krediteras övriga rörelsekostnader i resultaträkningen.

2.12 Likvida medel

I likvida medel ingår kassa och banktillgodohavanden samt kortfristiga placeringar med förfallodag inom tre månader från anskaffningstidpunkten.

2.13 Aktiekapital

Stamaktier klassificeras som eget kapital. Transaktionskostnader som direkt kan hänföras till emission av nya aktier redovisas, netto efter skatt, i eget kapital som ett avdrag från emissionslikviden.

2.14 Leverantörsskulder

Leverantörsskulder är förpliktelser att betala för varor och tjänster som har förvärvats i den löpande verksamheten från leverantörer. Leverantörsskulder klassificeras som kortfristiga skulder om de förefaller inom ett år eller tidigare (eller under normal verksamhetscykel om denna är längre). Om inte, tas de upp som långfristiga skulder.

Leverantörsskulder redovisas till nominellt belopp. Redovisat värde för leverantörsskulder förutsätts motsvara dess verkliga värde, eftersom denna post är kortfristig till sin natur.

2.15 Aktuell och uppskjuten skatt

Periodens skattekostnad omfattar aktuell och uppskjuten skatt. Skatt redovisas i resultaträkningen, utom när skatten avser poster som redovisas i övrigt totalresultat eller direkt i eget kapital. I sådana fall redovisas även skatten i övrigt totalresultat respektive eget kapital. Den aktuella skattekostnaden beräknas på basis av de skatteregler som på balansdagen är beslutade eller i praktiken beslutade.

Uppskjuten skatt redovisas, enligt balansräkningsmetoden, på alla temporära skillnader som uppkommer mellan det skattemässiga värdet på tillgångar och skulder och dessas redovisade värden i koncernredovisningen. Den uppskjutna skatten redovisas emellertid inte om den uppstår till följd av en transaktion som utgör den första redovisningen av en tillgång eller skuld som inte är ett rörelseförvärv och som, vid tidpunkten för transaktionen, varken påverkar redovisat eller skattemässigt resultat. Uppskjuten inkomstskatt beräknas med tillämpning av skattesatser (och – lagar) som har beslutats eller ansetts per balansdagen och som förväntas gälla när den berörda uppskjutna skattefordran realiseras eller den uppskjutna skatteskulden regleras.

Uppskjutna skattefordringar redovisas i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka de temporära skillnaderna kan utnyttjas.

2.16 Ersättningar till anställda

Pensionsförpliktelser

Koncernföretagen har olika pensionsplaner. Pensionsplanerna finansieras vanligen genom betalningar till försäkringsbolag eller förvaltaradministrerade fonder, där betalningarna fastställs utifrån periodiska aktuariella beräkningar. Koncernen har både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. En avgiftsbestämd pensionsplan är en pensionsplan enligt vilken koncernen betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet. Koncernen har inte några rättsliga eller informella förpliktelser att betala ytterligare avgifter om denna juridiska enhet inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänger samman med de anställdas tjänstgöring under innevarande eller tidigare perioder. En förmånsbestämd pensionsplan är en pensionsplan som inte är avgiftsbestämd. Utmärkande för förmånsbestämda planer är att de anger ett belopp för den pensionsförmån en anställd erhåller efter pensionering, vanligen baserat på en eller flera faktorer såsom ålder, tjänstgöringstid och lön.

Den skuld som redovisas i balansräkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner är nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen vid rapportperiodens slut minus verkligt värde på förvaltningsstillgångarna, med justeringar för ej redovisade aktuariella vinster och förluster samt för oredovisade kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder. Den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen beräknas årligen av oberoende aktuarier med tillämpning av den s.k. Projected unit credit method. Nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen fastställs genom diskontering av uppskattade framtida kassaflöden med användning av räntesatsen för förstklassiga företagsobligationer som är utfärdade i samma valuta som ersättningarna kommer att betalas i den löptid jämförbara med den aktuella pensionsskuldens.

Aktuariella vinster och förluster till följd av erfarenhetsbaserade justeringar och förändringar i aktuariella antaganden redovisas i resultaträkningen under den period då de uppstår.

Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder redovisas direkt i

resultaträkningen, om inte förändringarna i pensionsplanen är villkorade av att de anställda kvarstår i tjänst under en angiven period (intjänandeperioden). I sådana fall fördelas kostnaden avseende tjänstgöring under tidigare perioder linjärt över intjänandeperioden.

Koncernens väsentliga förmånsbestämda plan är ITP-planen, tryggad genom avgifter till Alecta. För vare sig räkenskapsåren 2012 eller 2011 har koncernen haft tillgång till information som gör det möjligt att redovisa denna plan som förmånsbestämd. Planen redovisas därför som avgiftsbestämd.

För avgiftsbestämda pensionsplaner betalar koncernen avgifter till offentligt eller privat administrerade pensionsförsäkringsplaner på obligatorisk, avtalsenlig eller frivillig basis. Koncernen har inga ytterligare betalningsförpliktelser när avgifterna väl är betalda. Avgifterna redovisas som personalkostnader när de förfaller till betalning. Förutbetalda avgifter redovisas som en tillgång i den utsträckning som kontant återbetalning eller minskning av framtida betalningar kan komma Koncernen tillgodo.

2.17 Intäktsredovisning

Intäkter innefattar det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas för sålda varor och utförda tjänster inom koncernen. Koncernen redovisar en intäkt när dess belopp kan mätas på ett tillförlitligt sätt, det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att tillfalla företaget och att de särskilda kriterier som beskrivs nedan per typ av verksamhet är uppfyllda.

Försäljning av tjänster

Koncernens intäkter utgörs i allt väsentligt av intäkter från utförda tjänster (forsknings- och utvecklingsprojekt).

Tidsperioden för projektens genomförande varierar mellan 6 – 36 månader. Projektet utförs på såväl löpande räkning som på fastprisbasis. Ett fastprisuppdags utfall kan beräknas på ett tillförlitligt sätt när den totala uppdragsinkomsten kan mätas tillförlitligt, när det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna som är förknippade med uppdraget kommer att tillfalla koncernen, när färdigställandegraden och de totala utgifterna per balansdag kan mätas tillförlitligt, när samtliga uppdragsutgifter kan identifieras och mätas tillförlitligt. Ett uppdrag på löpande räkning kan beräknas tillförlitligt när det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna som kan hänföras till uppdraget kommer att tillfalla koncernen och de uppdragsutgifter som hänför sig till uppdraget kan identifieras och mätas på ett tillförlitligt sätt.

Samtliga projektbaserade uppdrag redovisas enligt metoden successiv vinstavräkning. Detta innebär att uppdragsinkomster och uppdragsutgifter redovisas i förhållande till uppdragets färdigställandegrad på balansdagen. Färdigställandegraden för uppdragen fastställs genom att en bedömning sker av förhållandet nedlagda timmar för utfört arbetet på balansdagen och beräknade totala timmar. När det är sannolikt att de totala uppdragsutgifterna kommer att överstiga den totala uppdragsinkomsten, redovisas den befarande förlusten omgående som en kostnad. Koncernen redovisar som tillgång fordringar på beställare av alla pågående uppdrag för vilka uppdragsutgifter och redovisade vinster (efter avdrag för redovisade förluster) överstiger fakturerade belopp. Delfakturerade belopp som ännu inte har betalats av kunden och av beställaren innehållna belopp ingår i posten kundfordringar. Koncernen redovisar som skuld alla skulder till beställare av pågående uppdrag vilkas fakturerade belopp överstiger uppdragsutgifter och redovisade vinster (efter avdrag för redovisade förluster).

Försäljning av varor

Försäljning av varor sker i relativt liten omfattning. Intäkter från försäljning av varor redovisas när risker och förmåner förknippade med ägandet är överförda från koncernen, koncernen inte längre utövar någon reell kontroll över de sålda varorna, intäkterna och tillhörande utgifter kan beräknas tillförlitligt och det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna som är förknippade med försäljningen av sensorerna tillfaller koncernen.

Hyresintäkter

Hyresintäkter som erhålls vid uthyrning av överskott av kontorslokaler redovisas linjärt under hyresperioden.

Ränteintäkter

Ränteintäkter intäktsredovisas fördelat över löptiden med tillämpning av effektiv-räntemetoden.

2.18 Leasing

Leasing där en väsentlig del av riskerna och fördelarna med ägande behålls av leasegivaren klassificeras som operationell leasing. Betalningar som görs under leasingperioden (efter avdrag för eventuella incitament från leasegivaren) kostnadsförs i resultaträkningen linjärt över leasingperioden.

Koncernens leasing består av hyra av kontorslokaler och bilar vilka klassificeras som operationell leasing.

2.19 Moderföretagets redovisningsprinciper

Moderbolagets finansiella rapporter är upprättade i enlighet med Årsredovisningslagen och RFR 2 Redovisning för juridiska personer. Moderbolaget tillämpar genom detta samma redovisningsprinciper som koncernen där så är tillämpligt och utom i de fall som anges nedan.

Uppställningsform för resultat- och balansräkning

Resultat- och balansräkning följer årsredovisningslagens uppställningsform. Det innebär skillnader, jämfört med koncernredovisningen, främst avseende finansiella intäkter och kostnader, rapport över totalresultat, avsättningar och rapport över förändringar i eget kapital.

Andelar i dotterföretag och intresseföretag

Andelar i dotterföretag och intresseföretag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. Erhållna utdelningar redovisas som finansiella intäkter. Utdelning som överstiger dotterföretagets totalresultat för perioden eller som innebär att det bokförda värdet på innehavets nettotillgångar i koncernredovisningen understiger det bokförda värdet på andelarna, är en indikation på att det föreligger ett nedskrivningsbehov.

När det finns en indikation på att andelar i dotterföretag eller intresseföretag minskat i värde görs en beräkning av återvinningsvärdet. Är detta lägre än det redovisade värdet görs en nedskrivning. Nedskrivningar redovisas i posterna Resultat från andelar i koncernföretag respektive Resultat från andelar i intresseföretag.

Pensionsförpliktelser

Moderföretagets pensionsförpliktelser redovisas i enlighet med FAR SRS RedR 4. Vissa av moderföretagets pensionsförpliktelser täcks genom att försäkring tecknats hos försäkringsföretag. Övriga pensionsåtaganden har inte säkerställts genom försäkring. Kapitalvärdet för dessa utgörs av nuvärdet av framtida förpliktelser och beräknas enligt aktuella grunder. Kapitalvärdet redovisas som avsättning i balansräkningen. Räntedelen i pensionsskuldens förändring redovisas som finansiell kostnad. Övriga pensionskostnader belastar rörelseresultatet.

Finansiella instrument

För värderingen av dessa instrument i moderbolaget tillämpar RISE Rådet för Finansiell Rapportering, rekommendation RFR 2. Denna rekommendation möjliggör för företag, som inte behöver tillämpa IAS 39 med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning, att värdera finansiella instrument med utgångspunkt i anskaffningsvärdet enligt Årsredovisningslagen. I balansräkningen har innehavda placeringar således redovisats till upplupet anskaffningsvärde med tillägg för upplupen ränta.

Fordringar med förfallodag mer än tolv månader efter balansdagen redovisas som anläggningstillgångar, övriga som omsättningstillgångar. Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

NOT 3 FINANSIELL RISKHANTERING

3.1 Finansiella riskfaktorer

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för olika finansiella risker: marknadsrisk (inklusive valutarisk och ränterisk), kreditrisk och likviditetsrisk.

I Koncernen tillämpas gemensam riskhantering för alla enheter. Den beskrivning som finns i denna not är därför i allt väsentligt tillämplig även för moderföretaget.

Riskhanteringen sköts av VD enligt policies som fastställts av styrelsen. Styrelsen upprättar en övergripande finanspolicy för riskhanteringen som är indelad i olika kapitel för specifika områden, såsom valutarisk, ränterisk, kreditrisk och likviditetsrisk samt placering av överlikviditet.

Marknadsrisk

Valutarisk

Koncernen verkar i huvudsak i Sverige vilket innebär att valutarisken i koncernen därmed är begränsad. Under 2012 och 2011 har enbart ett fåtal transaktioner i utländsk valuta förekommit, valutakursdifferenser som redovisats i resultaträkningen uppgår till -5 (1 314) tkr.

Ränterisk

Eftersom koncernen inte innehar några väsentliga räntebärande finansiella tillgångar eller skulder är koncernens resultat och kassaflöde från den löpande verksamheten i allt väsentligt oberoende av förändringar i marknadsräntor. Placeringar görs till en mycket låg ränterisk.

Kreditrisk

Kreditrisk eller motpartsrisk är risken för att motparten i en finansiell transaktion inte fullgör sina förpliktelser på förfallodagen. Kreditrisk uppstår genom banktillgodohavanden, kortfristiga placeringar i form av bl.a. innehav i räntefonder och indexobligationer (ingår i likvida medel i balansräkningen) samt kundfordringar.

Den övervägande finansiella risken i koncernen är kreditrisken i utestående kundfordringar. Risken hanteras genom löpande kreditbevakning och kreditkontroll av såväl gamla som nya kunder. Koncernens kreditkontroll innebär att innan kredit lämnas genomförs en kreditkontroll med hjälp av kreditupplysningsföretag. För tidigare kunder analyseras även nuvarande betalningssituation och historik. I de fall som kreditupplysning eller betalningshistorik visar brister erbjuder koncernen i normalfallet inte någon kredit utan erbjuder i stället andra alternativ såsom att uppdraget genomförs efter det att ett förskott har erlagts.

Koncernens kreditförluster uppgick till 2 853 (2 152) tkr, några väsentliga koncentrationer av kreditrisker förekommer inte.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att koncernen saknar likvida medel för betalning av sina åtaganden avseende finansiella skulder. Hanteringen av likviditetsrisk sker med försiktighet och genom att tillse att koncernen alltid har tillräckligt med likvida medel. Per den 31 december 2012 har Koncernen en likviditet om 375 275 (442 033) tkr som inkluderar banktillgodohavanden och kortfristiga placeringar i form av bl.a. innehav i räntefonder och indexobligationer. Dessa tillgångar uppfyller kraven enligt koncernens finanspolicy vilket innebär att koncernens likvida medel skall placeras i tillgångar som ger betryggande säkerhet och rimlig avkastning över tiden. Finansiella placeringar skall vid var tid göras efter noggrann riskbedömning och placeringen skall ha låg kreditrisk och hög likviditet.

Koncernen har inga kreditfaciliteter och någon extern upplåning föreligger inte. Samtliga koncernens finansiella skulder (leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder i balansräkningen) förfaller inom 12 månader efter rapportperiodens slut och uppgår till totalt 165 150 (155 480) tkr per den 31 december 2012.

Då koncernens likviditet är god innebär detta att investeringar till största delen kan finansieras med egna medel. Framtida likviditetsbelastning i övrigt avser betalning av leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder. Framtida likviditetsbelastningar följs noggrant genom löpande planer och prognoser.

3.2 Hantering av kapitalrisk

Koncernen är statligt ägd. Utdelning lämnas inte vilket framgår av bolagsordningen.

Totalt kapital beräknas som Eget kapital i koncernens balansräkning och uppgår till 806 087 (781 776) tkr per den 31 december 2012. Koncernens kapitalstruktur bedöms på basis av soliditet och avkastning på eget kapital. Dessa nyckeltal beräknas som justerat eget kapital i procent av balansomslutningen samt nettoresultat i procent av justerat eget kapital. Per den 31 december 2012 uppgick soliditeten till 50 (57) % och avkastning på eget kapital till 1,4 (4,9) %.

3.3 Beräkning av verkligt värde

Redovisat värde, efter eventuella nedskrivningar, för kundfordringar och övriga fordringar samt leverantörsskulder och övriga skulder förutsätts motsvara deras verkliga värden, eftersom dessa poster är kortfristiga i sin natur. Verkligt värde på finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad baseras på noterade marknadspriser på balansdagen. Det noterade marknadspris som används för koncernens finansiella tillgångar är den aktuella köpkursen. De finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde i koncernen utgörs av kortfristiga placeringar (inkluderar bl.a. räntefonder, indexobligationer mm) vilka redovisas som likvida medel i balansräkningen. Dessa instrument återfinns i nivå 1 i verkligt värdehierarkin.

NOT 4 VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Upprättande av bokslut och tillämpning av olika redovisningsstandarder baseras ofta på ledningens bedömningar eller på antaganden och uppskattningar som anses vara rimliga under rådande förhållanden. Dessa antaganden, bedömningar och uppskattningar kan både grunda sig på historisk erfarenhet men även andra faktorer, såsom förväntningar på framtida händelser. Om utfallet av samma händelser baseras på andra uppskattningar och antaganden kan detta leda till ett annat resultat. Det verkliga utfallet kan också skilja sig från det per balansdagen förväntade, baserat på ännu ej inträffade händelser. Det verkliga utfallet kommer, definitionsmässigt, sällan att överensstämma med det uppskattade.

De antaganden och uppskattningar som RISE bedömer har störst potentiell inverkan per den 31 december 2012 med avseende på resultatet och/eller tillgångar och skulder redogörs för enligt nedan.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar uppgår till 324 086 (276 267) tkr per den 31 december 2012. Materiella anläggningstillgångarna redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar. Dessa består huvudsakligen av byggnader och mark men även övriga inventarier. En förändrad bedömning av användningen av dessa tillgångar, samt den kvarvarande ekonomiska livslängden, skulle kunna leda till en nedskrivning av det redovisade värdet.

Värde av kundfordringar, pågående arbeten och varulager

Totala kundfordringar uppgår per den 31 december 2012 till 260 601 (243 823) tkr. Kundfordringar, såsom de upptagits i balansräkningen, har redovisats till upplupet anskaffningsvärde netto efter reservering för bedömda och konstaterade kundförluster om 2 853 (2 152) tkr. Bedömningen av föreliggande kundförluster, i det fall de ej är konstaterade, utgör en kritisk uppskattning. Ytterligare information om kreditrisk i kundfordringar finns i not 3. Reserveringar görs på individuell basis efter bedömning av varje enskild kunds betalningsförmåga. En förnyad bedömning kan leda till nedskrivningar av tidigare redovisade fordringar i kommande perioder.

Värdet av pågående projekt uppgår per den 31 december 2012 till 67 523 (77 379) tkr. Projekten har redovisats till upplupet anskaffningsvärde netto efter reservering för bedömda och konstaterade förluster. Värdet av pågående projekt är i mycket beroende av uppskattningar och bedömningar av färdigställandegraden i projekten och det arbete som kvarstår att utföra innan projektet kan färdigställas. Denna bedömning kan vara föremål för förändring och en förnyad bedömning kan leda till nedskrivningar av värdet i framtida perioder.

Värdet av varulagret uppgår per den 31 december 2012 till 14 331 (13 083) tkr. Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först in, först ut-metoden (FIFO). värdet av varor i lager är till viss del beroende av den tekniska utvecklingen inom de områden där RISE är verksamma. Utvecklingen kan i sig medföra att produkter i varulager, som tidigare bedömts vara kuranta, framöver kan behöva skrivas ner utifrån en förnyad bedömning av värdet.

Skatter

Redovisning av inkomstskatt, mervärdesskatt och andra skatter baseras på gällande regler, innefattande praxis, anvisningar och lagstiftning. På grund av den samlade komplexiteten i dessa frågor bygger tillämpningen, och därmed redovisningen, i vissa fall på tolkningar samt uppskattningar och bedömningar av möjliga utfall. I komplexa frågor inhämtar koncernen hjälp från extern expertis för att bedöma möjliga utfall utifrån rådande praxis och tolkningar av gällande regelverk. Per 2012 redovisas en skattekostnad om 13 422 (15 516) tkr och en aktuell skattefordran om 27 623 (18 124) mkr.

Uppskjuten skatt beräknas på bedömda temporära skillnader mellan antagna redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Det är främst två typer av antaganden och bedömningar som påverkar den redovisade uppskjutna skatten. Det är antaganden och bedömningar dels för att fastställa det redovisade värdet på olika tillgångar och skulder, dels beträffande framtida skattepliktiga vinster, i de fall ett framtida utnyttjande av redovisade och ej redovisade uppskjutna skattefordringar är beroende av detta utöver existerande uppskjutna skatteskulder. Per årsskiftet redovisades 2 226 (4 127) tkr. Per bokslutet 2012 fanns uppskjutna skattefordringar hänförliga till förlustavdrag om 76 823 (44 975) tkr.

För ytterligare information avseende skatter hänvisas till not 12.

Pensioner

Kostnader för, liksom värdet av pensionsförpliktelser för pensionsplaner som klassificerats som förmånsbaserade, baseras på aktuella beräkningar. Då dessa planer innebär utbetalning till de anställda flera år framåt i tiden krävs beräkningar av aktuarier. Dessa beräkningar grundar sig både på ekonomiska variabler, såsom diskonteringsränta, förväntad inflation, förväntade löneökningar och pensionsökningar samt förväntad avkastning på förvaltningstillgångar, men även på demografiska förhållanden, såsom livslängd. Dessa antaganden är därmed föremål för kritiska uppskattningar och bedömningar. Antagande om diskonteringsränta baseras, enligt gällande redovisningsstandard, på marknadsränta på högkvalitativa företagsobligationer med en löptid som motsvarar för närvarande bedömd duration i gällande planer. RISE har för år 2012 använt sig av ränta på bostadsobligationer. Pensioner och liknande förpliktelser uppgår per den 31 december 2012 till 25,6 (25,6) mkr.

För vidare information kring pensioner hänvisas till not 29.

NOT 5 SEGMENTINFORMATION

Företagsledningen har fastställt rörelsesegmenten baserat på den information som behandlas av styrelsen i RISE Research Institutes of Sweden Holding AB och som används för att fatta strategiska beslut. Ingen enskild kund i koncernen står för mer än 10 % av intäkterna. 84 % av intäkterna kommer från Sverige, 16 % övriga länder. Anläggningstillgångar finns i Sverige, en inte materiell andel finns i utlandet.

Den segmentinformation, avseende de segment för vilka information ska lämnas, som lämnats till företagsledningen för verksamhetsåret 2012 är följande:

2012	RISE Holding	SP	Sw ICT	Eliminering	RISE koncernen
Omsättning	16 736	1 230 105	429 495		1 676 336
varav SK-medel		198 774	80 974		279 748
Resultat intressebolag				5 570	5 570
Avskrivningar	-48	-48 286	-7 237		-55 571
Rörelseresultat	-2 376	46 686	-34 323	5 570	15 557
Ränteintäkter	2 453	6 508	1 513		10 474
Räntekostnad	-2	-1 379	-85		-1 466
Resultat före skatt	76	51 814	-32 895	5 570	24 565
Skatt	-	-13 503	81		-13 422
Resultat efter skatt	76	37 932	-29 112	2 248	11 144
Likvida medel	9 835	283 414	82 026		375 275
Eget kapital	461 019	571 682	53 640	-280 254	806 087
Balansomslutning	468 207	1 007 313	251 031	-295 273	1 431 278
Soliditet %	98	57	21		56
Avkastning på eget kapital %	0,0	6,6	-54,3		1,4
Rörelsemarginal %	neg	3,8	neg		0,9
Anställda	6	1 099	344		1 449

2011	RISE Holding	SP	Sw ICT	Eliminering	RISE koncernen
Omsättning	16 181	1 108 958	428 633	-1	1 553 771
varav SK-medel		196 350	83 415		279 765
Resultat intressebolag				7 865	7 865
Avskrivningar	-63	-46 932	-7 226		-54 221
Rörelseresultat	-2 101	48 926	-13 223	7 864	41 466
Ränteintäkter	2 199	6 760	3 571		12 530
Räntekostnad	-2	-1 273	-137		-1 412
Resultat före skatt	96	54 413	-8 630	7 865	53 744
Skatt	-	-15 097	-419		-15 516
Resultat efter skatt	96	39 316	-9 230	8 046	38 228
Likvida medel	8 524	361 964	71 546	-1	442 033
Eget kapital	460 943	545 143	76 104	-300 414	781 776
Balansomslutning	467 502	948 130	255 987	-301 179	1 370 440
Soliditet %	99	57	30		57
Avkastning på eget kapital %	0,0	7,2	neg		4,9
Rörelsemarginal %	neg	4,4	neg		2,7
Anställda	6	1 018	355		1 379

NOT 6 NETTOOMSÄTTNINGENS FÖRDELNING

Nettoomsättningen fördelar sig på typ av intäkter enligt följande:

Koncernen	2012	2011
Försäljning av tjänster	1 230 241	1 109 138
Försäljning av varor	27 758	30 433
Forskningsuppdrag	391 147	389 153
Licensintäkter	4 584	5 554
Administrationsanslag	16 600	16 000
Hysesintäkter	3 338	2 293
Övriga intäkter	2 668	1 200
Koncernen totalt	1 676 336	1 553 771

Moderföretaget	2012	2011
Administrationsanslag	16 600	16 000
Projekt finansiering	136	181
Moderföretaget totalt	16 736	16 181

NOT 7 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

Koncernen	2012	2011
Hysesintäkter	3 770	2 715
Valutadiff på fordringar av rörelsekaraktär	993	720
Övriga intäkter	10 882	5 625
Koncernen totalt	15 645	9 060

NOT 8 ERSÄTTNINGAR TILL REVISORERNA

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som förädlas av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

Koncernen	2012	2011
PricewaterhouseCoopers		
Revisionsuppdraget	2 651	2 397
Revisionsverksamhet utöver revisions-uppdraget	304	309
Skatterådgivning	96	3
Övriga tjänster	355	580
Koncernen totalt	3 406	3 289

Moderföretaget	2012	2011
PricewaterhouseCoopers		
Revisionsuppdraget	456	505
Revisionsverksamhet utöver revisions-uppdraget	-	97
Skatterådgivning	11	-
- Övriga tjänster	-	249
Moderföretaget totalt	467	851

NOT 9 ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA MM.

Koncernen	2012	2011
Löner och andra ersättningar till styrelse och VD	22 007	20 916
Löner och andra ersättningar till övriga ledande befattningshavare	6 564	5 825
Löner och andra ersättningar till övriga anställda	688 318	621 533
Sociala avgifter	269 286	218 110
Pensionskostnader till styrelse och VD	2 094	3 904
Pensionskostnader till övriga ledande befattningshavare	1 962	1 685
Pensionskostnader till övriga anställda	89 880	80 479
Koncernen totalt	1 080 111	952 452

Medelantal anställda (samtliga anställda i Sverige)	2012	2011
Män	976	925
Kvinnor	473	454
Koncernen totalt	1 449	1 379

Styrelserna består av 104 (130) ledamöter där 76 (72) procent är män. Övriga ledande befattningshavare består av 10 (9) personer där 67 (67) procent är män.

Moderföretaget	2012	2011
Löner och andra ersättningar till styrelse och VD	2 495	2 357
Löner och andra ersättningar till övriga anställda	3 691	2 884
Sociala avgifter	1 852	1 590
Pensionskostnader till styrelse och VD	629	590
Pensionskostnader till övriga anställda	885	712
Moderföretaget totalt	9 552	8 133

Medelantal anställda (samtliga anställda i Sverige)	2012	2011
Män	3	3
Kvinnor	3	3
Moderföretaget totalt	6	6

Styrelsen består av 6 (6) ledamöter där 50 (50) procent är män. Moderbolagets ledningsgrupp består av 1 (1) person där 100 (100) procent är män.

Ersättningar till styrelse och VD

Av moderföretagets löner och ersättningar avser VD 2 063 (1 965) tkr, och styrelsen 395 (339) tkr. Av moderföretagets pensionskostnader avser VD 629 (590) tkr.

Av moderföretagets övriga externa kostnader avser arvode och sociala avgifter till styrelsen totalt 513 (501) tkr. Till styrelsens ordförande utgår arvode med 95 (95) tkr och till ordinarie ledamot 50 (50) tkr per år. I revisionsutskottet ingår tre styrelseledamöter, vilka har ersatts med sammanlagt 50 (50) tkr i arvode under året. Utbetalda arvoden är i enlighet med årsstämmobeslut 2012-04-24.

Villkor för VD

VD har i enlighet med anställningsavtal rätt till förmånsbil. Bolaget ska i enlighet med styrelsebeslut 2009-08-25 avsätta ett belopp motsvarande 30 % av pensionsgrundande inkomst till en tjänstepensionsplan för VD. Pensionsålder är 65 år.

Uppsägningstid från arbetsgivarens sida är sex (6) månader. Avgångsvederlag utgår för ytterligare tolv (12) månaders löneersättning om skälet till uppsägning är en följd av orsaker som inte är i överensstämmelse med överträdelser som omfattas av arbetsmarknadsbestämmelser/lagar, dvs. att bolaget önskar att VD frånträder sin anställning. Vid speciella omständigheter (arbetssituation) kan ytterligare sex (6) månaders lön beslutas med beaktande av att ingen ny anställning ingås. Vid ny anställning skall avgångsersättning reduceras med belopp motsvarande ny inkomst under aktuell period.

Ersättningar till övriga ledande befattningshavare

Av dotterföretagens löner och ersättningar avser VD 16 766 (18 165) tkr och styrelsen 3 899 (2 574) tkr. Av dotterföretagens pensionskostnader avser 4 943 (5 012) tkr VD och styrelsen 0 (0) tkr.

Av koncernens löner avser och ersättningar avser VD 18 829 (20 130) tkr och styrelsen 4 294 (2 913) tkr. Av koncernens pensionskostnader avser VD 5 572 (6 081) tkr och styrelse 0 (0) tkr.

Incitamentsprogram

2009 beslutades om ett incitamentsprogram i IRnova, ett av bolagen i Swedish ICT-koncernen, omfattande 39 500 personaloptioner riktat till personal, ledande befattningshavare och styrelseledamöter. 39 500 personaloptioner tilldelades. Teckning av aktie ska ske under perioden 2012-09-30 till och med den 2013-02-06.

Personaloptionerna överläts till marknadspris enligt Black & Scholes värderingsformel för optioner. Varje personaloption ger rätt att under perioden 2013-09-30 till och med 2013-11-03 teckna en ny stamaktie i bolaget. Teckningskursen per aktie har fastställts till 125 kronor.

Per den 31 december 2012 hade inga aktier tecknats med stöd av ovanstående incitamentsprogram. Under not 31 kan läsas mer om aktierelaterade ersättningar.

Ersättning till ledande befattningshavare

Ledande befattningshavare har erhållit följande ersättningar:

	2012	2011
Löner och andra kortfristiga ersättningar	2 433	2 357
Summa	2 433	2 357

Riktlinjer

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut.

Till ledningen har bolagsstämman beslutat om följande riktlinjer avseende ersättning.

Ersättning till verkställande direktören utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pension.

Pensionsförmåner samt övriga förmåner till verkställande direktören utgår som del av den totala ersättningen. Med övriga förmåner avses bilförmån.

Ersättning och övriga förmåner

2012	Lön, RU- och styrelsearvode	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Summa
Yngve Stade, styrelsens ordförande	150 200			150 200
Lars Erik Fredriksson, styrelseledamot*	-			-
Thomas Johannesson, styrelseledamot	70 000			70 000
Anna Hultin Stigenberg, styrelseledamot	50 000			50 000
Jenny Lahrin, styrelseledamot*	-			-
Pia Sandvik, styrelseledamot	50 000			50 000
Marie Westrin, styrelseledamot	50 000			50 000
Peter Holmstedt, verkställande direktör	2 063 040	67 721	628 862	2 756 418
Summa	2 433 240	67 721	628 862	3 126 618

2011	Lön, RU- och styrelsearvode	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Summa
Yngve Stade, styrelsens ordförande	176 133			176 133
Lars Erik Fredriksson, styrelseledamot*	-			-
Thomas Johannesson, styrelseledamot	69 000			69 000
Anna Hultin Stigenberg, styrelseledamot	49 000			49 000
Pia Sandvik, styrelseledamot	49 000			49 000
Marie Westrin, styrelseledamot	33 333			33 333
Madeleine Caesar, styrelseledamot	15 667			15 667
Peter Holmstedt, verkställande direktör	1 964 800	63 998	589 966	2 618 764
Summa	2 356 933	63 998	589 966	3 010 897

* Ingen ersättning utgår till anställd i regeringskansliet.

NOT 10 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Koncernen	2012	2011
Finansiella intäkter:		
Ränteintäkter på banktillgodoavanden	2 931	3 615
Ränteintäkter på kortfristiga placeringar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	2 718	2 760
Resultat vid avyttring av kortfristiga placeringar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	2 343	3 587
Värdeförändring netto på kortfristiga placeringar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	2 482	2 754
Kursdifferenser	-	973
Finansiella intäkter	10 474	13 689
Finansiella kostnader:		
Räntekostnader på pensionsskuld	-1 094	-1 189
Räntekostnader övriga	-119	-197,2
Valutakontodifferenser	-253	-25
Finansiella kostnader	-1 466	-1 411
Finansiella poster Koncernen – netto	9 008	12 278

NOT 11 ÖVRIGA RÄNTEINTÄKTER OCH LIKNANDE RESULTATPOSTER SAMT RÄNTEKOSTNADER OCH LIKNANDE RESULTATPOSTER

Moderföretaget	2012	2011
Ränteintäkter och liknande resultatposter:		
Ränteintäkter på banktillgodoavanden	111	205
Resultat vid avyttring av kortfristiga placeringar värderat till verkligt värde via resultaträkningen	2343	1994
Ränteintäkter och liknande resultatposter	2 454	2 199
Räntekostnader och liknande resultatposter:		
Räntekostnader övriga	-2	-2
Räntekostnader och liknande resultatposter	-2	-2
Finansiella poster Moderföretaget – netto	2 452	2 197

NOT 12 INKOMSTSKATT/SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

Skillnaderna mellan redovisad skattekostnad och en beräknad skattekostnad baserad på gällande skattesats är följande:

Koncernen	2012	2011
Resultat före skatt	24 565	53 744
Justering för resultat i intressebolag	-5 570	-7 865
	18 995	45 879
Inkomstskatt beräknad enligt koncernens gällande skattesats (26,3%)	-4 995	-12 066
Skatteeffekt av följande poster		
Ej skattepliktiga intäkter	836	3
Ej avdragsgilla kostnader	-1 324	-1 667
Utnyttjat underskottsavdrag	-851	138
Skattemässiga underskott för vilken ingen uppskjuten skattefordran redovisats	-8 507	-2 006
Justering avseende tidigare år	-	82
Skatteeffekt pga framtida förändrad skattesats	1 379	
<i>Skattekostnad Koncernen</i>	<i>-13 462</i>	<i>-15 516</i>
Varav uppskjuten skatt	40	-1 730
Aktuell skatt	-13 422	-13 786

Moderföretaget	2012	2011
Resultat före skatt	76	96
Inkomstskatt beräknad enligt gällande skattesats (26,3%)	-20	-25
Skatteeffekt av följande poster		
Ej avdragsgilla kostnader	-20	-45
Utnyttjat underskottsavdrag	40	70
Skattekostnad Moderföretaget	0	0

Genomsnittlig skattesats för Koncernen är 54,8 % (25,7). Genomsnittlig skattesats för moderbolaget är 0 % (0 %)

Uppskjutna skattefordringar redovisas för skattemässiga underskottsavdrag i den utsträckning som det är sannolikt att de kan tillgodogöras genom framtida beskattningsbara vinster. Koncernen har ackumulerade underskottsavdrag uppgående till 76 823 (44 975) tkr varav uppskjuten skatt har redovisats på 10 133 (15 692) tkr av de totala underskottsavdragen. Moderbolaget har ackumulerade underskottsavdrag uppgående till 10 765 (11 035) tkr. Någon uppskjuten skattefordran avseende förluster på 10 765 tkr som kan utnyttjas mot framtida beskattningsbar vinst har ej redovisats.

NOT 13 VALUTAKURSDIFFERENSER

Koncernen	2012	2011
Övriga rörelseintäkter	993	892
Finansiella kostnader (valutaeffekter netto redovisade i resultaträkningen)	-932	576
Summa valutakursdifferenser	61	1 468

NOT 14 RESULTAT PER AKTIE

	2012	2011
Resultat som är hänförligt till moderföretagets aktieägare	26 111	40 455
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier före utspädning (tusental)	16,47	16,47
Justerat för:		
- Utestående personaloptioner	-	-
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning (tusental)	16,47	16,47
Resultat per aktie före och efter utspädning	1 585	2 456

NOT 15 UTDELNING PER AKTIE

Koncernen är statligt ägd. Utdelning lämnas inte vilket framgår av bolagsordningen.

NOT 16 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Koncernen	Byggnader och mark	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående nyanläggningar	Summa
Räkenskapsåret 2011				
Ingående redovisat värde	119 870	126 766	70	246 706
Inköp		51 414	33 480	84 894
Avyttring/utrangering		-31 331		-31 331
Direktavskrivning mot bidrag		29 982		29 982
Avskrivningar	-7 040	-46 944		-53 984
Utgående redovisat värde	112 830	129 887	33 550	276 267
Per 31 december 2011				
Anskaffningsvärde	195 916	963 999	33 550	1 193 465
Akkumulerade avskrivningar	-83 086	-834 112	-	-917 198
Redovisat värde	112 830	129 887	33 550	276 267
Räkenskapsåret 2012				
Ingående redovisat värde	112 830	129 887	33 550	276 267
Inköp	37 770	55 233	12 282	105 285
Avyttring/utrangering		-365		-365
Direktavskrivning mot bidrag		-1 793		-1 793
Avskrivningar	-7 041	-48 267		-55 308
Utgående redovisat värde	143 559	134 695	45 832	324 086
Per 31 december 2012				
Anskaffningsvärde	233 686	1 013 581	45 832	1 293 099
Akkumulerade avskrivningar	-90 127	-878 886	-	-969 013
Redovisat värde	143 559	134 695	45 832	324 086

Koncernen	2012	2011
Taxeringsvärde på byggnader och mark i Sverige	132 878	131 169
Redovisat värde på byggnader och mark i Sverige, vilka har åsatts taxeringsvärde	143 559	112 830

Moderföretaget		
Inventarier, verktyg och installationer	2012	2011
Ingående anskaffningsvärde	344	372
Inköp	-	49
Försäljning och utrangeringar	-	-77
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	344	344
Ingående avskrivningar	-228	-242
Försäljningar och utrangeringar	-	77
Årets avskrivningar	-48	-63
Utgående ackumulerade avskrivningar	-276	-228
Utgående redovisat värde	68	116

NOT 17 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Koncernen	Balanserade utvecklings- utgifter	Patent	Summa
Räkenskapsåret 2011			
Ingående redovisat värde	610	1 109	1 719
Inköp	2 982	137	3 119
Avskrivningar		-236	-236
Utgående redovisat värde	3 592	1 009	4 601
Per 31 december 2011			
Anskaffningsvärde	3 592	2 185	5 777
Ackumulerade avskrivningar		-1 175	-1 175
Redovisat värde	3 592	1 009	4 601
Räkenskapsåret 2012			
Ingående redovisat värde	3 592	1 009	4 601
Inköp	4 089	218	4 307
Avskrivningar		-263	-263
Utgående redovisat värde	7 681	964	8 645
Per 31 december 2012			
Anskaffningsvärde	7 681	2 403	9 961
Ackumulerade avskrivningar		-1 439	-1 316
Redovisat värde	7 681	964	8 645

NOT 18 ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

Koncernen	2012	2011
Per 1 januari	160 311	149 434
Anskaffning av intresseföretag	6 013	3 012
Resultatandel	5 570	7 865
Per 31 december	171 894	160 311

Moderföretaget	2012	2011
Ingående anskaffningsvärde	22 997	22 997
Utgående redovisat värde	22 997	22 997

Koncernens och moderföretagets andel av resultatet i de viktigaste intresseföretagen, vilka alla är onoterade, och dess andel av tillgångar och skulder är som följer:

2011	Registrerings-land	Tillgångar	Skulder	Intäkter	Resultat	Ägarandel %
Swerea AB	Sverige	527 658	254 099	472 045	21 653	47,30%
Innventia AB	Sverige	234 644	129 173	333 341	-6 832	29,00%

2012	Registrerings-land	Tillgångar	Skulder	Intäkter	Resultat	Ägarandel %
Swerea AB	Sverige	617 716	298 766	604 876	8 890	42,80%
Innventia AB	Sverige	241 975	128 878	307 059	6 562	29,00%

NOT 19 FINANSIELLA TILLGÅNGAR SOM KAN SÄLJAS

Koncernen	2012	2011
Per 1 januari	1 092	1 403
Köp	4	3
Försäljningar	-	-188
Omklassificering	-	-126
Per 31 december	1 096	1 092

Finansiella tillgångar som kan säljas avser innehav i onoterade företag vars verkliga värde inte har kunnat beräknas på ett tillförlitligt sätt. Innehaven värderas därmed till anskaffningsvärde minus eventuella nedskrivningar.

NOT 20 UPPSKJUTEN SKATT

Koncernen	2012	2011
Uppskjuten skattekostnad	-4 952	-1 970
Uppskjuten skatteintäkt	-	240
Skatteeffekt pga förändrade framtida skattesats	1 379	-
Summa uppskjuten skatt i resultaträkningen	-3 573	-1 730

Uppskjutna skattefordringar och – skulder fördelas enligt följande:

Koncernen		
Uppskjutna skattefordringar	2012	2011
Uppskjutna skattefordringar som ska utnyttjas efter mer än 12 månader	4 127	4 127
Uppskjutna skattefordringar som ska utnyttjas inom 12 månader	-1 898	-
Summa uppskjutna skattefordringar	2 229	4 127
Uppskjutna skatteskulder	2012	2011
Uppskjutna skatteskulder som ska utnyttjas efter mer än 12 månader	7 777	7 737
Uppskjutna skatteskulder som ska utnyttjas inom 12 månader.	1 635	-
Summa uppskjutna skatteskulder	9 412	7 737
Uppskjutna skatteskulder (netto)	-7 183	-3 610

Förändring i uppskjutna skattefordringar och – skulder under året, utan hänsyn tagen till kvittningar som gjorts inom samma skatterättsliga jurisdiktion, framgår nedan:

Koncernen		
Uppskjutna skatteskulder	2012	2011
Avskrivningar utöver plan	1 635	509
Periodiseringsfond	125	85
Summa uppskjutna skatteskulder	1 760	594

Uppskjutna skatteskulder i koncernen avser obeskattade reserver. Uppskjuten skatteskuld i obeskattade reserver löses upp i samband med förändring av värdet av obeskattade reserver i de i koncernen ingående bolagen.

Koncernen		
Uppskjutna skattefordringar	2012	2011
Skattemässigt värde av underskottsavdrag	-1 898	-1 461
Summa uppskjutna skattefordringar	-1 898	-1 461

Uppskjutna skattefordringar i koncernen avser underskottsavdrag. Uppskjuten skattefordran löses upp i samband med förändring av värdet av underskottsavdrag i de i koncernen ingående bolagen.

NOT 21 ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Moderföretaget	2012	2011
Ingående anskaffningsvärde	434 446	434 446
Utgående redovisat värde	434 446	434 446

Moderföretaget innehar andelar i följande dotterbolag:

Namn	Organisations-nummer	Säte	Kapital-andel	Antal andelar	Redovisat värde	Redovisat värde
					2012	2011
Swedish ICT Research AB	556668-2976	Stockholm	60%	600	5170	5170
SICS Swedish ICT AB	556587-0119	Stockholm				
Viktoria Swedish ICT AB	556542-4339	Göteborg				
Interactive Institute Swedish ICT AB	556557-3077	Stockholm				
Acreo Swedish ICT AB	556534-9007	Stockholm				
Imego AB	556564-6865	Göteborg				
Svenska IT-institutet SITI AB	556539-5448	Stockholm				
SP Sveriges Tekniska Forsknings-institut AB	556464-6874	Borås	100%	364 000	429 276	429 276
SITAC AB	556469-0120	Karlskrona				
SMP Svensk Maskinprovning AB	556529-6836	Lomma				
SP Process Development AB	556196-9204	Södertälje				
SIK-Institutet för Livsmedel och Bioteknik AB	556536-9369	Göteborg				
YKI, Ykemiska Institutet AB	556558-0338	Stockholm				
CBI Betonginstitutet AB	556352-5699	Stockholm				
Glafo AB	556111-6855	Växjö				
JTI-Institutet för jordbruks- och miljöteknik AB	556772-8026	Uppsala				
SP Sveriges Tekniska Forsknings-institut A/S	34224080	Köpenhamn				

Rösträtsandelarna överensstämmer med kapitalandelarna.

NOT 22 ANDRA LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

Koncernen		
Andra långfristiga fordringar	2012	2011
Ingående anskaffningsvärde	297	409
Årets försäljningar	-39	-113
Utgående redovisat värde	257	297

Moderföretaget		
Andra långfristiga fordringar	2012	2011
Ingående anskaffningsvärde	39	152
Årets förändring	-39	-113
Utgående redovisat värde	0	39

Andra långfristiga fordringar i koncernen och moderföretaget avser en kapitalförsäkring. Ingen av de andra långfristiga fordringarna är förfallna till betalning eller i behov av nedskrivning. Koncernen har inte omklassificerat några andra långfristiga fordringar som värderats till upplupet anskaffningsvärde, till tillgångar som värderas till verkligt värde, under 2012 eller 2011. Den maximala exponeringen för kreditrisk utgörs per balansdagen av det redovisade värdet i balansräkningen.

NOT 23 FINANSIELLA INSTRUMENT PER KATEGORI

Koncernen 2012-12-31	Finansiella tillgångar till verkligt värde via resultat-räkningen	Finansiella tillgångar som kan säljas	Lånefordringar och kund-fordringar	Summa
Tillgångar i balansräkningen				
Finansiella tillgångar som kan säljas		1 096		1 096
Andra långfristiga fordringar			258	258
Kundfordringar			260 601	260 601
Fordringar hos intresseföretag			5 984	5 984
Övriga fordringar			30 792	30 792
Upplupna intäkter			173 212	173 212
Likvida medel	375 275			375 275
Summa	375 275	1 096	470 847	847 218

Koncernen 2012-12-31	Övriga finansiella skulder	Summa
Skulder i balansräkningen		
Leverantörsskulder	84 756	84 756
Övriga skulder	80 394	80 394
Summa	165 150	165 150

Koncernen 2011-12-31	Finansiella tillgångar till verkligt värde via resultat-räkningen	Finansiella tillgångar som kan säljas	Lånefordringar och kund-fordringar	Summa
Tillgångar i balansräkningen				
Finansiella tillgångar som kan säljas		1 092		1 092
Andra långfristiga fordringar			297	297
Kundfordringar			243 823	243 823
Övriga fordringar			9 658	9 658
Upplupna intäkter			93 594	93 594
Likvida medel	442 033			442 033
Summa	442 033	1 092	347 372	790 497

Koncernen 2011-12-31	Övriga finansiella skulder	Summa
Skulder i balansräkningen		
Leverantörsskulder	90 419	90 419
Övriga skulder	65 061	65 061
Summa	155 480	155 480

MODERFÖRETAGET

Moderföretagets finansiella tillgångar består huvudsakligen av andelar i koncernföretag och intresseföretag, vilka redovisas till anskaffningsvärde.

Moderföretagets finansiella skulder består av leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder vilka redovisas till anskaffningsvärde. Moderföretaget har även placeringar i kortfristiga tillgångar om 6 052 som redovisas till anskaffningsvärde.

NOT 24 VARULAGER

Koncernen	2012	2011
Råvaror och förnödenheter	8 429	7 309
Varor under tillverkning	2 864	2 686
Färdiga varor	3 038	3 088
Summa	14 331	13 083

NOT 25 KUNDFORDRINGAR

Koncernen	2012	2011
Kundfordringar	260 980	244 887
Minus: reservering för osäkra fordringar	-379	-1 064
Kundfordringar – netto	260 601	243 823

Per den 31 december 2012 uppgick fullgoda kundfordringar till 260 601 (243 823) tkr.

Per den 31 december 2012 var kundfordringar uppgående till 59 102 (41 927) tkr förfallna men utan att något nedskrivningsbehov ansågs föreligga. De förfallna fordringarna avser ett antal kunder vilka tidigare inte haft några betalningssvårigheter.

Åldersanalysen av dessa kundfordringar framgår nedan:

	2012	2011
Mindre än 3 månader	54 544	33 465
3 till 6 månader	4 558	8 462
Summa förfallna kundfordringar	59 102	41 927

Reserven för osäkra kundfordringar uppgick till 379 (788) tkr per den 31 december 2012. De individuellt bedömda fordringarna där nedskrivningsbehov föreligger avser i huvudsak ett antal oberoende kunder där trots inkassoåtgärder någon betalning inte influtit. Någon enskild särskild orsak till att osäkerhet i fordringarna uppstått kan inte identifieras. Bedömning har gjorts att en del av fordringarna förväntas kunna återvinnas. Åldersanalysen av dessa är som följer:

	2012	2011
3 till 6 månader	57	142
Mer än 6 månader	322	684
Summa nedskrivna kundfordringar	379	826

Förändringar i reserven för osäkra kundfordringar är som följer:

	2012	2011
Per 1 januari	826	1 541
Reservering för osäkra fordringar	-447	-715
Per 31 december	379	826

Avsättningar till respektive återföringar av reserver för osäkra kundfordringar ingår i posten Externa kostnader i resultaträkningen. Den maximala exponeringen för kreditrisk per balansdagen är det redovisade värdet för kundfordringar enligt ovan. Några säkerheter eller andra garantier för de på balansdagen utestående kundfordringarna finns ej.

NOT 26 ÖVRIGA FORDRINGAR

Koncernen	2012	2011
Fordringar hos intresseföretag	29 800	5 984
Momsfordran	703	2 282
Övriga poster	715	1 392
Koncernen totalt	31 218	9 658

Moderföretaget	2012	2011
Övriga poster	1	60
Moderföretaget totalt	1	60

NOT 27 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

Koncernen	2012	2011
Upparbetade ej fakturerade intäkter	123 299	93 594
Förutbetalda lokalhyror	10 821	11 822
Förutbetalda licensavgifter	7 675	1 102
Övriga poster	4 706	13 128
Koncernen totalt	146 501	119 646

Moderföretaget	2012	2011
Förutbetalda försäkring	15	12
Förutbetalda leasing	8	8
Förutbetalda medlemskap	102	-
Övriga poster	178	762
Moderföretaget totalt	303	782

NOT 28 LIKVIDA MEDEL/KASSA OCH BANK

Koncernen	2012	2011
Kassa och bank	271 979	315 926
Kortfristiga bankplaceringar	103 296	126 108
Koncernen totalt	375 275	442 034

Moderföretaget	2012	2011
Kassa och bank	3783	2 472
Kortfristiga bankplaceringar	6052	6 052
Moderföretaget totalt	9 835	8 524

NOT 29 PENSIONS FÖRPLIKTELSE

Koncernen	2012	2011
Pensionsförmåner förmånsbestämda	25 562	25 611
Summa balansräkningen	25 562	25 611

Koncernen	2012	2011
Redovisning i resultaträkningen avseende:		
Kostnader för förmånsbestämda pensionsplaner	1 187	3 267
Kostnader för övriga planer	107 438	86 068
Summa resultaträkningen	108 625	89 335

Budgeterade kostnader för avgiftsbestämda planer för 2013 uppgår till 119,2 mkr.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Inom koncernen finns ett flertal förmånsbestämda pensionsplaner där de anställda har rätt till ersättning efter avslutad anställning baserat på slutlön och tjänstgörings-tid. Samtliga dessa planer avser anställda i Sverige Budgeterade kostnader för förmånsbestämda planer för 2013 uppgår till 3,8 mkr.

Pensionsförsäkring i Alecta

Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggas genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 3, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2012 och 2011 har koncernen inte haft tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen enligt ITP som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 34 628 (30 535) tkr.

Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Vid utgången av 2012 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 130 (113) procent. Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska beräkningsantaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19.

Koncernen	2012	2011
Nuvärdet av ofonderade förpliktelser	25 562	26 596
Skuld i balansräkningen	25 562	26 596

Förändringen i den förmånsbestämda förpliktelsen under året är följande:

Koncernen	2012	2011
Vid årets början	26 596	26 490
Kostnader för tjänstgöring under innevarande år:		
Räntekostnader	1 094	1 189
Aktuariella förluster(+)/vinster(-)	-78	1 877
Utbetalda ersättningar	-2 050	-2 960
Vid årets slut	25 562	26 596

De belopp som redovisas i resultaträkningen avseende förmånsbestämda planer är följande:

Koncernen	2012	2011
Kostnader för tjänstgöring under innevarande år:		
Räntekostnader	1 094	1 189
Aktuariella nettoförluster	-78	1 877
Summa, ingår i personalkostnader	1 016	3 066

De viktigaste aktuariella antaganden som användes var följande:

Koncernen	2012	2011
Diskonteringsränta, %	2,5-2,6	3,3-3,9
Framtida löneökningar, %	3,0	3,5
Framtida pensionsökningar, %	2,5	3,0

NOT 30 AKTIEKAPITAL OCH ÖVRIGT TILLSKJUTET KAPITAL

	Antal aktier	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Summa
Per 31 december 2012	16 470	1 647	428 129	429 776

Balanserna har inte förändrats sedan 1 januari 2010 varför inga jämförelsesiffror presenteras. Kvotvärdet för aktien är 100 kr.

NOT 31 AKTIERELATERADE ERSÄTTNINGAR

Under not 9 kan läsas mer om incitamentsprogrammet.

Förändringar i antalet utestående personaloptioner och deras lösenpris är som följer:

Koncernen	2012		2011	
	Lösenpris i kr per aktie	Personaloptioner (tusental)	Lösenpris i kr per aktie	Personaloptioner (tusental)
Per 1 januari	125	39,5	125	39,5
Per 31 december		39,5		39,5

Något utnyttjande av tilldelade optioner har inte skett under 2012 eller 2011.

Utestående personaloptioner vid årets slut har förfallodatum 2013-02-06.

Det vägda genomsnittliga verkliga värdet för optioner som tilldelades under 2009 har fastställts med hjälp av Black-Scholes värderingsmodell. Viktiga indata i modellen var bedömt vägt genomsnittligt aktievärde på tilldelningsdagen, lösenpris, volatilitet, förväntad utdelning, förväntad löptid på optionerna på 3,2 år och årlig riskfri ränta på 2,6 %. Volatiliteten är satt till 35 % i kalkylen. Mot bakgrund av att de anställda har betalat marknadsmässig premie för optionerna har ingen kostnad uppstått i bolaget.

NOT 32 ÖVRIGA SKULDER

Koncernen	2012	2011
Fastighetsskatt	748	-
Löneskatt	14 911	13 821
Personalens källskatt	14 448	12 010
Sociala avgifter	13 838	11 932
Avkastningsskatt	102	-
Momsskuld	14 691	13 242
Medel för omstrukturering	2 037	1 211
Kvarstående medel	2 600	2 600
Övriga poster	17 019	10 245
Koncernen totalt	80 394	65 061

Moderföretaget	2012	2011
Medel för omstrukturering	2 037	1 211
Kvarstående medel	2 600	2 600
Personalens källskatt	302	324
Moderföretaget totalt	4 939	4 135

NOT 33 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Koncernen	2012	2011
Förutbetalda intäkter	1 048	906
Personalrelaterade poster	89 472	80 105
Förutbetalda projektbidrag	-	87 352
Övriga poster	9 935	8 059
Koncernen totalt	100 455	176 423

Moderföretaget	2012	2011
Personalrelaterade poster	1233	900
Övriga poster	292	308
Moderföretaget totalt	1 525	1 208

NOT 34 STÄLLDA SÄKERHETER

Koncernen	2012	2011
Fastighetsinteckningar	45 000	45 000
Borgensåtagande	24 392	-
Koncernen totalt	69 392	45 000

Moderföretaget	2012	2011
Moderföretaget totalt	Inga	Inga

NOT 35 ANSVARSFÖRBINDELSER

Koncernen	2012	2011
Koncernen totalt	Inga	Inga

Moderföretaget	2012	2011
Moderföretaget totalt	Inga	Inga

NOT 36 ÅTAGANDEN**Investeringsåtaganden****Åtaganden avseende operationell leasing**

Koncernen och moderföretaget leasar olika typer av fordon, maskiner och kontorsutrustning enligt uppsägningsbara/ej uppsägningsbara operationella leasingavtal.

Framtida leasingavgifter för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal förfaller till betalning enligt följande:

Koncernen	2012	2011
Inom ett år	4 299	3 415
Senare än ett men inom fem år	4 007	3 123
Senare än fem år	-	-
Koncernen totalt	8 306	6 538

Moderföretaget	2012	2011
Inom ett år	32	104
Senare än ett men inom fem år	6	39
Senare än fem år	-	-
Moderföretaget totalt	38	143

NOT 37 ÖVRIGA EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER

Koncernen	2012	2011
Resultatandel från Intresseföretag	-5 570	-7 865
Avsättningar	-1 033	90
Övrigt	38	314
Koncernen totalt	-6 565	-7 461

Moderföretaget	2012	2011
Avsättning	-49	-141
Avskrivning	48	63
Moderföretaget totalt	-1	-78

NOT 38 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Staten äger 100 % av moderföretagets aktier och har bestämmande inflytande över koncernen. Andra närstående parter är samtliga personer i styrelsen för moderbolaget och företagsledningen, se ytterligare information avseende ersättning i not 9.

NOT 39 HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Inga väsentliga händelser efter balansdagen.

Koncernens resultat- och balansräkningar kommer att föreläggas årsstämman 2013-04-23 för fastställelse.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderföretagets ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderföretaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderföretagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderföretaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm 2013-03-19

Yngve Stade
Styrelseordförande

Peter Holmstedt
Verkställande direktör

Anna Hultin Stigenberg
Styrelseledamot

Thomas Johannesson
Styrelseledamot

Jenny Lahrin
Styrelseledamot

Pia Sandvik
Styrelseledamot

Marie Westrin
Styrelseledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats 2013-03-19
PricewaterhouseCoopers AB

Olof Enerbäck
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i RISE Research Institutes of Sweden Holding AB, org.nr 556179-8520

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen
Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för RISE Research Institutes of Sweden Holding AB för år 2012. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 96–137.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med

årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar
Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för RISE Research Institutes of Sweden Holding AB för år 2012.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

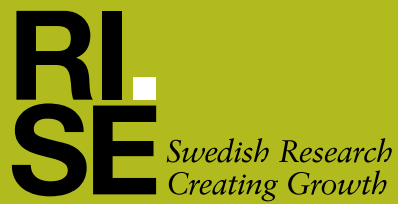
Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 19 mars 2013
PricewaterhouseCoopers AB

Olof Enerbäck
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

RISE Research Institutes of Sweden Holding AB
Box 3072, 103 61 Stockholm
Besök Mäster Samuelsgatan 60
Tel 08-56 64 82 50
info@ri.se
www.ri.se